

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE
DÉPARTEMENT DES MANUSCRITS

HISTOIRE ROMAINE
DE
TITE-LIVE

TOME IV

REPRODUCTION RÉDUITE
DU MANUSCRIT EN ONCIALE, LATIN 5730
DE LA
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

PARIS
IMPRIMERIE BERTHAUD FRÈRES, 31, RUE DE BELLEFOND

**THE UNIVERSITY
OF ILLINOIS
LIBRARY**

091.6
F84hr
v.4

CLASSICS

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE
DÉPARTEMENT DES MANUSCRITS

HISTOIRE ROMAINE
DE
TITE-LIVE

TOME IV

REPRODUCTION RÉDUITE
DU MANUSCRIT EN ONCIALE, LATIN 5730
DE LA
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

PARIS
IMPRIMERIE BERTHAUD FRÈRES, 31, RUE DE BELLEFOND

Digitized by the Internet Archive
in 2016

TO HOSTIS PRÆMISSO
EQUITATUS IGNATERRI
IUBET ADEO QUE CITATO
AGMINE DUCTI SUNT
UT QUI RECTA VESTIGIA
SEQUENTES HISSENT
HAUD DUBIE AD SEQUI
TUR I FUERINT DUCIBUS
EST CREDITUM BREVI
US ALIUD ESSE ITER AD
BX ET IMFLUUIUM MUT
TRANSEUNTIS AD GRE
DERENTUR
| AD DRUBALCLAUISO IRAN
SITU FLUMINIS AD OCEA
NUM PLECTITE TAM
IN DEFUGIENTIUM MO
DO EFFUSI AB IBBANTITA
QUE AB LECIONIBUS RO
MANIS ALIQUANTUM
INTERUALLI FECIT EQUES
LEVIS QUI EX ARMATURA
NUNC ABTER CONIUNC
AB LATERIBUS OCCUR
RENDOPATIGABAT MO
RABATUR QUE SED CUM

AD CREBROTUM MULTIS
SIGNA CONSISTERENT
ET NUNCE QUÆSTRIA
NUNC CUM UELITIBUS
AUXILIIS QUE PRÆDITUM
PRO ELIX CONSORE
RENT SUPERUENERI
RUNT LECIONES
| NDE NONIAM PUGNA
SED TRUCIDATIO UEL
UT PECORUM PERIDO
NEC IPSA DUCI FUGA
LUCTOR IN PROXIMOS
COLLIS CUM SEX MILLI
BUS FERME SEMER
MIUM ELIX SIT CETERI
CXCEI CAPTI QUE EXAS
TRATUM MULTA RIXAS
TIMP DENITUMULO
EDITISSIMO COMMUN
NIUERUNT ATQUE IN
DECUM HOSTIS NE
QUI QUAM SUBIRE IN
QUO ASCENSU CONA
TUS ESSE HAUD DIF
FICULTER SESEIUNATI

SUNT SED OBSIDIO IN
LOCO NUDOLIQUE IN
OPULI IN PAUCOS DIES
TOLERABILIS ERAT
ITAQUE TRANSITIONES AD
HOSTEM FIEBANT POSTRE
MODUX IPSI SENALIBUS
ACCENTIS NEC PROCU
L INDE ABERAT MARE NOC
TER ELICTO EXERCITU
CADIS PERFUGIT
SCIPIO FUGA DUCIT HOS
TUM IN DUA DECEN
MILLIA PEDUM MILLE
EQUITES RELINQUIT
LINOXID CASTRORUM
OBSIDIONEM IPSUM
CETERIS COMISSEPTUA
GENSI MIS CASTRIS PRO
TINUS CAUSIS REGULO
RUM CIVITATUMQUE
COGNOSCENDIS UT
PRÆMIADUERAM
MERITORUM MAXE
MATIONEM TRIBUI
POSSENT LARACO

NE MPREDIIT POST PRO
FACTIONEM EIUS MAS
NISSACUM SILANO CLAM
CONGRESSUS UT AD NO
UA CONSILIA GENTEM
QUOQUE SUAM OB EDI
ENTEM HABERET CUM
PAUCIS POPULARIBUS
IN AFRICAM TRAXIT
NON TAM EVIDENTIA
POTESUBITAE MUTATI
ONIS CAUSA QUAM DO
CUMENTO POST IDTEM
PUS CONSTANTISSIMAE
ADULTIMAE SENECTU
FIDEI NETUM QUIDEM
CUMSINE PROBABILI
CAUSA FECISSE
MACO IN DEREMISSIS
AB HAS DRUBALEN
BUS CADIS PETIT CERE
RII DESERTI AB DUCIB
PAR TRANSITIONE
FUGA DISSIPATI PER
PROXIMAS CIVITATES
SUNT NULLI NUMERO

AUTUIRIBUSMANUS
 INSIGNIS HÆCMA
 XIMEMODODUCTUXI
 QUEAUSPICIORSCIPIO
 NISPULSIHISPANIACAR
 THAGINIENSSESSUNT
 QUARTIODECIMOANNO
 POSTBELLUMINITUM
 QUINTOQUAMRECIPIO
 PROVINCIAMETEXER
 CITUMACCEPITHAUD
 MULTOPOSTSILANUSDE
 BELLATUMREFERENS
 TARRACONEMADSCIP
 ONEMREDIITLSCIPIO
 CUMMULTISNOBILIB
 CAPTIVISNUNTIIISRE
 CEPTAS HISPANI
 AE ROMAMESTIMIS
 SUSETCUMCETERIBAE
 TITIA GLORIAQUEINGEN
 TIAMREMUIUGOSER
 RENTUNUSQUIGES
 SERATINEXPLEBILIS
 UIRTUTISUERAEQUE
 LAUDISPAPUUMIN

STAREORUMQUAESTE
 AGMAGNITUDEAN
 MICONCEPISSE TRE
 CEPTAS HISPANIASOU
 CEBATIAMAFRICAM
 MAGNAMQUECARTHA
 GINEMETINSUUMDE
 CUSNOMENQUEUEL
 UTCONSUMMATAM
 EIUSBELLIGLORIAM
 SPECTABATITAEQUEPRAE
 MOLIENTIASIBIRATUS
 IAMRECONCILIANDOS
 QUEREQUINGENTIUM
 QUEANIMOSSYPHACE
 PRIMUMREGEMSTA
 TUITTEMPTAREMASAE
 SYLIORUMISREXERAT
 MASAESULIGENSAD
 FINISMAURISINREGI
 ONEMHISPANIACEMA
 XIMAEQUASITANOVA
 CARTHAGOESTSPECTAN
 FOEDUSEXTEMPESTA
 TEREQUICUMCARTHA
 GINIENSTIBUSERATQUOD

IN AD GRAVISESANE
 MUSQUEQUAMUULGO
 BARBARISQUIBUS
 EXFORTUNAPENDET
 FIDESPATUSTOREO
 RATIONEMADDEUMC
 LACHUMCUMDONIS
 MITTITQUIBUSBARBA
 RUSLACHETUSETQUIA
 RESTUUMPROSPERAE
 UBIQUEROMANIS
 POENISAUTENINITA
 LIXADVERSALCHIS
 PANIAXNULLACHAME
 RANTAMICITIAMSE
 ROMANORUMACCIP
 PEREXANNUITFIRMAN
 DISEIUSFIDEMNEC
 DARENECACCIPERE
 NISICUMIPSOCORAM
 DUCEROMANOITALAC
 HUSINIDMODOFIDE
 ABREGEACCEPTATU
 TUMADUENTUMFO
 READOSCIPIONEMRE
 60DITUSMAGNUMIN

NE PRO FECTU STRANQUIL
 LOMARI PLURIMUM
 REMIS INTERDUM ET LE
 NIA AD IUVANTE VENTO
 IN AFRICAM TRAJECIT
 FORTE ITA INCIDIT UTEO
 IPSO TEMPORE HAS ORU
 BAL PULSUS HIS PANIA
 SEPTEM TRIREMIBUS
 PORTUM INUECTUS AN
 CORIS POSUIT TERRAE
 ADPLICARE IN NAUES CU
 CONSECITAE DUO QUIN
 QUE REMES HUNC UI
 QUAM DUBIO QUIN HOS
 TIUM ESSENT OPPRIMI
 QUE PLURIBUS PRIUS
 QUAM PORTUM INTRA
 RENT POSSENT NIHIL
 ALIUD QUAM TU MULTU
 ACTREPIDATIONEM
 SIMUL MILITUM AC NA
 TUM NEQUI QUAM
 ARMA QUE ET NAUES
 EXPEDIENTIUM FECE
 RUNT PEREUS SA ENIM

EXALTOUE PAULO AC RI
 ORI UENTO PRIUS IN POR
 TUM IN TULERUNT QUIN
 QUE REMES QUAM POE
 NIA NCORAS MOLIREN
 TUR NE ULTRA TU MULTU
 CLEREQUIS QUAM IN RE
 GIORI UALU DEBATITA
 IN TERRAM PRIOR HAS
 DRUBAL MOX EXEPIO
 ET LAELIUS SEGRESSAD
 REGEM PERCUNT IMAG
 NIFICUM QUE ID SYTHA
 CINECERAT ALITER UISU
 DUORUM OPULENTISSI
 MORUM EXTEMPTES
 TATE DUCES POPULORU
 UNO DIESU AMPXCEM
 AMICITIAM QUE PETEN
 TIS UENISSE
 UTRUMQUE IN HOSTIUM
 INUITATE QUONIAM
 FORSE OS UBUNOTEC
 TO ESSE MIQUEX DEOS
 DEM PENATES UOLUIS
 SET CONTRA HEREAD

CONLOQUIUM DISIMUL
 DORUM SIMULATIUM
 CAUSAE CONATUS
 SCIPIONE ABNUENTE HAUD
 PRUXTIM SIBI ILLUM
 CUM POENO ODIUM ES
 SE QUOD CONLOQUEN
 DO FINIRE LAUT DEREF
 QUICQUAM SECUM HOS
 TEXERE INIUS SUSE
 NXTUS POSSE ILLUD MAC
 NO OPERETENDE NTE
 REGENE ALITER HOSPIU
 EXCLUSUS MENSXUI
 DE TURUTIN ANIMUM
 INDUCERET AD LECDEM
 UENIRE EPULAS
 HAUD ABNUIT CENXTUM
 QUESIMULAPUD REGE
 ESTE TE ODEM ETIAM
 LECTO SCIPIONE ATQUE HAS
 DRUBAL QUI ATQUE
 DIERAT REGE ACCUBUE
 RUNT TANTALUTEM
 INTERAT COMITASSCI
 PIONE ADQ. AD OMNIA

NATURALIS INGENIO
 EXTERITAS UT NON SY
 PHACEM MODOBARBA
 RUM INSUETUMQUE
 MORIBUS ROMANIS
 SED HOSTEM ETIAM
 INFESTISSIMUM FA
 CUNDE AD LOQUENDO
 SIBI CONCILIA RETIMI
 RABILI OREM QUESIBI
 EUM UIRUM CONGRES
 SO CORAMUISUMPRE
 SE FEREBAT QUAM BEL
 LOREBUS GESTUS NEE
 DUBITARE QUI IN SYPHAC
 REGNUMQUE IUSIAM
 IN ROMANORUM ES
 SENTI POTESTATE MAR
 TEMILLIURIAD CONCI
 LIANDOS ANIMOS ES
 SE ITA QUENON
 QUOMODO HIS PANI
 AEA MISSA ES INTQUE
 RENDUM MAGIS CAR
 THAGINIENSIBUS ES
 SE QUAM QUOMODO

AFRICAM RETINEANT
 COGITANDUM NON TE
 REGINABUNDUM
 NEQUE CIRCA MOENAS
 ORAS ULXANT EMAN-
 tum DUCEM ROMANU
 RELICTA PROUINCIA NO
 ULA EDICIONIS RELICTIS
 EXERCITIBUS DUABUS
 IN AFRICAM TRALECIS
 SES ESE IN HOSTILEM
 TERRAM REGIAM INFI
 DEM INEXPERTAM SED
 POTIUS DUX AFRICAE
 SYMMA DFECTANTEM
 HOC EUM TAM PRIDE
 UOLUNTARE IN ANIMO
 HOC PALAM FREMERE
 QUOD NON QUEM AD
 MODUM HANNIBAL
 IN ITALIX SIC SCIPIO IN
 AFRICA BELLUM GERE
 RET. SCIPIO FOEDE
 RELICTO CUM SYPHACE
 PROFECTUS EX AFRICA
 DUBIISQUE ET PLENUM

QUAESECEUS IN ALTO IAE
 TXIUS UENTIS DIE QUAE
 TONOU DE EXRT HAGINIS
 PORTUM TENUIT HIS PANI
 AESICUTUTABELLO PUNI
 COQUIETUERANT IN AQUA
 DAM EJUNTAES PROPTER
 CONSCIENTIAM CULPAE
 METU MAGIS QUAM FI
 DE QUIETAS ESSE APPARE
 BAT QUAE RUM MAXUME
 IN SIGNES ET MAGNITUDI
 NE ET NOXALITUR GIET
 EX STULO ERANT EX STULO
 CUM PROSPERIS REBUS
 SOCI FUISSENT POST CAE
 SOS CUM EXERCITIBUS
 SCIPIONES DEFECERANT
 AD POENOS ILITUR GITA
 NI PRO DENDIS QUI EXIL
 LA CLADE AD EOS PERFUGE
 RANT INTERFICIENDIS
 QUAESECEUS ET IANUS DEFEC
 TIONIA ADDIDERANT
 IN EOS POPULOS PRIMO
 AD UENTU CUM DUBIXE

hispania cessent me-
 ritomacis quam utili-
 ter saeuitum foret
 tunc iam tranquillis
 rebus quia tempus
 expetenda poene
 uidebatur uenisse ac-
 citum ab tarracone
 l. marci cum ter-
 tia parte copiarum
 ad castulonem oppug-
 nandum mittitur se-
 cum cetero exerci-
 tu quintus ferreus di-
 litur gineastris per-
 uenit clausa
 erant porta omnia
 que instructa et pra-
 rata ad oppugnationem
 arcendam adeo
 conscientia quid se-
 meritis ossi reuerti pro-
 indicto eis bello fu-
 erat hinc et hor-
 tarum milites se pio op-
 sus est iussos claudere

dos portas indicas
 se hispanos quid ut
 timerent meritis
 sentina quem multo
 infestioribus ani-
 mis cum eis quam cum
 carthaginiensibus
 bellum gerendum
 esse qui pecumillis
 prodes sine praedam
 periret gloria certa
 riam his perfidia et
 crudelitatis et sceleris
 poenas expeten-
 das seu uenisset tem-
 pus quo et nefanda
 commilitonum ne-
 cem et in se metum
 sossiceo dem fugam
 delictorum in struc-
 tam tarracensem uic-
 tentur et in omne
 tempus graui docu-
 mento sancirent
 ne quis unquam pro-
 manum quem mi-

item uel in nulla for-
 tuna oportet inum
 iniuria educeret
 Ab hac cohortatione
 ducis incitatis alas
 electis permixtos
 uiris diuidunt parti-
 to exercitu ita ut par-
 ti alteri laelius praee-
 sset et lectus duobus
 simul locis ancipiti
 terrore urbem ad-
 grediuntur non
 dux unus aut plures
 principes oppidanos
 sed suos ipsorum co-
 scientia culprae metus
 ad defendendam in-
 ter urbem hortan-
 tur et meminerant
 et ad monebant ali-
 os supplicium ex se
 non uictoria impeti-
 ubi quidque morte
 opteteret id referre
 utrum in proelio

in xci ubi mars com-
 munis et uictum sae-
 perigeret et adfli-
 ceret uictorem an-
 postmodum crebra
 et diruta urbe ante
 ora capitarum coniu-
 gum liberorumque
 intererberet ut in
 cula omnia foedant
 que indigna passim
 spirarent
 Igitur non militaris
 modo aetas aut uiri-
 tantum sed feminae
 puerique superani-
 mi corporis que ui-
 res adsunt pugnan-
 tibus et a ministris
 saxa in muros mi-
 nientibus gerunt
 non libertas solum
 ac ebur quae uiro-
 rum fortium tan-
 tum pectora exant
 sed ultima omnia

Supplicet foedamors
ob oculos exatrecen
debantur animi eter
tamine laboris acce
ricu lixique is ointer
se con fectuitaque
tanto ardore certa
men initum est ut do
minor ille totius his
panice exercitus abu
niz oppidum uentu
tes acere repulsus amu
ri shaudsatis deco
ro proelio trepidaret
idubiu diu scipio ueri
tus ne uanis conatib
suorum et hostibus
cresceret animus
et seqnior miles fie
ret sibi met conandum
ad partem periculi ca
ressendam essera
tus in crepitaigna uia
militum ferri scalas
iubet et se ipsum sic
tercuncientures

censurum minatur
iam subiecti haud me
dio periculo moe
nix cum clamorun
di quæ absoluit sui
cem in peratoris mi
litibus sublati sse
laequenti ultis simul
partibus erigicoepte
et ex altera parte la
lius instat uincta
oppidanorum uis di
lectis que propugn
toribus occupantur
muri arx etiam max
parte quæ in extug
nabilis uidebatur
interitum uultum car
ta est transfuga ex ri
quitum in te huius
romani exant et op
pidanis inextatuen
da unde periculum
uidebatur uersis
et romani subeu
tibus se tr quam

ADIRE POTERANT CON
 SPEXERUNT EDITISSI
 MAMURBIS PARTIS
 QUAE RUPE PRÆALIA
 TECEBATUR NEQUE
 OPERE ULLO MUNITA
 ET AB DEFENSORIBUS
 UACUAM LEVIUM COR
 PORUM HOMINES ET
 MULTA EXERCITATIO
 NE PERNICIUM CLAUS
 SECUM FERRE OS POR
 TANTIS QUAE PERINAE
 QUALITER EMINENTIA
 RUPIS POTERANTIS CAN
 DUNT SIVE BENIGNIS
 ARDUUM ET LEUESA
 XUM OCCURREBAT CLA
 UOS PER MODICAM IN
 TERUALLA FIGENTES CU
 VELUT GRADUS FECIS
 SENT PRIMIS SEQUENTIS
 EXTRAHENTIS MANU
 POSTREMIS UBLEUAN
 TIS EOS QUI PRÆIERENT
 IN SUMMUM EUADY

INDE DECURRUNT CUM
 CLAMORE IN URBEM
 IAM CAPTAM AB ROMANIS
 NISTUM UERO APPARUIT
 AB IRA ET AB ODIO URBE
 OPPUGNANTEM ESSE NEMO
 CAPIENTIUM UIUOS NEMO
 PATIENTIBUS ADIREP
 TIONEM OMNIBUS
 PRÆDE MEMOR EST
 TRUCIDANTIS INERMIS
 IUXTA ATQUE ARMATOS FE
 MINAS PARITER ADUI
 ROS USQUE AD INFANTI
 UM CLADEM IN PRÆCIP
 UO DELIS PERUENIT IGNEM
 DEINDE DETECTIS IN NICIA
 XEDIRUM IN TUNCE IN
 CENDIO AB SUMINEQUE
 UNITADE QUÆSTIGIA QUO
 QUE URBIS EXTINQUE
 REX DELE REMEMO
 RIAM HOSTIUM SEDIS
 CORDI EST IN CASTRO
 CASTULONEM INDE SCI
 PIO EXERCITUM DUCIT

711
710
Quam urbem non his
parum modo conuenire
sed punici etiam mexer-
cpius ex dissipata pas-
sim fugare reliqua et u-
tabantur sed aduen-
tus citionis traue-
nerat iam claudius tur-
citano rum terror
que deinde exdespe-
rati uinula serati in-
diuersis causis exu-
cum sibi quis que co-
sultum in iudicio si-
ne alterius respectu
uellet primo laeta
suspectio deinde ex-
ta discordia secessi-
onem inter cartha-
ginieneses atque his-
panos fecit
his cerdubelus pro-
palam deditio-
natorum milcopu-
nicis auxiliariis
praeerat quos urbe

que claudius excep-
tacerdubelus roma
non prodit
mitiore uictoria fu-
it nectant undem
nox admissum
erat et aliquid tantum
traelenieratuolun-
taria deditio marci
us inde in barbaros
si qui nondum per-
domiterant submis-
sionem que redi-
gendos missus se-
tio carthaginiem ad-
uocatuoluendadeis
munus que claudius
rium quod mortis
causa patris patrum
que patris patris den-
dum rediit
gladiatorium specta-
culum fuit non ex eo
genere hominum
ex quo latini sunt com-
parare mos est seruo

rum qui ueralem
 sanguinem habent
 uoluntatem omnis
 et gratiam operam
 pugnam huius fuit
 namque missa ab re
 qui sunt ad specie
 insitae genti uirtu
 tis ostendendum
 namque sit professi se
 pugnam uirum singra
 tiam inducis alios ac
 mulatio et certamine
 ut pro uocarent pro
 uocant uel huius ab
 nuerent traxit
 Quidam quia discer
 tando conit. ouer
 qas finire neque
 pante ut nolue
 rant pacto inter se
 ut uictorem resse
 queretur ferre de
 creuerunt neque
 opscurje neris ho
 mines sed clari in

lustrasque corbis
 et orsus patruales
 fratres de principa
 tue iustitiae quam
 idem uocant abbi
 gentes ferro seceper
 turos professi in
 corbis in morem
 et ete orsus uel pater
 princeps proxime
 fuerat propterea
 fore post mortem
 eius principatu ac
 cepto cum uerbis
 disceptare scio
 uellet accedat re ipsa
 neque tumida mbo
 dicere cognatis co
 munitibus neque huius
 deorum hominum
 ueque in partem
 se iudicem habere
 posset et obore
 in morminore flore
 nedtis ferore mof
 tem inceptamine

Quam uia altera litem
 us imperiosus bigere
 tur pax eo tantum seu
 dirimam tanta pax
 nequirent in signis
 paxculum exeret
 tum pax euered or
 cum mentum que qua
 tum cupiditas impe
 ri malum in inter mor
 tales esset
 maioris scarmorum
 eius pax est tolidas
 ut res minoris supe
 riuntheneptadixio
 rum spectaculo lu
 ditune bres addit
 procom pax et pro uin
 cia litem strentia p
 pax tu
 Res inter in nihil om
 nius a legatis cere
 bantur maxie iussu
 ferato baetamni
 quem incolae cepti
 appellanti duaxeru

lentis sequitatem sine
 certam in eundem
 omne accepit xstam
 ur pscara thaginen
 sum semper partis
 neque id tam dignum
 paxerit quam quod
 extraneas necessitates
 bellipax cepum in
 romanos cerebant
 odium ne curbem
 aut sit aut munime
 tota tam habebant
 quae ferocior es iis
 animos faceret sed
 ingenia incolarum
 litem in iolixet aut
 excursiones in fini
 tum maxime soti
 orum in pax erent
 impulerant et uagos
 milites romanos
 lixasque et in pax
 tores existerent
 maxime in iolixet
 mita in quipaxis

PARUM TITUM FUERAT
TRANS GREDIENTEM PI
NES POSSIT IN SINIS
CIRCUMUENTUMINI
QUO LOCO INTERFECE
RUNT

AD HANC URBEM OPPUG
NANDAM ELIMADMO
TUS EXERCITUS ESSET
OPPIDANI CONSCIENTIA
SCELERUM QUIA NEC
DEDIT PROTUTAM IN
FESTOS UIDEBATUR NE
QUE SPES MOENIBUS
ALIAM ARMISTUENDAM
LUTIS EXTERMINUS IN SE
AC SUOS FOEDUM AC FE
RUM CONSCISCUNT
LOCU MINFORO DESTINAM
QUOT PACTIOSISSIMA RE
RUM SUARUM CONGE
RENT SUPEREUM CU
MULUM CONIUGES AC
LIBEROS CONSIDERE CU
IUS SISENTI LIGNA CIR
CA EXTRUI FASCESQUE

UIR CULTORUM CONICI
UNT QUINQUAGINTA DE
INDE ARMATIS IUVENIB
PRÆCIPUUNT TUI DONEC
INCERTUS EVENTUS PUG
NA ESSET PRÆSIDIUM
EO LOCO FORTUNARUM
SUARUM CORPUS
QUE QUAE CARIORA FOR
TUNIS ESSENT SERUA
RENT SI REMINCLINATA
UIDERENT ATQUE IN EO
IAM ESSE UTI PARS CAPE
RETUR SCIRENT OMNIS
QUOSEUNTIS IN PROELI
UM CERNERENT MOR
TEM IN IPSA PUGNA OBI
TUROS ILLOS SEPER DEOS
SUPEROS INFEROSQUE
OPAREUT MEMORES
LIBERTATIS QUAE ILLO
DIE AUT MORTE HONOR
TAXIUT SEXUITATE HO
NORIS AUT SERVITUTE
HONORANDI ESSENT NI
HIL RELINQUERENT ID

quod sicut rei prout
hostis posset ferrum
ignemque in manibus
esse amicum ex fideles
potius ex qua peritu
r essent absumeret
manus quam insula
rent superboludibrio
hostis

his ad orationibus ex
erxi odire adiecta si
quem approposito spes
molituaue animi fle
xisse inde concita
to agmine prout
portis ingenti tumul
tuerum punit neque
erxi tulla satis firma
statio opposita quia
nihil minus quam mut
e credidisset moe
nibus audirent time
ri poterant per pau
ca erant tumul
leus quae maxime
regeate exstris ad

idit sume missa occu
rit acriori impetu
que animis quam co
positio nullo ordine
pugna fuit
Itaque pulsus heques
qui primus se hosti
optulerat terrorem
intulit leui armatu
r et pugnatumque
subito uallo foret
nirobur legionum
ter exiguoad instru
endum dxi tempo
re ad ciem derexisset
ibi quoque trepidu
tum parum percire
signa est cum ex ci
furore in uulnera
deferrem uaccor
di audax ruerent
de in uectis miles ad
uersus temerarios
impetus pertina
cedere conscribitis
missis quae arthagi

NEM ADHIBERNAN
 DUM IN AUES SUBDU
 XERUNT. POSTMA
 GONIZABOCEANIORA
 DISCESSUM QADITANI
 ROMANIS DEDUNTUR
 MAECI IN HISPANIA SCI
 PIONIS DUCTU AUSPICIO
 QUO CESTATIPSE I. LENI
 LOEIL MANILIO AIDI
 NOTRO PROUINCIA
 TRADITA DECENNA
 LIBUS ROMANI REDII
 ET SENATU EXITUR BE
 DATO IN NEDENELLAE
 NAEQUA SPES IN HIS
 PANIA GESSISSE ET DIS
 SERUIT QUOTIENSSIE
 NISCEBILITUS DIMICAS
 SET QUOD OPPIDEXE
 HOSTIBUS VICEATISSE
 QUAS GENTIES IN DIE
 QNEM POPULI REDE
 CISSE ADVERSUS QUAT
 TUOR SEMPER MAIORES
 QUATUOR VICTORES

EXERCITUS IN HISPANIA
 MISSIONE MINICARHA
 GINIENSE MINISTER
 PRISKELIQUISSIE
 OB HAS RES GESTAS MA
 GISTEMPITALESTIRIUM
 PHISPESQUAMPETITA
 PERTINAXITER QUI ANE
 MINEM AD EANDIEM
 TRIUMPHASSE QUI SINE
 MAGISTRATU RES GESSIS
 SET CONSTABAT
 SENATU MISSOURBEM
 EST INGRESSUS ARGEN
 TIQUIN PRÆSE IN LERA
 RIUM TULI IN DECEN
 QUATUOR MILI RE
 CENTUM QUADRINGE
 TADUO ET SIGNATIA R
 CENTUM MAGNOMINU
 MERUM
 COMMUNI IN DECREAN
 DISCONSULIBUS HA
 BUIT. VETUSTIUS THI
 LOE CENTURIAE QUE
 IONIAE ES NE GEFATIA

UOREP SCIPIONEM COS
 DIXERUNT COLLEGAB
 DIUREP. LICINIUS ERAS
 SUS PONTIF. MAXIMUS
 CETERUM COMITIA MA
 IORE QUAMULLA PERID
 BELLUM CELEBRATA FRE
 QUENTIA PRODITUM
 MEMORIAE EST CONUE
 NERANT UINDIQUE NON
 SUFFRAGANDI MODO
 SED ETIAM SPECTANDI EX
 SA P. SCIPIONIS CONCUR
 REBANT QUEIDOMU
 FREQUENTER ET INCAPI
 TOLIMADIMMOLAN
 TEM EUM CUM CENTU
 BUS OSUCUS IN HISPA
 NIAM QUI SACRIFICARET
 SPONDEBANT QUE AN
 MISICUTO LUNATI USSU
 PERIUS BELLUM PUNI
 CUM FINISSE ITA ID QUOD
 INSTARET P. CORNELI
 UM FINITURUM AIQ
 ULI. HIS PANIA OMNI

POENOS EXPULISSET
 SIC ITALIA PULSURUM
 ESSE AFRICAM QUE ET
 PERINDE AC DE BELLATU
 IN ITALIA FORE ET PROVIN
 CIAM DESTINABANT
 PRAETORIAM INDE COMI
 TIA HABITA CRENTI DUO
 QUITUM AD P. L. ERAN
 SP. LUCRETIVS C. N. SER
 UILIUS CAEPID. ET L. XE
 NILIUS PAPUS QUARTU
 DECIMO ANNO PUNI
 CIBELLIP. CORNELIUS
 S. C. P. P. ET L. LICINIUS
 CRASSUS UT CONSULA
 TUM INIERUNT NO
 MINATAE CONSULIB.
 PROVINCIAE SUNT
 SEILIAS SCIPIONI EXTRA
 SORTEM CONCEDEN
 TE COLLEGA QUI ASA
 CRORUM CURATON
 TIF. MAXIMUM INFI
 TALIA RETINEBAT
 BRUTTI ERASSO TUM PRE

TORIA ET PROVINCIARUM
 IN SORTIEM CONIECE-
 RE CURBANAE CENSER-
 ULLIO OPTICITARIUM
 NUMITA GALLIAM AP-
 PELLABANT. SP. LUCRE-
 TIUS SICILIAM. L. AEMILIO
 CENOCIAUIOS ARDINIA
 SENATUS IN CAPITULO
 HABITU SIBI REFEREN-
 TER. SCIPIONE SE FAC-
 TUM EST UT QUOSLU-
 DOS INTER SEDITIO-
 NEM MILITAREM IN
 HISPANIA VOLUISSET
 EXAEPECUNIA QUIA
 IPSE IN XERATUM
 DETULISSET FACERE
 TUM SAECUNTIORUM
 LEGATOS IN SENATUM
 INTRODUXIT EXEIS
 MAXIMUS NATUIETSI
 NIHIL ULTRA MALORUM
 ESTE QUAM QUOD PAS-
 SISUMUS UT ADULTI-
 MUM FIDEM VOBIS

370
 PRAESTARE MUSTAM
 EXUESTRAMERITAM
 PERATORUMQUE VES-
 TRORUM MERCANOS
 FUERUNT IN OS GLADI-
 UM INOSTRORUM
 NON PAXENIT
 BELLUM PROPTER NOS
 SUSCEPISTI SUSCEP-
 TUM QUARTUM DE-
 CIMUM ANNUM ITA
 PERTINACITER GERITIS
 UT SAEPER ADULTIMUM
 DISCRIMEN ET IPSI VENE-
 RITIS ET POPULUM CAR-
 THAGINENSEM ADDU-
 XERITIS CUM IN ITALIA
 TAM ATROX BELLUM ET
 HANNIBALEM HOSTEM
 HABERETIS CONSULEM
 CUM EXERCITU IN HISP-
 ANIAM VELUT COLLIGEN-
 DUS RELIQUIAS NAUFR-
 GII INOSTRIS MISISTIS P-
 ET CORNELIUM EX QUO
 IN PROVINCIAM VENE-

RUNT IN ULLO TEMPORE DE
SISTUERUNT QUAE NOBIS
SECUNDA QUAE QUA DUER
SIS HOSTIBUS NOSTRIS ES
SENT FACERE

IA OMNIUM PRIMUM
OPPIDUM NOBIS RESTI
TUERUNT PER OMNEM
HISPANIAM CUIUS NOS
TROSVENIM DATOS DI
MISSIS QUI CONQUIRE
RENT EXSERUITUTE IN LI
BERAT EM RESISTUERUNT
CUM IAM PROPE ESSET
VNO TABILEM EXMISER
RIMUS FORTUNA HABE
REMUS P. ET EN CORNE
LI IMPERATORES VESTRI
LUCTUOSIUS NOBIS QUO
QUE QUAM VOBIS PERI
ERUNT. TU VERO
AD HOC RETRACTI EX DIS
TANTIBUS LOCIS IN SE
DE MANTIQUAM VIDE
BAMUR UT IERUM PERI
REMUS ET ALITERUM

EXCIDIIUM PATRIAE
DEREMUS NEC AD PER
NICIEM NOSTRAM EX
THACINIENSIS IUNQUE
AUT DUCE AUT EXERCITU
OPUS ESSE. AB ITURO
ILIS NOS UERE TIMIS
HOSTIBUS QUI PRIORIS
QUOQUE EXCIDII CAUSA
NOBIS FUERUNT EX
TINGUIT OSSE SECUM EX
SPERATO REPENTEMIS
TIS NOBIS HUNC P. SCI
PIONEM QUI ENI FORUM
NATISSIMO OMNIUM
SACUNT IN ORUM UI
DEMUR QUI EXCONSUL
LEM DE CLARITUM UI
DEMUS ACUIDISSENOS
CUIBUS NOSTRIS RE
NUNTIAURISUMUS
SPEROMNIEM SALUTE
QUE NOSTRAM QUICUM
PLURIMAS HOSTIUM
VESTRORUM INCEPIS
SET IN HISPANIAURBS

LIBIQUE EXCEPTORUM
 NUMERO EXCRETOS
 SACUNTINOS IN PATRI
 AN REMISIT POSTRE
 MOTUR DETANIAM
 ADEO INFESTAM NOB
 LISUTILLAGENTE INCO
 LUMISTARESACUNTU
 NON POSSET ITA BELLO
 AD FLIXITUTINONNO
 DONOBIS ABSITUEPBO
 INUIDIANE POSTERIS
 QUID EM TIMENDANOS
 TRIS ESSET

DELETAMUR BEMICERNI
 MUSEORUM IN GRATI
 AMSACUNTUM DELE
 UERATHANNIBALUEC
 TIQALEXACROEORUM
 EXIBUS QUOD NOBIS
 NON TAM FRUCTUJU
 CUNDIUS EST QUAM MUL
 TIONE OB HEC
 QUIBUS IMMORANEC
 SPERARE NEC OPTARE
 ABDIT IMMORTALIBUS

POTERAMUS GRATIAS
 ACTUM NOS DECENLE
 GATOS SACUNTINOS
 SENATUS POPULOSQUE
 ADUOS MISIT SIMUL GRA
 TULATUM QUOD PATRES
 HOS ANNOS IN HISPA
 NIA ATQUE ITALIA CESSIS
 TISUTIN HISPANIA
 NON HIBERO AMNETE
 NUS SED QUI TERRARU
 ULTIMAS FINIT OCEANUS
 DOMITA MARINAMIS
 HABEATIS ITALIA ENISI
 QUI TENUS UALLUM CAS
 TROPUM CINCTI NIBI
 RELIQUERITIS POENO
 LOUI OPTIMO MAXIMO
 PRAESIDI EX PITOLINAE
 AREIS NON GRATES ITA
 TUM OB HEC AGERE
 IUSSUM IUSSEDDO
 NUM HOC ETIANOS JUOS
 PERMILITERETIS SCORO
 NAM LAUREAM IN CASI
 TOLIM VICTORIAE PER

COFERRE IDUTIPERMIT
 TATIS QUAE SUMUS UT
 QUESUOGLISITAUDE
 TURQUAEUOBISIMPE
 RATORESUOSTRICOM
 MODATRIBUERUNTEX
 RATATQUEPERPETUA
 AUCIORITATEUESTRA
 FACIATIS
 SENATUSLEGATISSAGUN
 TINISRESPONDIETDIRI
 TUMEIRESTITUTUM
 SAGUNTUMFIDEISOGIA
 LISUTRIMQUESEPLUXDE
 DOCUMENTUMOMNI
 BUSCENTIBUSFORESU
 OSIMPERATORESREC
 TEETORDINEETEXUO
 LUNTATESENATUSFE
 CISSEQUODSAGUNTUM
 RESTITUERINTCIUES
 QUESAGUNTINOSSEPU
 TIOEXEMERINTQUAE
 QUAEALIAEISBENIGNE
 FECERINTEXSENATU
 ITAUDLUSSEPIERIDO

NUMPERMITTEREUT
 INEXPILOLIOPONERE
 LOCUSINDELIXITQUE
 LEGATISPRAEBERI IUS
 SAETMUNERISDARI
 NEMINUSDENAMILIA
 AERISLEGATIONESDE
 INDECETEREXMIDITAE
 QUEETPERENTIBUSSA
 GUNTINISUTQUATENUS
 TUTOPOSSEINTITIAM
 SPICIATUNIRENTIDU
 CESDATILITIERAEQUE
 PEROPPIDAMISSAE
 UTHISPANOSCOMITEZ
 ACCIPERENTUMDE
 FERDEEXERCITIBUS
 SCRIBENDISDEPRO
 UINCIIISRELATUMCUM
 AFRICAMPNOBXMPRO
 UINCIAMEXTRASOR
 TEMPSESIONIDESU
 NARIHOMINESPAXA
 FERRENTIETSEPUL
 CRAMMODICACLO
 RIXCONTENTUSNON

ad gerendum modo
bellum sed ad finien-
dum diceret secos.
declinatum esse ne
quid alter id fieri pos-
sequam si ipse in afri-
cam exereitum trans
portaretur utrum
se id per populum
per leterre tisi sena-
tus aduersaretur
Id consilium huius quod
quam primoribus
patrum cum place-
ret ceteri per metu
auxilium ambitionem
missarentur. Fabius
maximus rogatus
sententiam nisi omni-
tis uerba strum uidet
sic rem actam hodi-
erni die exierit frus-
tra habiturum mora-
tionem qui tamquam
de integro redempti
exprovinciam sente-

tiam dixerit eo quod
tempus illud in
noro quem ad mo-
dum certiam pro-
uinciam in africa con-
sulis uiri fortis ac
strenui sit quam nec
senatus censuit in
hunc annum in pro-
uinciam esse ne popu-
lus iussit deinde si
est consul in pecca-
re arbitror quid e-
re transactum
landosere referere
natum ludibrio ha-
bit non senatorem
modo quid equo co-
sulitur suo loco di-
cit sententiam
Atque eo certum ha-
beo dissentiendi
habita festinatio-
ne in africam transi-
endi duarum rerum
subeunda opinio

NEMESSE CUNIUS INST
 TA IN GENIO ME OCUPA
 TATIONIS QUAM ME
 TUM PIETATIS AMQUE
 HOMINES ADULESCEN
 TES SANEXPELLANT
 DUM ME PENITENTIA AD
 HUC ALIORUM SPECIO
 SIOA PRIMO ASPECU
 CONSILIA SEMPER UI
 SA ME AUSUM MELIORA
 ALTERIUS OBIRECTATI
 ONIS XIQUE INUIDIAE
 ADVERSUS CRESCEN
 TEM IN DIES GLORIAM
 FORTISSIM ME OS AQUA
 SUSPICIONES IMENE
 QUEUITA LAETIAE MO
 RES MEI NEQUE DICTA
 TUR A CUM QUINQUE
 CONSULARIBUS TAN
 TUMQUE GLORIAE BEL
 LIDOMIQUE PARTICE
 UINDIEXIT PROPRIUS
 FASTIDIUS EIUS SIM
 QUAM DESIDERIUM

AETASSALTEM LIBERET
 QUE MENIM MIHI XET
 ME ALIO CUME OESSE
 POTESQUI NE FILIO
 QUIDEM ME OX EQUA
 LISSITIMEDICTAIORE
 CUM UICEREM ADHUC
 UIRIBUS ET INCURSU
 MAXIMARUM PERUM
 ESSE RECUSANTEM
 NEMO MI IN SENATU
 ADIUTU POPULUM MI
 DIU IN QUOMINUS IN
 SPECTANTENIEMAGIS
 TROEQUINUMQUO
 FANDONUMQUAM
 ANTEAUDITUMERAT
 IMPERIUM MECUM
 AETAXRETUR
 REBUSQUAMUEFBIS
 ADSEQUI MALUI UNQU
 ALIORUM IUDICIO MI
 HICOMPARATUSEPAT
 SUAM AXCONFESSIO
 NEMESIBI PRAETER
 RETNE DUMECOPER

FUNCTUS HONORIB.
 CERTAMINA MIHIAT
 QUE EX EMULATIONE
 CUM ADULESCENTE
 FLORENTISSIMO PRO
 PONA MIHI DELICET UT
 MIHI IAM UIUENDO NO
 SOLUM REBUS CEREN
 DIS FESSOS IHIUICNEGO
 TI AFUERIT AFRIE PRO
 UINCIA DECERNATUR
 CUM EX GLORIA QUAE
 PARIA EST UIUENDUM
 AD QUE MODI EN DUM
 EST UIUCERE ECO PRO
 HIBUI ANNIBALEM UT
 AUO BIS QUORUM UI
 CENTI NUNC UI RES ET
 AMUINCIPOSSET
 ILLUD TEMIHI NOSCERE
 RE. CORNELIAE QUAE
 ERIT SCUM IN ME IPSO
 NUM QUAM PLURIS
 FAMAM HOMINUM
 QUAM REM. FECE RIM
 NEUAM QUIDEM GLO

RIAM QUAMQUA
 SI UT BELLUM NULLUM
 IN ITALIA UI TIS HOSTIS
 ESSE TEX QUOUICTONI
 HIL GLORIAE QUAE RERE
 TUR QUI TE IN ITALIA REI
 NERET ET SI ID BONO
 PUBLICO FECE RE SSIMUL
 CUM BELLO MAXTERIAM
 GLORIAE TUAE ESSE
 ERE PTUM UI DERI POS
 SET CUM UIERO HANNI
 BALI HOSTIS IN COLUM
 EXERCITUM QUARTUM
 DECIMUM ANNUM
 ITALIA MORSI DE APIAE
 NITEBI TER CORNELI
 GLORIAE TUAE SI HOSTE
 EUM QUI TOI FUNE UM
 TOT GLADIUM IN OBIS
 CAUSA FUIT TUCOS ITA
 LIAE EX PULERIS EIS CUT
 PENES CLUNATUM
 PRIORIS PUNICI TERPE
 TRATIBELLITITULUS
 FUIT ITA PENES TE HUIUS

fuerit NISI AUT
 HAMILCAR HANNIBALI
 DUX EST PRÆFERUNDUS
 AUT ILLUD BELLUM HUIUS
 AUT VICTORIA ILLA MAIOR
 ELA MAIOR QUÆ QUAM HÆC
 MODICO CONTINGIT UT
 TE COS VINCA MUS FU
 TURASTA DREM NIS AUT
 EPT CIDETRA XISSE HA
 MILCAR EM QUAM MITA
 ALI EX PULISSE POENOS
 ATQUE HANNIBALEM
 MALIS NE TU QUIDEM
 ETI MAJUS PARATI N QUAM
 SPERATAM GLORIAM
 AMPECTERIS HIS PANIA
 POTIUS QUAM IN ALIABE
 LOLI BERATA GLORIA US
 FUERIS NONDUM
 IS EST HANNIBAL QUEM
 NON MAGIS TIMUISSE
 UIDETUR QUAM CON
 TEMPSISSE QUI ILLUD
 BELLUM MALUEBIT
 QUIN IGITUR AD HOC AC

CINGERIS NEC PERISTOS
 CIRCUITUS UT CUM
 IN AFRICA MTRAJECERIS
 SECUTURUM TE ILLUC
 HANNIBALEM SPERES
 POTIUS QUAM RECTO
 HINC FINERE UBI HAN
 NIBALESTEO BELLUM
 INTENDIS
 EGREGIA MISTA PALMA
 BELLI PUNICI PARATIPE
 TISHOC ET NATURA PRI
 US EST TU ACUM DEFEN
 DERIS ALIENARI RE OPPUG
 NATUM PAX ANTE INITA
 LIABELLUM IN AFRICA
 SIT ET NOBIS RIUS DE
 CEDAT TIMOR QUAM
 ULTRO ALIIS INFERATUR
 SIUTRUM QUETUODUC
 TUXUSPICIOQUE FIERI
 POTEST HANNIBALE
 HIC VICTUS ILLI ECCE PTHA
 GINEM EXFUGNASI
 ALITER AUT TRA VICTORIA
 NOBIS CONSULI RELIN

quendā est prior cū
 maior clārior quē
 exus etiam insequē
 tis fuerit nā mnum
 quidem p̄ter quā
 quod et in italix et in
 afriā duos diuersus
 exercitus aliter eera
 rium non potest p̄te
 ter quā in quod unde
 classest uel a murū
 de commēti bussy
 ficiamus p̄tebendis
 nihil reliquēst quid
 periclitandē quā
 tum ad extirquem
 bāli p̄. licinijus in ita
 līa p̄. scipio bellum in
 afriā excēret quid si
 quod omnes de iome
 nā uertantē dicere
 etiam reformidat
 animus sed quā ex
 cidē fūnt accidere
 possunt et uictor hā
 nibali p̄ ad urbem

374
 per gettū m dē m
 te consule mē x afri
 cā sicut quē fuluiū
 ac apulā p̄cessemus
 quid quod in afriā
 quoque m̄ p̄s cominu
 nis bellierit domus
 tib p̄ u p̄ter p̄trius
 quē in trā xxx dies cū
 exercitibus cadesido
 cumentos in tubi p̄
 quod aliquod annos
 nā xū m̄s rebuster
 p̄ m̄ p̄ quē cēren
 dis amplissimū mō
 mē nā p̄ dexteras
 gentes populū r̄ uestre
 quē familiā fecerint
 dies mē deficiat si reges
 imperatores quē tē
 mē in hostiū mē
 p̄ m̄ p̄ nā s̄ p̄ s̄ s̄
 cum m̄ x m̄ iscladib
 suis exercituum q̄
 suorum mē nū mē
 reuelim atheni

enses prudentissima
 ciuitas bello domire
 licio uictore deque
 in picro ac nobili u
 uenem magna classe
 in sicilia missa
 una pucna ualiflo
 rentem remp. suam
 in perpetuum adfluxe
 runt externa et ni
 mis antiqua reperto
 africa ex demista et
 m. atilius in signem
 utriusque fortune
 exemplum nobis do
 cumentum in netibi
 p. corneli cum ex alto
 africa m. conspexeris
 ludus et locus fuisse
 hispania et uidebitur
 tur quidem in simile
 p. ex to m. x. p. r. o. r.
 talia ex illa deque uec
 tuse m. p. o. r. i. s. in urbe
 sociorum classem
 ad apulisti expositos

milites pertulissima
 ad socios et amicos
 p. r. t. a. r. r. a. c. o. n. e. m. d. u.
 x. i. s. t. i. a. b. t. e. r. r. a. c. o. n. e.
 deinde iter per p. r. a. e.
 si dia romana ci rea
 hiberum exercitus
 p. a. t. r. i. s. p. a. t. r. u. i. q. u. e. t. u. i.
 post amissos impera
 tores ferociores et
 calamitatis p. s. x. d. e. i.
 ductum uictus p. u. s.
 quidem mille m. a. r. e.
 u. s. e. t. m. i. l. i. t. a. r. i. s. u. f. f. r. a.
 cio ad tempus lectus
 ceterum in nobilitas
 ac iusti honores ad
 ornarent clarissim
 per x. o. r. i. b. u. s. q. u. a. l. i.
 b. e. t. a. r. t. e. b. e. l. l. i. p. r. a. p.
 Oppugnata persum
 mumorum cartha
 conuulso triumphu
 nicorum exercitu
 um socios defende
 re cetera neq. a. e. e.

leuonullotamenmo
 donfricobellocom
 parandalubinsonpor
 tusullusclasinosirx
 expertusultiuselxsi
 mosirxexpertusnon
 acerpxatusnonci
 utassocianonrex
 amicusnonproce
 dendiquacumque
 circumsprexerishos
 tiliaomniatquein
 festaxnsypha
 cinumidisquecre
 disstis sitsemelcre
 ditumnonsemper
 temeritasestfelix
 etfrausfideminpar
 uissibipraestrutit
 cumoperapraeti
 umsitcummerce
 demagnafalli
 Nonhostisparrem
 paruumquaxetuum
 armisprusquam
 celtiberisochfrai

decircumuenerit
 nectibiisiamacone
 ethasdrubalehosti
 umducibusquantu
 abindibileetmando
 nioinfideacceptis
 periculifuit
 Numidistucredere
 potes defectionem
 militumtuorum
 expertusetsyphax
 etmaximissasequum
 carthaginiensisma
 luntotentisinafri
 coesseecarthagini
 ensisquamquem
 quaxmaliumnuncil
 losemulatiointer
 seetomnesexuse
 certaminumacuum
 quiafroculextep
 nusmetusestoste
 deromandarmia
 etexercitumalieni
 genamuelutadcom
 mune restiniquendu

INCENDIUM CONCUR
 RENT ALITER IDE
 ILIC ARTHAGINIENSES
 HISPANIA M DEFENDE
 RUNT ALITER MOENIA
 PATRIAE TEMPLA DEUM
 ARASET FOCOS DEFEN
 DENT CUM EUNT ISI IN
 PROELIUM PAUIDA PRO
 SEQUITUR CONIUNG
 ET PARTI LIBERIO OCCUR
 SABUNT QUID POR
 ROS SATIS CONFIXI CAR
 THAGINIENSES CONSE
 SUS AFRIE FIDES OLI
 RUM REGUM MOENI
 BUS SUI SCUM TUO
 EXERCITUS QUETUI PRÆ
 SIDIO NUDATA MITALI
 AM UDERINT ULTRO
 IPSI NOUUM EXERCITUM
 TUUM IN ITALIAM ADI
 EX AFRICAM IERINT
 AD IMAGINEM QUAM
 AD ALIARI BUSTO RASSE
 TRANSMISSAM AMPRÆ

TERORAM LIQURUM AL
 TINORUM UECTAR CON
 STANTINIANI SECON
 IUNGERE IUSSE FINT
 NEMPE CINEODEMTER
 RORE ERIMUS IN QUO
 NU PER FUMUS CUM
 HAS DRUBALINI TALIAM
 TRANSCENDI QUINON
 SOLUM EX RHAGINEM
 SED OMNEN AFRICAM
 EXERCITUI TUO EXE
 SURUS EMANIBUS TU
 IS IN ITALIAM TEMIS
 UICTUM A TE DICES
 QUIDEM MINUS VELLE
 ET ID TUAM NON RE
 LUM EXUIS ALTER DATUM
 UICTO IN ITALIAM ESSE
 PATERENOS OMNIA
 QUAE PROSI EXITIBI
 AE PR IMPERIO EGIENE
 RE TUO CONSILIO AD
 SIGNARE ADVERSAC
 SIBUS INCERTIS BELL
 ET FORTUNE DECA RE

Tquo melior fortior
 quos eo magis tale
 pax es idem sibi pa
 tria adq. uniuersa
 ita laxa retinet
 Non potes ne ipse qui
 dem dissimulare
 ubi hannibal sibi
 opus adque arcem
 huius bellis sequi
 sequi ne pax et sepos
 ex tibi causas
 seuthannibalem
 eorum has siue
 igitur siue illud
 hannibal est tibi
 tu pax res utrum
 dem ergo firmior
 eris in africa solus
 an his tuo conlece
 que ut exercitum
 iuncto ne claudius
 quidem est tuius
 tam recentis exem
 pli quantum id inter
 documentos sunt

376
 Quid hannibalalem
 tandem extremus
 angulus scribit
 frustram diu pos
 centem ab domo
 xilium proinqua
 thas oetotias ocia
 tentior em armis
 ris que faciet quod
 istud consilium est
 ibi malle decernere
 ubi tu ledimidiom
 ninores copias in
 hostium multo ma
 iores quam ubi duo
 bus exercitibus ad
 uersus unum tot
 proelii setiam diutur
 na et graui militas
 sumpugnandum
 sit quam comparcon
 silium tui parentis
 uti consilio sit repu
 talle consul pro fec
 tus in hispania mut
 hannibal ab ipso

DESCENDENTIO OCCUR
REBXTINITALIAM EXPRO
UINCIA REDIIIT UCLIM
HANENIBALINITALIAUT
RELINQUERE INITALIAM
PARAS NON QUIARE IP
IDUTILES SED QUIATIBIAM
PLUMET GLORIOSUM
CENSES SESICUTEUM PRO
UINCIA ET EXERCITUS RE
LICTOS INELEGES INESC
DUA BUS NAUIBUS PRIM
PERATOR FORTUNA MPU
BLICAME MAXIESTATEM
IMPERIQUA ETUMINTUO
CAPITE PERICLITABANTUR
COMMISISTI

EGOP CORNELIUM REIP
NOBIS QUENON SIBI IP
SIPRIUXTIMCREXTUM
CONSULEM EXISTIMO
EXERCITUSQ ADEUSTO
DIAMOBISATQUE INITA
LIA DESCRITOS ESSENON
QUOS REGIO MORETER
SUPERBIA MCONSULES

QUOTERRARUM UELINT
TRAJCIANT CUMORA
TIONE ADTEMPUS PARA
TAFABILIUSTUMAUCTO
RITATEELINUIETERATAC
PRUDENTIA ETAMAMAG
NAMPARTIEM SENIUS
ET SENIORES MAXIME
MOUISSET PLURESQUE
CONSILIUM SENISQUA
ANIMUM ADULESCEN
TIA ETEROCEMLAUDA
RENTSEI MOTALOCU
TUS FERITURETI PSEQ
FABILI SPRINCIPIO ORA
TIONIS PATRES COMSCRIB
TICOMMEMORAUIL
INSENTENTIASUAPOS
SEOBTRECTIONEM
SUSPECTAESS ECUUS
ECOREINONTAMIPSE
AUSTANTUMUIRUM
INSIMILAREQUA INEA
SUSPICIOUITIO ORATIO
NISANREIHAUDSANE
PURGATA EST

Si enim in honore essu
 os et famam rerum
 cestarum extulit uer
 bis ad extinguendum
 inuidiam et criminem
 quamquam mihi habinfi
 ni quoque periculum
 si in me cum aemule
 tur et non a beo qui
 quia super ceteros
 excellat quoque in
 unum dissimulome
 sibique equalis sit sic
 se neminem et functum
 quia et in infera de
 tempore etiam in ipso
 suum quamquam non
 aliquid plus quam quan
 tum uita et humanae
 spiritum est et cum di
 gitur et extenditur
 maximaque pars eu
 in memoriam aeternam
 perit in me pro mine
 maxima in omni que
 idate idere a nimo

certum in hoc beo certu
 ut senon cum praese
 tibus modo sed cum
 omnis se uel a risui
 ris comparat
 Equidem haud dissimu
 lome tuas quin tunc
 fabula des non ad se
 quis solum uel se sed
 bonum tuum dixerim si
 possim etiam ex uise
 rare illud in te tibi
 nomen et mihi in mino
 ribus spatu animi sit
 ut nolumus quem qua
 nostris similem tu de
 reciem idem in no
 eorum modo quib
 in uideri in uis sed re
 et aene omnis geris
 humani detrimen
 tum si commemora
 ut quantum esset
 periculum ad tuum
 in africa in te ere
 ut meam quoque no

Solum reip̄ et exer
 citus uicem uidere
 tur sollicitus unde
 haec reſentetur ad
 me exortu cum pater
 patrius quem euſin
 terfecti cum duo exer
 citus eorum tropo
 occidione occiſes
 ſent cum amiſſis his
 pania cum quatuor
 exercitus poenorum
 quatuor que duces
 omnia metuar mis
 quae et tenerent cum
 quae ſtuſ ad id bellum
 imperator nemo ſe
 oſtenderet p̄ter
 me ſe moſ proſiteri
 auſus eſſet cum mi
 hi quatuor et xx an
 noſ natuſ deſuiſſet
 imperium p̄ quid
 ita uim nemo aeta
 tem meam uim hos
 tum diſſicultatem

belli patriſ patriſque
 recentem cladem
 commemorabat
 Utrum maior aliqua
 nunc in africa exa
 mitaſ accepta eſt quā
 tunc in hispania uerū
 annuiores nunc
 ſunt exercitus in a
 frica et duces plures
 meliores quae quā
 tunc in hispania fue
 runt in aetate ſme
 tunc in aetate ſme
 lo gerendo fuit
 quā nunc eſt in
 cum ex aethiopia inſe
 hoſte in hispania quā
 in africa bellum ge
 rituſ eſt
 facileſt fuſoſ p̄gatoſ
 quae quatuor exer
 citus p̄nicioſoſ poſi
 et urbeſ uicapiſaſ
 me uſuſ uictaſ in
 ditionem poſt ip̄er

DOMINA OMNIA US
 QUE AD OCEANUM TOT
 REGULOS TOT SEXUS
 GENTIS POST RECEPTA
 TOTAM HISPANIAM
 ITA UT EST ICIUM BEL
 LI NULLUM RELIQUUM
 SINE LAUREM EX PRES
 GESTA TAM HERCULE
 QUAM SISIACI VICTOREX
 AFRICAE DIERI ME
 IPSAE LAURE REQUAE
 NUNTI RETINENDI ME
 EXUS AU TIER PIBILIA
 EX DEMUM DEANTUR
 VERBIS EXTOLLUNTUR
 NEQ. AD ITUM ESSE
 IN AFRICAM NEC IUL
 LOS PATERE PORTUS
 IN AFRICAM COMMEMO
 RATAM QUAM IN AFR
 ICA PRIMO ACCESSU
 AD AFRICAM OFFENDE
 RIT NEQUE RECORDA
 TUR ILLI IPSA MINFE

LICET IMPERATOR PATU
 ISSE ET AMEN PORTUS
 AFRICAE ET RESEGRE
 GIAE PRIMO ANNO CES
 SISSE ET QUANTUM AD
 EXITHAGINIENSES DU
 CES AD ITINERINUICTUM
 ADULTI MUM PERMAN
 SISSE NIHILICITUR ME
 ISTOIA EXEMPLOTER
 RUERISSI HOE BELLO
 NON PRIORES INUPER
 ET NON PRIORES INU
 PER ET NON ANNIS AN
 TEXXXXI STA CLADES
 ACCEPTA FORET QUI EGO
 MINUS IN AFRICAM RE
 GULO EXPTO QUAM SCI
 PIONIBUS OCCISIS IN
 HISPANIAM TRAHEITRA
 ICEREM NEC FELICIUS
 XANTI PPUM LAEDE
 MONIUM CARTHAGI
 NIQUAM ME PATRIAE
 ME DESINEREM NITU
 ESSE CRESCERE ET QUE

mihi rex eo ipsa fiducia
 quod possit in homi-
 nis unius uirtute ta-
 tum momenti esse
 At etiam Athenienses
 audiendis untieme-
 re insidiam omnis
 sodomibello trans-
 gressi curer
 co quoniam grae-
 ca stabula senarum
 reuacat non agat
 hoc tempus ius syra-
 cusanum regem cu-
 diu sicilia punico bel-
 loueretur transgres-
 sum in hanc eandem
 affricam uertisse eo
 bellum unde uenerat
 Refers sed quid
 ultro metum infer-
 re hosti et abseremo-
 to periculo alium in-
 discrimen adduce-
 re quales in ueteribus
 externis quae ex em-

plis admonere eos
 est multum in interest
 alieno populo refi-
 nis aut uos uir rex in-
 diuidens plus animor-
 est in ferenti pericu-
 lum quam in proculis
 animis adhuc maxime
 nota cum periculum
 est terror bonam
 laquei hostium in ex-
 proinquo ex gres-
 sus finis aspicias in
 Non spera ueritatem
 nibat fore ut totini-
 tali xos edeficerent
 postea non ex semela-
 dem quanto minus
 quicquam in a frico-
 carthaginiensisibus
 firmum aut stabile
 sit in fidiis sociis gra-
 uibus ac superbis
 dominiis ad iacob
 ad hoc nos etiam de-
 sertis ab soribus

NOSTRIS MILITE ROMA
 NOSTELIMUS CARTHA
 GINIENSINIBILEIUI
 HIS ROBORIS ESTIMEP
 CEDEPARTIOS MILITES
 HABENTAFROSNUMI
 DUSQUELEUISSIMA
 FIDEIMUTANTAEINCE
 NIA. HIEMODO
 NIHILMORALESTUNA
 ETTRAECEISSEMEXU
 DIELISETARDEREBEL
 LOAFRICAMETMOLI
 ENTEMBHINCHANNI
 BALEMETOBSIDEPI
 CARTHAGINENILAE
 TIORES ET FREQUEN
 TIORES EXAFRICAEEX
 PECTATENUNTIOS
 QUAMTEXHISPANIA
 ACCIPIEBXTIS.
 HAS MIHISPESUBICIT
 FORTUNAPRDIJOE
 DEPIAABHOSIEUIO
 BATES LES SYRTHAEI
 MAXINISSAREGESQUO

RUM EGOFIDEITAPER
 FIDIAITANNITAKUITBE
 NETUIUSAPERFIDIAS
 INMULIAXQUENUNC
 EXINTERVALLONON
 APPARENTBELLUM
 APERIENDESTUIPIET
 DUCISNONDEESSE
 FORTUNAEPRAELEN
 TISEETABLITACXSU
 PLECTEREADCONSILI
 UM HABEBOQ. TABI
 PAREMQUEMDASHA
 NIBALEMS EDILLUM
 EGOPOTIUSTRAHAM
 IQUAMILLEMERETINE
 ATINSUXTERPACOCX
 PUCNAREEUMETCAR
 TAGOPRAEMIUMUIE
 TOMAERITQUAMSE
 MIUITABRUTIORUM
 CASTELLANEQUIDIN
 TERIMDUETRAICIO
 DUMEXPRONOEEXE
 CITUMINAFRICADUM
 CAXIRAADCARTHAGINE

PROMOUERES PHIC DE
 TRIMENTI CAPITAT QUOD
 TUQ FABICUM VICTOR
 TOTU VOLITARE ITALIA HA
 NIBAL POTUISTI PRAESTA
 REHOCUIDENECON TI
 mellosum SITCONCUS
 SOIAMETPAGINEFRAC
 TOHANNIBALENECARRE
 POSSE LICINIUM CON
 SULEMUTRUMFORTISSI
 MUM PRAESTAREQUIN
 EXACRISABSITPONTIFEX
 MAXIMUS IDEO INSOR
 TEMTAM LONGINQUE
 PROVINCIAM NON VENIT
 SI HERCULE NIHILOMA
 TUR IUSHOC QUOE GOCEN
 SEOMODO PERFICERE
 TURBELLUM TAMEN AD
 DIGNITATEM POPULI R
 FAMAMQUE APUTRECES
 GENTESQ EXTERNIS
 PERTINEBAT NON ADDE
 FENDENDUM MODO
 ITALIA MSEDADINTEFE

DL ETIAM AFRICA EAR
 MAUIDERINO BISANI
 MUMESSE NEHOC CRE
 DIUULGARIQUE QUOD
 HANNIBAL AUSUS SIT
 NEMINEM DUCEM
 ROMANORUM MAUDE
 RE ET PRIORE PUNICO
 BELLOTUM CUM DESI
 CILIA CERTARE TUR TOTI
 ENS AFRICAM AB NOS
 TRIS EXERCITIBUSQUE
 ET CLASSIBUS OPPUG
 NATAM NUNC DENTIA
 LIACERTETUR AFRICA
 PARATAM ESSE REQUI
 ESCEAT ALIQUAN
 DOUEXTIAM DIUI
 TALIAURXTURELXSTE
 TURQUE INVICEM AFR
 CACASTRA ROMANA
 POTIUS QUAM CARTHA
 GINIS PORTI SIMINE
 NE ANTIQUAM POSITE
 RUMU ALLUM HOSTI
 UM EX MOENIBUS NOS

TRISUIDEAMUSAFRICA
 SITRELIQUIBELLISEDES
 ILLUCTERRORFUGAQUE
 POPULATIOAGRORUM
 DEFECTIOSOCIORUM
 CETERAE BELLI CLADES
 QUEIN NOSTERQUAT
 TUORDECIMANNOS
 INCRUERUNT UERSA
 TURQUAEADREM PER
 TINETETBELLUMQUOD
 INSTATEIPROUINCIA
 DEQUIBUSACPIURDI
 XISSESATIS ESTILLALON
 GAORATIONE CADUOS
 PERUINENSSITSIQUEM
 ADMODUMQ;FABIUS
 MEASRESGESTASIN
 HISPANIALEUAUITSIC
 EGO CONTRA GLORIAM
 EIUSELUDERE ET MEA
 UERBIS EXTOLLEREUE
 LIM NEUTRUM
 FACIAM PC. ET SJULLA
 ALIAREMODESTIACER
 TE ET TEMPERANDO

380
 LINGUA EADULESCENS
 SENEMUICERONIAET
 UIXETCES SJRESUTIA
 CIUS EADOPINIONEQUA
 UESTRAS PONTIECONCEP
 TAMANIMISHABERE
 TISFACILECONTENTUS
 ESSEM MINUSAEQUI
 ANIMISAUIDPUS EST
 SCIPIOQUIAUULCATUM
 ERATSIAPUTSENXTUM
 NON OMINUISSEIUT
 PROUINCIAAFRICAS
 BIDECERNERETURAD
 POPULUM EXTEMPO
 LATURUM
 ITAQUEFULVIUSQUICON
 SULQUATERFUERATPOS
 TULAIUNIACONSULEUT
 PALAMINSENXTUM
 DICERETPERMITTERET
 NEPATRIBUSUTDEPRO
 UINCIIS DECERNERET
 SIXTUSQUEE OESSET
 QUOD CENSUISSENT
 ANAD POPULUM PATRIS

Cum scilicet non
disset sequoderep-
esset facturum

Quintus Iulius non nego
ignarus quid respo-
surus factururusue
esses questui quippe
cum preteferas temp-
ta te temacis quam
consulere senatum
et in prouincia mi-
bi quam uolueris
exemplo decernam
mus paratam roga-
tionem habere

Itaque uobis ita pos-
tulo inquit uisente-
tiam mihi de eo non
dicendo quod est in
mea mensententiam
discedaturnon si
ratum habueris
cos. auxilio sitis in
dextera catio orta
cum cos. neq. ret
aequum esset tribu-

nos intercedere qua-
minuissuo quisque
loco rogatus sentie-
tiam diceret

Tribuni ita decreue-
runt si consulti
uide prouincias per-
mitti ista re quod
senatus censuerit
ferri placet nec de
ex referri ad popu-
lum prout emursino
permittit quide ex
res ententiam re-
cusant dicere auxi-
lio erimus consul
die ad conloquen-
dum cum conlega
petit postero die per-
missum in senatu est
prouincia est ac re-
dit ex alteri consu-
l ex silio et xxvros
tra denaues quas
c. serullius superi-
ore anno habuisset

PERMISSUMQUE UT IN
 AFRICAM SI DERET
 ESSE CENSERET TRA
 ICERET. ALIUM
 BRUTUM ET BELLUM CU
 HANNIBALE CUM EO
 EXERCITUQUEM. LUE
 TIUS ET QUICQUID
 SORTIRENTUR INTER
 SE COMPARTIRENT UT
 UT IN BRUTIS DUX
 BUS LEGIONIBUS QUAS
 COS RELIQUISSET RE
 CERERET INTERIUM
 QUE IN ANNUM PRO
 ROCI RETURCIEN
 PROUINCIAE UENIS
 SET ET CETERIS PRÆ
 TER CONSULES PRÆ
 TORESQUE QUI EXER
 CITIIS PROUINCIAE
 QUAE PRÆFUTURIE
 RANT PRO ROCI IM
 PERA QUICQUID OSOR
 TI UENIT UT CUM COS
 IN BRUTIS ADVERSUS

HANNIBALEM BELLUM
 GERERET. LUDDE
 INDESCIPTIONIS MAG
 NA FREQUENTIA ET FA
 UORESPECTANTUM
 CELEBRATILEGATIDEL
 PHOS ADDONUM EX
 PRÆDAM HAS DRUBA
 LIS PORTANDUM MIS
 SIS MOMPONIUS
 MATHOXI QUE CANTUS
 TULERUNT CORONAM
 AUREAM CC. PONDO
 ET SIMULACRA SPOLIA
 PLUM ET OO PONDO AR
 GENTIS PRÆTISCIPIOCUM
 UT DILECTUM HABERET
 NEQUE IMPEIRASSET
 NEQUE MAGNO PERE
 TENDISSET UT UIO
 LUNTARIOS DUCERE
 SIBI MILITES LICERET
 TENUIT ET QUI IN TEN
 SAE NEQUE UERAREP
 FUTURAM CLASSEM
 UIQUAE AB SOCIIS DA

RENTURADNOUASFABRI
 CANDASNAUESACCIPERE
 RET ET RURIAXE PRI
 mum POPULI PRO SUIS
 quisque FACULTATIBUS
 CONSULEMADNUROS
 pollicene CAERTES RU
 mentum SOCIIS NOUA
 LIBUS COMMEXTUMQ.
 OMNIS GENERIS POPU
 LONENSES FERRUM
 TARQUINIENSES LINTEA
 INUELEXUOLITERRANI
 INTERAMENTANXUUM
 ET FRUMENTUM ARRE
 TINJ OO O O O SCUTORU
 GALEASTONIDEMPILA
 GAESXHA STAS LONGAS
 MILLIUM QUINQUAGIN
 TASUMMAMPARICU
 IUSQUE GENERISNU
 MEROEXPLETUFOSSE
 CURIS RUBRA FALCES
 ALUEOLOS MOLASQUA
 TUMINXELONGAS
 NAUESOPUSESETRI

TICICENTUMETUICIN
 TIMILLIAMODIUMET
 INUIATICUMDECUR
 ONIBUSRENNICIBUS
 QUECONLATUROSPE
 RUSINICLUSINIRUSSE
 LANIABITESINFABRI
 CANDASNAUESETRU
 MENTIMAGNUMMNU
 MERUM
ABIETEEXPUBLICISSI
 UIS ESTUSUSUMBRI
 AEPULI ET PRATER
 HOSNURSINIETRE
 TINIETAMITERFINIS
 ABINUSQUE OMNIS
 AGER MILITES POLIC
 TIMARSIPELIGNIMAR
 RUCINI QUEMULTI UO
 LANTARINOMINAN
 CLASSEMDEDERUNT
 CAMERIESCUMAE
 QUOFOEDERE CUM
 ROMANIS ESSENT
 COHORTEMARMATA
 SESCENTOROMHOMI

NUMMISERUNTXXX
 NAXIUMCARINAE
 VICINTIQUINQUE
 MESDECINQUAGRI
 REMESCUMESSENT
 POSITAEIPSEITAINSTI
 TIOPEFUITDIEQUA
 DRAGESIMOQUINTO
 CUMEXSILIISDETRAC
 TAMXTERIAERATINA
 HESINSTRUCTAEAR
 MATAEQUEINAXIAM
 DEDUCTAEXROMAXIAE
 QUIENAXIAEINDEDUC
 TAESENTINIPROFECTUS
 INSICILIAMESTXXX
 NAXIIBUSLONGISUO
 LUMPTARIORUMSEP
 TEMFERMEMILLIBS
 INNAXIESIMPOSITIS
 ETPLICINIUSINBRUT
 TIOSADDUOSEXERC
 TUSCONSULARESUE
 NITEXIISCUMSIBI
 SUMPSITQUEMLUE
 TURIUSCOS HABUE

RATIMELELLOUQUIBUS
 PRAEFUISSEFACILIUSCU
 ADSUEIISIMPERIOREM
 GESTURUMPRATUSPER
 MISITETPRAETORES
 DIVERSINPROVINCI
 ASPROFECTIETQUIAPE
 CUNIAMADBELLUM
 DEERATAGRICAMPAN
 NIREGIONEMFOSSA
 GRECAADMAREUEP
 UENDEREQUALESTORES
 IUSIUDICIOQUOQUE
 PERMISSOQUIACERCI
 UISCAMPANI FUISSET
 UTIISPUBLICUSPREESSE
 INDICIIPRAEMIUMCON
 STITUTUMQUANTAEPE
 CUNIAEAGERINDICATUS
 ESSEIARSDECUMAEI
 CN SERUILOPRAURB
 NEGOTIUMDXTUMUT
 CAMPANIEUESUBICUI
 QUEEXSELICERETHA
 BITAREIBIHABITARENT
 ANIMADVERTEREITQ

INEOSQUALIBET HAB
 TARENT EADENIXES
 TXTEMAGOHAMILEX
 RISFILIUSEXMINORE
 BALIARUMINSULAUBI
 HIBERNARATIUVENTU
 TELECTAINCLASSEM
 IMPOSITAINITALIAM
 XXXFERMEROSTATIS
 NALIUBUSETMULTIS
 ONERARISDUODECIM
 MILLIAPEDITUMDUO
 FERMEEQUITUMTRA
 TECTICENUAMQUEND
 LISPRÆSIDIISMARITU
 AMORAMMUTANTIBUS
 REPENTINOADUENTU
 CEPIT INDEXDO
 RAMLIQURUMALPINO
 RUMSIQUOSIBIMOTUS
 FACEREPOSSEICLASSE
 APPULITINCAUNISLIQU
 RUMEXGENSESIBEL
 LUMEXTENSISIXIE
 CEREBAINTCUMETAN
 TERISMONTANISICI

TURPOENUSLUONEOP
 PIDOALPINOPRÆDADE
 POSITALEXLONGISNA
 UIBUSINSTATIONEAD
 PRÆSIDIUMRELICUIS
 CETERISCARTHAGINÆ
 MISSISADTUENDAM
 MARTUMAMORAM
 QUIFAMALERATSCIPIO
 NEMTRAECTURUM
 IPSESOCIETATECUMIN
 CAUNISQUORUMGRA
 TIAMMALEBATCOMPO
 SITAMONTANOINSI
 TUITOPTUGNAREETERES
 CEBATEXERCITUSINDI
 ESADFAMAMNOMINIS
 EIUSCALLISUNDIQUE
 CONFLUENTIBUSEXLI
 TERISCOGNITASPLUERE
 TINEFRUSTRAHASORU
 BALICUMEXERCITUDE
 LETOBIENNIOANTEFO
 RENTIAEXTISIPARALIUD
 INDEBELLUMDUCET
 TUMMUTATOORFÆ

TURCUBUS IN PENTO
 ACCENDIT IN BIBISIA
 QUE ET IN LUSTRO COS
 EXEITURIAUOLONUM
 EXERCITUM AD MOUE
 REDIMINUMUSSE
 RUNTETEN SERUILO
 PR NEGOTIUM DATUM
 UT SI RES CENSERET
 ESSE URBANAS LEGIO
 RESCUI IMPERIOUI DE
 RETURDITO EXURBE
 DUCHUBEREI MUALE
 RIUSLEXUINUSARRE
 TIUM EX LEGIONES
 DUXITIS DEM DIEBUS
 NAVES ONERARI XEPOE
 NORUM AD OCTO CINTA
 CIRCASARDINIAM AB
 TE OCTAVIO QUI PROVIN
 CIAE PRÆERAT CAPTAS
 EAS COELIUS RUMEN TO
 MISSO AD HANNIBALE
 ROMMEXUQUE ONUS
 TASUALERIUS PRÆEDAM
 ET RUSEXAM LICURUM

QUE ET MONTANORUM
 CAPTIUOS CARHACINÉ
 PORPORTANTIS TRADIT
 IN BRUTTIIS NIHIT FERME
 ANNO EO MEMORABI
 LE GESTUM PESTILEN
 TIA INCESSE RATI PAR
 CLADE IN ROMANOS
 POENOS QUENISI QUO
 PUNICUM EXERCITUM
 SUPER MORBUM ET
 AMFAMES AD FACIT
 PRO IUNONIS LACINIA
 TEMPLUM AESTATE HAN
 NIBALE CITIBI QUE REX
 CONDIDIT DEDICAVIT
 QUE CUM IN GENTIRE
 RUM CESTARUM TITU
 LOPUNICIS GRÆCIS
 QUE LITERIS IN CULT
 TO

in nobis

.....

iii

hii

ABURBECONDITA

LIBER

XXVIII

EXPLICIT

INCIPIT

LIBER

XXVIII

FELICITER

SCIMOTOSQUAMINSI
CIBAMUENITUOLUMA
RIOSMILITESORDINA
UNCENTURIAUNQUE
EXIISCCCIUENESFLO
RENTISAEIXTEETUIRI
UMPROBOREJNERMIS
CIRCASEHABEBATIG
NORANTISQUEMAD
USUMNEQCENTURIA
TINEQUEXPMATISER
UARENTURTUMETO
TIJUSIELIXEJUNIORU
NUMEROPRINCIPES
CENEREEFFORTUNA
TRECENTOSEQUITES
QUISECUMINAFRIC
TRAXERENTLEGITIE
QUEIISQUDEXQUIISAR
MISQUEINSTRUCTI
QUEORNATIADESSENT
EDIXIT GRAUISEA
MILITAPROCULDOMO
TERRAMARIQUEMUL
TOSLABORESMAQNA
PERICULALLATURAI

DEBATURNI NEQUE IPSOS
 MODOS COEPARENTIS COG
 NITOSQUE EORUM EX
 CURRAXEBAT UBIDIES
 QUILEDICTA ERAT ADUE
 NITATUM EX QUOSQUE
 OSTENDERUNT
 TUM SCIPIO RENUNTIA
 RIS IBI DIXIT QUOSDAM
 EQUI TES SICULORUM
 TAMQUAM GRAUEM
 EIDURAM HORRERE
 EXAM MILITIAM SIQUIA
 ANIMATI ESSENT MAL
 LE EOS SI IAM TUM PATE
 RI QUAM POST MODUM
 QUERENTIS SE GRES
 SIQ IN UTILES MILITES
 REPERESSE EX PROME
 RENT QUID SENTIRENT
 CUM BONA VENIA SE
 AUDITURUM
 UBI EXIIS UNUS AUSUS
 EST DICERE SE PROSUS
 SI SIBI UT RUM VELIT
 LIBERUM ESSE ET NOL

LE MILITARE TUM SCI
 PIO ET QUONIAM MICTUR
 ADULESCENS QUID SE
 TIPIET NON OBISIMU
 LUSTI UBI RUM TIBI
 EXPEDIT IAM CULTUAR
 M EX QUUM QUE ET CE
 TERAM INSTRUMENTA
 MILITIA ET RADAS ET IE
 CUM HINC EX EMPLIO
 DOMUM DUCAS EXER
 CEAS DOCENDUM CU
 RES EQUORUM MISQUE
 LA ET O CONDICIONE
 ACCIPIENTI UNUM EX
 TRECENTIS QUOS INER
 MES HABEBAT RADIT
 UBI HOC MODUM EXAUC
 TORATUM NEQUI TEM
 CUM GRATIAM IMPERA
 TORIS CETERIUIDERUNT
 SEQUISQUE EXCUSARE
 ET UICIPIUM ACCIPE
 RE ITA CECIPIUM
 LI ROMANI NEQUI TES SUB
 SIUTUS SINE PUBLICA

IN PENSAS DOCENDO
RUM CURAM SICULI HA
BUERUNT QUI A DIE
NUM IMPERATORIS E
RAT IPSUM MILITATU
RUM QUI ITA NON FE
CISSET

ET GRÆCIA MACHANEA
EQUITUM EUASISSE
FERUNT ADIUUISSE LE
GIONES IN DECUMIN
SPICERET PLURIMORU
STIPENDIORUM EXIIS
MILITES DELEGIT MA
XIME QUI SUBDUCE
RE CELLUM MILITAE
RANT QUOD CUM OPU
M AD DISCIPLINAM IN STITU
TO SERE DEBANT TUE
IAM AB LONGA SYRACU
SARUM OPSIDIONE
PERITISSIMOS ESSE CUR
BIUM OPPUGNANDA
RUM. Nihil eni
paruum sed cartha
ginisiam excidit ASI

TABULANIMO INDE EXER
CITUM PEROPPIDADIS
PERTIT PRUMENTUM
SICULOKUM CUI ITA
BUS IMPERAT EXITA
LIA ADUECTOR PARCITUE
TERESNAUES REFICIT
ET CUM ISCELIUM
INAFRICAM PRÆDITU
MITTIT NOVAS PANHOR
MISUBDUCEIT QUIA EX
UIRIDIMATERIARAP
TIMFACTAEERANTUI
INSICCOHIBERNARE
PRÆPARATIS OMNIB
AD BELLUM SYRACU
SAS NONDUM EX MAC
NIS BELLIMOTIBUS SA
TISTRANQUILLASUENIT
GRÆCIRESAQUIBUS
DAMITALIEIGENORIS
EADEMUQUA PERBEL
IUM CEEERANT RETI
NENTIBUS CONCESSAS
SIBI ABSENATU REPE
TEBANT OMNIU

PRIMUM PRAEUSTUE
 RI PUBLICAM FIDEM
 PARTIM EODICTO PAR
 TI IUDICIIS ETIAM
 IN PERTINAXES ADOR
 TINENDAM INIURIA
 REDDITISSUS RESSE
 PACUS ANIS RESTITU
 IT. NON IPSI STA
 TUM EXRESSE DOM
 NIBUSSICILIAE POTU
 LIS GRATIA FUIT EOQUE
 ENIXIUS AD BELLUM
 ADIUVARUNT. EADE
 M AETATE IN HISPANIA
 COOPTUM INGENS
 BELLUM CONCIENTE
 INDIBILINULLA ALIA
 DE CAUSA QUAM PER
 ADMIRATIONEM SEI
 PIONIS CONTEMPTU
 IMPERATORUM ALIO
 RUM ORTO EUM SU
 PERESSE EUNUM DU
 CEM ROMANIS CETE
 RIS AB HANNIBALE IN

TERFECTIS REBANTUR
 EONEC IN HISPANIA
 EXESSE SEIPSIONIBUS
 ALIUMQUE INMITE
 RENT HABUISSE ET POST
 QUAM IN ITALIA GRAVI
 US BELLUM URQUE RET
 ADVERSUS HANNIBALE
 EUM ARCESSITUM PRAE
 TER QUAM QUOD NO
 MINATANTUM DUCU
 IN HISPANIA ROMANI
 ARDENTISSIMI HABEBANT
 EXERCITUM QUOQUE
 IN DEUETEREM DEDUC
 TUM TRAXIT AD OMNIA
 UT IN CONDITAM TUR
 BAM TIROMINISSE
 NUMQUAM TALEM
 OCCASIONEM LIBE
 RANDAE HISPANIAE
 FOR ESERUITUM AD
 EADIEM AUT CARTHA
 GINIENSIBUS AUT RO
 MANIS INTERMISEM
 HXSXUT NEC INVICEM

HAS AUILLIS SEDIM
 TERDUM IN RUQUE
 MULPULSOS AB ROMANIS
 NIS EX RHAGINENSIS
 AB HISPANIS SICONSEN
 TIKEN PELL ROMANOS
 POSSEUTABOMNIUM
 PERIOTRIMORUM IN
 SEQUENTIS SUPPRESSIT
 CONXTUS PAULO POSTUL
 TRO INFERRE PEDEM
 UT NEMINEM EXEDERE
 ATQUE OPTI NATOS MO
 RI IN VESTIGIO QUEM
 SUO VIDI PATET ACTA
 CIE QUOD UT FACERE POS
 SET MULTITUDO ARMA
 TORUM FACILE SUPPEDI
 TABAT CORNUA HOSTIUM
 AMPLEXUS IN ORBEM
 PUGNANTIS AD UNUM
 OMNIS OCCIDIT ATQUE
 HEC TACITAMEN HOSTIUM
 ILEXTORUM MACIUM MA
 XIME DIMICANTIUM
 PUGNANTIS QUE DEBEA

IOEDIORALIA INURBE
 TRUCIDATIO EXATCUM
 TURBAM FEMINARUM
 PUERORUM QUE HABE
 LOMINER MEMQUE
 CUESSUICEDERENT ET
 IN SUCCENSUM PROCU
 SEM ANIMI PLERAQUE
 INICERENT CORPORARI
 UIQUESANTUINIS FLAM
 MA MORIENTEM RESTIN
 CUEFERENT POST REMO
 IPSI EXEDIM SEPANDA
 SUORUM PATI CXTIUM
 ARMIS MEDIO IN TEN
 DIO SE INICERUNT
 AM EXEDIM PERPETRAE
 VICTORES ROMANIS
 TER SUPERUENERUNT
 AC PRIMO CONSPICU
 TAM IOEDERIMIRABU
 DI PARUM TEROSTITU
 ERUNT DE INEUM
 AURUM ARGENTUM
 QUE CUM ULTO REFUM
 ALIARUM INTERFLUEN

ALIQUID INCEPIT INGENITUM
 MANIPULATERE EXIGNI
 VELLE NI CORREPTI ALII
 FLAMMA SUNT ALII
 BUSTI AD FLAMMAM PORTIS
 CUM RECEPTUS PRIMIS
 URGENTE TURBA NON
 ESSE ITA FLAMMA SINE PRE
 DA MILITUM FERRE
 NIQUE ARSUMPTA
 MARCIUS CETERI SEJUS
 REGIONIS METU INDE
 DITIONEM ACCEPTIS UI
 TOREM EXERCITUM
 CARTHAGINEM AD SCIPI
 ONEM REDUXIT
 PEREGRINOS DICIS PERFU
 GA EX CADIBUS UENE
 FUNT POLLICENTES UR
 BEM PUNICUM QUE
 PRÆSIDII QUOD IN
 EA URBE ESSE ET ALII
 PRÆTORI PRÆSIDII
 CUM CLASSE PROPTER
 ROS ESSE MAIORI
 EXFLUGASUBSTINERAT

NAVISUSQUE IN NOCE
 ANNO COLLECTIS ALIQUA
 TUM ALII CILIORUM ET
 TRANSFRETUM EXAFRI
 CORA ET EXTROXIMIS
 HISPANIAE LOCIS PER
 HANNONEM PRÆFEC
 TUM COEGERAT FIDE AC
 CESA DATA QUÆ PERI
 CULIS
 ET MARCIUS
 EOCUM SEPTEM TRIRE
 MIBUS QUINQUE REMI
 UNXIT MISSUS UT TER
 RA MARIQUE COMMUNI
 NI CONSILIO REMGE
 RERENT SCIPIO IPSE
 GRAVI MORBO IMPLI
 CITUS GRAVIOR ET A
 MEN PAMACUM ADI
 QUI SQUE QUOD LUD
 TERAT IN STA HOMINU
 LIBIDINE ALENDI DEIN
 DUSTRIARUM ORES
 ADICERE ALIQUID PRO
 VINCIAM OMNEM
 AEMAXIME TONGISQUA

ET IUSURBAM APPARU
 ITQUE QUANTAM EX
 CITURAM MOLEM UE
 RAUISSET CLADESCUM
 UANUS KUM MORTANTAS
 PROCELLAS EXCUISSSET
 NON SOCIUM INFIDENON
 EXERCITUS IN OFFICIO
 MANSTIMANDONIUS
 ET INDIBILIS QUIBUS
 QUIA REGNUM SIBI HIS
 PANI REPULSIS IN DECAR
 THAGINIENSIBUS DESTI
 NARANT ANIMIS NIHIL
 PROSPECONTIGERAT
 CONCITATIS POPULARI
 BUS LACELANIXUTEM
 ERANT ET IUVENITUNE
 CELLIBERORUM EXSCI
 TALAGRUM SUESITANTU
 SED ET ANNUNYQUE SO
 CIORUM. RE HOSTILITER
 DEPOPULATI SUNT
 CIVILIS ALIUS FURORIN
 EXSTRIS AD SUCRONE
 MORTUUS OCTOIBI MIL

LIAM MILITUM MERAM
 PRÆSIDIUM GENTIB
 QUÆ ECCE SHBERUM IN
 COLUNT IN POSITUM
 MOLE ET EORUM MAUTE
 MENTES SUNT IN ONTU
 PRIMUM CUM DEUITA
 IMPERATORI SDUBIAL
 LATI SUNT SED IAM AN
 TELICENTIA EXDIUTI
 NOUIT SITOTIO CONTEE
 TA ET NON NIHIL QUOD
 IN HOSTI COLAXIUS RAP
 TOSUETI SUIVERE RAP
 ORES IN PACERE SERAP
 AC PRIMONESTANTU
 OCCULTI SE REBANTUR
 SI BELLUM IN PROVIN
 CIA ESSET QUID SESE
 INTERPACTOS FACERE
 SI DE BELLATUM IAM
 ET CONFECTA PROVIN
 CIA ESSET CURINI TALI
 AMNON REUEHIFLA
 CIATUM QUOQUE STI
 PENDIUM PROCACIUS

QUAM EX MORE ET
 MODESTIA MILITARI
 ERAT ET AB CUSTODIB.
 PROBRARI IN CIRCU
 EUNTIS VIGILIAS TRIBU
 NOS INACTA ET NOCTU
 QUIDAM PROPRÆDITUM
 IN AGRUM EIUS REPRÆCA
 TUMERANT POST REMO
 INTERDITUM ACTU PROPRÆ
 SINE COMMENTU AB SIG
 NIS ABIBANT OMNIA
 LIBIDINE EXLICENTIAM
 INIUM NIBIL IN STITU
 TO AUT DISCRIMINA
 MILITIA AUT IMPERIO
 EORUM QUI PRÆERANT
 GEREBATUR FORMA
 TAMEN ROMANORUM
 CASTRORUM CONSTA
 BAT UNDE AD SE QUOD
 TRIBUNOS EX CONTA
 GIONE FURORIS HAUD
 EXPERTI SEDITIONIS
 DEFLECTIONIS QUERA
 TI FOR EUT JURARE DEDERE

IN PRINCIPISSINE BAN
 ET SIGNUM AB EIUS PETE
 BANT ET IN STATIONEM
 AC VICILIAS IN ORDINE
 IBANT ET UTIUM IMPERIA
 STULERANT ITA SPECIEM
 DICTO PARENTIUM MUL
 TRO SIMILIMPERANTES
 SERVABANT
 ERUPIT DE INDE SEDITIO
 POST QUAM REPREHEN
 DERE AD QUE IN PROBA
 RET TRIBUNOS EX QUAE
 FIERENT ET CONARIOB
 UIAM REET PROPRÆLAN
 ABNUERE FURORIS EO
 RUM SE FUTURO SOCI
 OSSENSERUNT FUGA
 TIS ITA QUE IN PRINCIPISS
 AC POSITUM LOECASTRIS
 TRIBUNIS AD IN PRINCIPI
 ISS SEDITIONIS GREGARI
 OS MILITES CALBIUM
 CALENUM ET CALTRIUM
 BRUM DELIUM OM
 NIUM CONSENSU IMPE

RUM EST QUIN ET QUAM
 TRIBUNICIS CONTENTI
 ORNAMENTIS IN SIGNIS
 ETIAM SUMMIS ^{IN} PRAE
 SECURIS QUAE AD REC
 TARE LUSIT NEQUE UE
 NIT IN MENTIS SUI
 TERGISSUIS QUAE CERUI
 CIBUSUI PRAE ^{ECURIS} SILLASQUE
 IMMINERE QUAS AD ME
 TUM ALIORUM PRAE FER
 RENT MORSSCITIONIS
 FALSO CREDITA OBCE
 CABAT ANIMOS SUBCU
 IUS UULCATAM MOX FA
 MAM NON DUBITABANT
 TOTAM HISPANIAM AR
 SUPAM BELLO IN EO TU
 MULUET SOCII SPECU
 NIA SI IMPERARIE DIRI
 PROPINQUA SURBES POS
 SE ET TURBATIS REBUS
 CUM OMNIA OMNES
 AUDERENT IMINUS IN
 SIGNIS FOR EQUAE IPSI
 FECISSENT

Cum alios subinde
 recentis nuntios
 mortis modos ede
 AM FUNERIS EXPECTA
 RENT NEQUE SUPERUE
 NIRET QUISQUAM EU
 NES CERET QUAE TEME
 RE OPTUS RUM MORTU
 PRIMIS ALTIOR RES RE
 QUIRICO EPIET SUB
 TRAHENTES EQUOQUE
 UICREDIDISSE POTUS
 TEMERE QUAM IN XIS
 SEREM TALEMUIDERI
 POSSE IDEST IN TUDUES
 IAM SUALPSI IN SIGNIS
 ET PROXIMA MAXINE
 IMPERI QUOD GERERENT
 UERAM IUSTIAM QUE
 MOX IN SEUERSUPAM
 POTESIT TEMHOREBAM
 SUPENTE ITA SED NIO
 NECUM UIUERET IUMO
 MOX ETIAM UULFESCI
 MONEM CERTAUI ET O
 RES AD FERRENT TRIBU

ANIMILNUMSEPTEMQUI
 ABIPPOSOSPIONESUNT
 ADQUORUMPRIMUM
 ADVENTUMEXASPERA
 TIANIMIMOXIPSPLEX
 CIDOSERMONETERMIL
 CENTIBUSNOTOSCU
 QUIBUSCONGRESSI
 ERANTLENITISUNT
 CIRCUMEUNTISEUMIE
 TORPRIMO DEINDE
 INPRINCIPISPRATIO
 RJOUBISERMONES
 INTERSESERENTIUM
 CIRCULOSUIDISSENT
 ADLOQUEBANTURPER
 CUNCTITESMAQISQUE
 CUSARECONSTER
 NATIONISQUE SUBI
 TAEIOPEIQUAMFAC
 TUMACCUSANTES
 QUOTOSPENDIUMNO
 NADUMADDIEMIXTA
 TAEIUM EODEM
 TAMPOREQUOSCELI
 ILITURCICANORUM

EXISTISSETPOSTDU
 ORUMIMPERATORUM
 DUORUMQUEEXERC
 ITUMSTRAGEMSLUXUR
 TUTEDEFENSUMNO
 MENROMANUMACRE
 TENTIAPROVINCIALES
 SETILITURCICANOSPOE
 NAMNOXLEMERTIT
 HABERESUISRECTEFAC
 TISGRATIAQUIEXSOL
 UTINONESSE
 TALIAQUERENTISDE
 QUAORARESEQUEDA
 RELATUROSADIMPE
 RATOREMRESPONDE
 BANTLAEIARIQUOD
 NIHILTRISTITIUSNECIN
 SANABILIUS ESSETEI
 PSCIPIONEMREUM
 BENIGNITEETREIPES
 SEGRTIAEREFEREN
 DAE SCIPIONEM
 BELLISADSUETUMAD
 SEDITIONEMTROCEL
 LASRUDEMSOLLICITUM

HABEBAT RES NE AUT
 EXERCITUS PECANDO
 AUT IPSE PUNIENDO
 MODUM EXCEDERET
 IN PRAESENTIA UT COE
 PISSELENITER AC PLA
 CITE IMMISSIS CIRCA STI
 PENDIARIAS CIVITATES
 EXACTORIBUS STIPEN
 DIS PERIT PROINQUA
 FECERE EDICTUM SUB
 INDEPOSITUM UT AD
 STIPENDIUM PETEN
 DUM CONVENIRENT
 CARTHAGINEM SEU
 CARPI IMPARTES SE UNI
 UERMALLENTITRAN
 QUI LLAM SEDITIONEM
 PER SELANGUESCENTE
 REPERTINA QUILES RE
 BELLANTUUM HISPANO
 RUM FECIT REDIERANT
 ENIM IN FINIS OMIS
 INCEPTO MANDO N
 IUS ET INDIBILIS POST
 QUAM UIVERESCIMO

NEM ALLIUM EST IN
 CIAM ERAT AUT CIUS
 AUT EXTERNUS CUM
 QUO FUROR EM SUUM
 CONSOCIARE N TOM
 NIA CIRCU M SPECTAN
 TES CONSILIA NIHIL RE
 LIQUI HABEBANT IPRAE
 TERNON TUISSIMUM
 AMALI SCONSILII RE
 CEPTUM UI IMPERA
 TORIS UEL IUSTAE IRAE
 UEL NON DESPERAN
 DIAE CLEMENTIA ESSE
 COMMITTERENT ET I
 AM HOSTIBUS EUM
 IGNOUISSE CUM QUI
 BUS FERRO DIMICAS
 SET SUAM SE DI
 TIONEM IN EUULNERE
 SINES ANGUINE FUISSE
 NEC IPSA MATHROCEM NEC
 XTROCI POENAM DIGNA
 UT IN GENIA HUMANA
 SUNT AD SUAM CUIQUE
 LEUANDAM CULPAM

NIMIO PLUS FACIUNDA
 ILLUD BUXATIO ERAT SIN
 GULARI COHORTES AN
 UNIUEKSA AD SUPPENDINGI
 UM PERIENDUM IRENT
 INELIXUIT SENTENTIA
 QUOD TUNUS CENSE
 BANT UNIUEKSA SIRE
 PEREOS DEM DIES QUI
 HEC ILLI CONSULTABANT
 CONSILIUM IDESCARTHA
 CINI ERAT CERTABATUR
 QUAESEN TENNIS UTRU
 QUAU CTORES ANTIUM
 SEDITIONIS ERANT AU
 TEM IN NUMERO HUIUS
 PLUS QUAM QVINGVE
 ET TRIGINTA ANI MA
 UERET ET TURANT LURI
 UM SUPPLICIO VINDI
 CANDIAM FOEDICE
 PLI DEFECTIO MAGIS QVA
 SEDITIONE SSEDICITSEN
 TENTIA LENIOR UTUN
 DE DECULPA ORDINERET
 IBIPONNA CONSISTERET

AD MULTITUDINEM EAS
 TIONEM SATIS ESSE
 CONSILIO DIMISSO UT
 IDACTUM VIDERETUR
 EXPEDIMUS ADVERSUS
 MANDONIAM INDI BI
 LEM QUE EDICITUR EXER
 CITUI QUI CARTHAGINE
 ERAT ET CIBARIA EORUM
 ALIQUOT PREREIUBEN
 TUR TRIBUNIS SEP
 TEM QUI ET ANTE SUO
 NEM AD LENIENDAM
 SEDITIONEM ERANT OB
 VIAM EXERCITUI MISSIS
 QUI ANNO MINA PRINCI
 PUS SEDITIONIS EDITASUT
 UTE OS PERIDONE OS HO
 MINES BENIGNO VULTU
 AC SERMONE IN HOSPI
 TUM INUITATOS QUE UI
 NOUINCIRENT
 HUIUS PROCVLIA MEAR
 THAGINEA BERANTIEU
 EX OBVLIS AUDITUM
 POSTERODIE OMNEM

EXERCITUM CUM M SI
 IANO IN LACEDÆMONI PRO
 FICIS NON MEI UOMNI
 QUIA ET US IN SIDERET
 ANIMIS LIBERAUITEOS
 SED LAETITIA MIN GEN
 TEM FECEIT QUOD MAGIS
 HABUIRI SOLUM IMPE
 RATOREM QUAM SI FUTU
 RI IN POTESTATE EIUS ES
 SENT SUB OCCA
 SUM SOLI SURBEMINGRES
 SI SUNT EXERCITUM QUE
 XI TE RUM PARANTEM
 OMNIA AD PERUIDERUNT
 EXCEPTIS SERMONIBUS
 DE INDUSTRIA COMPOS
 ITIS LAETUM OPPORTUNUM
 QUE ADUENTUM EORUM
 IMPERATORI ESSE QUOD
 SUB IPSA PROTECTIONE
 ALITERUS EXERCITUS
 EUENISSENT CORPORA
 CURANT A TRIBUNISSI
 NE ULLOTUM MULTAUE
 TORES SEDITIONIS PER

IO OMNES HOMINES PER
 DUCTI IN HOSPITIA COM
 PENSATI CUIUS IN TUN
 CUIA QUARTI IMPEDIMEN
 TA EXERCITUS CUI USSI
 MULABATUR INTER PROFI
 CIS CICO ET PERES SUB LU
 CEM SIGNA MOTI ET AD
 PORTAM RETENTUM MAG
 NEM CUSTODES QUE ET R
 CA OMNIS PORTAS MIS
 SI NE QUI SURBEE CREDE
 RETUR UOCATI
 DEINDE AD CONTIONE
 QUI PRIDIE EUENERANT
 FEROCITER IN FORUM
 AD TRIBUNALI IMPERATO
 RIS UT ULTRO FERRETUR
 SUCCLAMATIONIBUS CO
 CURRUNT SIMULE TIM
 PERIOR IN TRIBUNALES
 CENDIT ET REDUCTI AR
 MAXIA PORTAS IN ERMI
 CONTIONIS CABTERGO
 CIRCUMFUDERUNT TUM
 OMNIS FEROCIA CONEI

DNEIUIPOSTERAEERAN
 TUR NIHILAEQUEEOSTER
 RATIQUAMPRAEETERSPER
 ROSURECOLOSIIMPERA
 TORISQUEMADFECLUM
 VISUKOSCREDDERANT
 VULTUSQUEQUALEM
 NEINALEEQUIDEMME
 BANTIMEMINISSE
 SEDITACIUSPAULISPER
 DONECNUNTIATUM
 ESTDEDUCTOSINFORU
 AUCTORESSEDITIONIS
 ETIPRAEOMNIALESSET
 TUMSILENTIOTERPRAE
 CONIEMFACTOITACOE
 PIT NUMQUA
 MIHIDEJUTURAMORA
 TIONEMQUAEEXERC
 TUMMEUMADIDQUE
 REPERIURDEDI NONQUO
 UERBAMQUAMPTOTI
 USQUAMRES EXERCUE
 RIMSEDQUATROTE
 APERITIAINEXSTRISHA
 BITUSXDSUEPRAMMI

LITRIBUSINGENIISAD
 UOSQUEMADMODU
 LOQUARNECCONSILIUM
 NECORALIOSUPPEDITAT
 QUOSNEQUENOMINE
 QUIDEMAPPELLAREDEBE
 AMSCIOCIUESQUIAPRA
 TRIAUESTRADESCISTIS
 ANMILITESQUIIMPERI
 UMAUSPICIUMQUEAB
 NUISTISSACRAMENTIRE
 LICIONEMFUPISTISHOS
 TISCORPORALIAUESTI
 TUMHABITUMCIUIUM
 ADCNOSEOFACIADICTA
 CONSILIAANIMOSHOS
 TIUMUIDEOQUIDENIM
 UOSNISJQUODILERGE
 TESXINLACETANIALUTOR
 TASTISXLIUDALISPERAS
 TISEILLITAMENMAN
 DONIUMATQINDEBI
 LEMRECIDENOBILITA
 TISUIROSDUCESTFORO
 RISSECUITISUNITUOS
 AUSPICIUMETIMPERIUM

Ad umbra mēte
 Rūm adūm b r i a m
 x r i u m e t a l e n u m
 A l b i u m d e t u l i s t i s
 Nec te uos idomnis
 fecisse aut factum uo
 luisse milites paucos
 rum eum furorem
 atque amentiam esse
 libenter credam ne
 gantibus nec enim
 ex sunt commissa
 quae uulgi x t a i n o m
 nem exereptum si
 ne p a u l i s i n g e n t i
 bus ex p a r i s p o s s i n t
 I n u t u s e x t a m q u a m u l
 n e r a t t i n g o s e d n i s i
 t a c t a t r a c t a t a q u e s a
 n a r i n o n p o s s u n t
 e q u i d e m p u l s i s h i s p a
 n i a c a r t h a g i n i e n s i
 bus nulloshomines
 credebam esse ubi
 u n a e s s e t s i c m e a s i c
 m e n o n s o l u m a d u e r

S u s s o c i o s c e s s e r a m
 s e d e t i a m a d u e r s u s
 h o s t i s i n c a s t r i s e n
 m e i s q u a n t u m o p i
 n i o f e f e l l i t p a m a m
 o r t i s m e n o n a c c e p
 t a s o l u m s e d e t i a m
 e x p e c t a t e s t u e r o
 q u o d e g o u u l g a r i p a
 c i n u s p e r o m n i s u e
 l i m e q u i d e m s i t o t u m
 e x e r c i t u m m o r t e m
 m i h i o f t a s s e c r e d e
 r e m h i c s t a t i o n a n t e
 o c u l o s u e s t r o s m o
 r e r e r n e c m u l t a u
 u a r e t i n u i s a c i u i b u s
 e t m i l i t i b u s m e i s
 S e d m u l t i t u d o o m n i s
 s i c u t i n a t u r a m a r i s
 p e r s e i n m o b i l i s e s t
 e t u e n i e t a u r a c c i e n
 t a u t t r a n q u i l l u m
 a u t p r o c e l l a i n u o
 b i s s u n t e t a u s a t
 q u e o r i g o o m n i s f u

RORIS PENES AUCTORES
ESTUOS CONTAGIONE
INSANISTIS

QUI MIHI NUNC HODIE QUI
DE MISERE QUID EMINI
QUO AMENTIA PRO
GRESSISTIS QUID FACI
NORIS IN ME QUID IN
PATRIA IN PARENTIS Q.
ALIBEROS VESTROS
QUID IN DEO SACRA
MENTI TESTES QUID
ADVERSUS SUSPICIA
SUB QUIBUS MILITATIS
QUID ADVERSUS MO
REM MILITAE DISCIPLI
NAM QUA EMMAIORUM
QUID ADVERSUS SUM
MI IMPERII MAJESTA
TEM AUSISTIS IDEME
IPSO TACEO TEMERE
POTIUS QUAM AUIDE
CREDIDERITIS DENIQ.
EGOSIMEULUSIMPE
RITIA DE RE EXERC
ITUM MINIMEMIRAN

DUM SIT PATRIA QUID
DE VOBIS MERUERAT
QUA MEUM MANDO
NIO ET IN DEBILI CON
SOCIANDO CONSILIA
PRODEBATIS QUID PR
CUM IMPERII MAJORA
TUM AB TRIBUNIS SUPRA
CITO POPULI CRETIS AD
HOMINES PRIUS
DE TULISTIS CUM MEIS
SONON CONTENTIS
PRO TRIBUNIS ILLOS HA
BERETIS FASCES IMPE
RATORIS VESTRI AD EOS
QUIBUS SERVUS CUM IM
PERARENT NUMQUAM
FUERAT ROMANO SE EXER
CITUS DE TULISTIS
IN PRÆTORIO ET ETENDE
RUNT ALBIUS ET TRIUS
CLASSICUM MAIUS
CAECINIUS SIGNUM ABI
IS PETITUM EST SED E
RUNT IN TRIBUNALIP
SCIPIONIS LICTOR APPA

RUIT SUMMOTO INCES-
 SERUNT PASCES CUM SE-
 CURIEUS PRÆLATI SUNT
 LAPIDES PLUERE ET IULMI-
 NAX IDEO CÆLO ET IUSU
 ET US FETUS ANIMALIS
 EDERE LIOS PORTENTA
 ESSE PUTATIS HOCEST POR-
 TENTUM QUOD NULLIS
 HOSTIIS NULLIS SUPPLICA-
 TIONIBUS SINES ANQUI
 NEE ORUM QUANTUM
 AUSI FACINUS SINTEPI-
 ARI POSSIT ATQUE EGO
 QUAM QUAM NULLUM
 SCELUS RATIONEM HA-
 BET AMEN UT IN RE NE-
 FARIA QUÆ MENIS QUOD
 CONSILIUM VESTRUM
 FUERIT SCIRE VELIM
REGIUM QUONDAM IN PRÆ-
 SIDIUM MISSA LEGIO IN
 TERFECTIS PER SCELUS
 PRINCIPIBUS CIUITATIS
 URBEM OPULENTIAM
 PER DECEM ANNOS IE-

NUIT PROPTER QUOD
 FACINUS TOTÆ LEGIONIS
 LIX HOMINUM QUATU-
 OR IN FORXÆ ROMÆ
 SECURI PERCUSSI SUNT
 SED ILLI PRIMUM NON
 ALIUM UMBRUM SE
 SEMILIX AMNOMINIS
 ET IAXA BOMINANDI
 UICEM SED UT BELLUM
 TRIMIL. SECUTI SUNT
 NECCUM PYRPHONEC
 CUM SAMNITIBUS AUT
 LUCANIS HOSTIBUS TR-
 SECONI UNXERUNT
 UOS CUM MANDONIO
 ET IN DIBILI CONSILIA
 COMMUNICASTIS ET AR-
 MA CONSOCIATURI FU-
 ISTIS ILLIS CUM
 PANICAPUANTUS CIS
 VETERIBUS CULTORIB-
 AD EPTIAM MAXMER
 TINI IN SICILIAM ESSE
 NAM SIC REGIUM HA-
 BENTURI PERPETUAM

Sedemerant necro
 pulum nec socios p
 ultro laxessitur bel
 lo. — suorum nem
 ne uos domi ciliu mba
 bitur ieratis ubi si uos
 decedens confecta
 prouincia imperator
 relinquerem deum
 hominem que fidem
 implorare debeatis
 quod non redieritis
 ad contuges liberos
 que uestros sed ho
 rum quoque memo
 riam sicut pax mea
 que et ceteris ex ani
 mis uestris uiam con
 silis celeratis sed non
 adultum de men
 tis exsequi uolo me
 ne uiuo et cetero in
 columi exercitu cum
 quod ego die uo car
 thaginem ex piam
 quoque uo rexer

Enus carthaginien
 sum fuisse iugui ex
 pultuoso et omni li ho
 minum minoris cer
 te omnes praetiqua
 albi uetumbris uis
 quibus uos subiecis
 tis hispaniam pro
 uinciam p. ereptu
 rieratis a moliore
 tam oue conomen me
 um nihil ultra facile
 creditam mortem
 mea uiobis uiolatus
 sim. — quid si ego
 more refer mecum
 expiraturam p.
 mecum exsurum
 imperium p. erat
 ne istuc iuppiter op
 timus maximus si
 ritur bema uis p
 to dies ductoribus
 in aeternum con
 dita huic fragili
 et mortali corpori

aequalem esse postu-
mum albinum mar-
cello p. quintio cris-
pino en. fulvio scipi-
onis mei stoltam pre-
claris imperatoribus.
uno bello absumptis
superstes est. prae-
erit q. mille alij nunc fer-
ro morientibus meo
unius funere elata res
p. esset uos ipsi
hic in hispania patre
et patri uo meo duob.
imperatoribus inter-
fectis septimium mar-
cium duce uobis
aduersus exultantis
recenti uictoria poe-
nos delegisti set sic
loquor tamquam si
ne duce hispaniae
futurae fuerint in-
silanus eodem iure
eodem imperio me
cum in prouinciam

Sus. L. scipio frater
meus etc. laelius lega-
tus indices male sta-
tis imperi deessent
utrum exercitus
duces ducibus andig-
nitatis anxius com-
parat poterat quibus
si omnibus superiores
essetis armis conpin-
xit patriam contra
ciues uestros ferreis
africam italiam coarctata
cinemur bis roma-
nae imperare uelle
tis quam obnoxiam
patriae

Coriolanus in quo nda
damna tio iniustam
serum et indignum
exilium uisum ad op-
pugnan dam patriam
impulsi reuocant
tamen apud heopar-
ric dioprius tate
tas quidolerant

IPRINCIPIAUITSTIPENDI
 UM NEDIEBUSPAUCIS
 IMPERTIOREECROSE
 RIUSNUMERXNUMISA
 TISDIGNACXUSA FUIT
 CURPATRIAEINCIDERE
 TISBELLUMCURADILER
 GETESDESCISCERETIS
 APPECURNIBLIDUINA
 RUMHUMANARUM
 UERERUNYINUIOLATU
 UOBISSESEI
] NSXNISTIEPROFECTO
 MILITESNECMXJORIN
 CORPUSMEUMUIS
 MORBIQUAMINUES
 TRASMENTESINUASIT
 HORRETANIMUISRE
 FERREQUIDECREDIDE
 KINTHOMINESQUI
 SPERXUERINTQUIDOP
 TAUERINTXUFERAT
 OMNIXINRITAOBLIUO
 ESTPOTESTNONUTEU
 QUESILENTIUMTECAI
 NONNECXUERIMTRIS

TENIATROCEMQUXEUO
 BISUISAMORATIONE
 MEAMQUXNTXCREDI
 TISFACIUXESTPATROCI
 ORLESSEQUALMDICTA
 MELEIMEEXQUEFECIS
 TISUOSNEDICIQUIDEM
 OMNIXLEQUOXNIMO
 FERTISSEDNEXQUI
 DEMIPSAULTXEXPRO
 BRABUNTURUTINAM
 TAMFACILEUOSOBLIUIS
 CAMINIEORUMQUAM
 ECOOBLIUISCAR
] TAQUEQUODADUNIVER
 SOSUOSXITINETSIERRO
 RISPAENILETSMISSU
 PERQUIETOENARUM
 HABEOALBIUSCALENUS
 EXATRIUSUMBERET
 CETERINEFARINSEDI
 TIONISXICTORESSAN
 QUINELUENTQUOD
 ADMISERUNTUOBIS
 SUPPLICEORUMSPEC
 TACULUMNONMODO

NON ACERBUM SED LAE
TUM ETIAM SI SANA M
MENS CREDIT DEBELES
SED ENULLIS ENIM QUA
DE VOBIS INFESTITIS AUT
INICIUS CONSULUERUNT

UIX FINEM DICENDI SE
CERAT CUM EXTRA PRA
EPOSITOSIMUL OMNIUM
REPERUNT TERROR OCULIS
LURI BUSQUE EST OFFU
SUS EXERCITUS QUI CO
RONA CONTIONEM CIR
CUM DEDERAT GLADIIS
ABS CUTA CONCREPUIT
PRAECONIS AUDIT VIOX
EPANTIS NOMINA DAM
NATORUM IN CONSILIO
NUDI IN MEDIUM PRO
TRAHEBANTURET SIMIL
OMNIS APPARATUS SUP
PLICI EXPROMEBATUR
DELICTA AD PALUM VIR
GISQUE CAESAE SECUN
DUM PERCUSSA DE OTOR
PENTIBUS METU QUI

ADERANT UT NON MO
DO FEROCIOR VIOX AD
VERSUS ATROCITATEM
POENAE SED NECEMITUS
QUIDEM EXAUDIRETUR
TRACTI IN DEDE MEDIO
OMNES PURGATOQUE
LOCO CITATI MILITES NO
MINATI MA PUTI BIBLOS
MILITUM IN VERTIBUS
SCIPIONIS IURARUNT
STIPENDIUM QUA AD NO
MEN SINGULI SPERSON
LUTUM EST HUNC FINEM
EXITUMQUE SED ITIO
MILITUM COEPTA APUD
SUCRONEM HABUIT PER
IDEM TEMPUS AD BACI
IM FLUUIUM MANNO
PRAEFECTUS MACONIS
MISSUS AC GLADI BUS CUM
PARUA MANUA FRORUM
MERCEDE HIS PANOS SOL
LICITANDOS AD DOXOXOX
IUVENUM ARMAM VITEX
TRIS DE INDE EXUTUS

AB L MARCIO MAXIMA
 PARTI MILITUM INTERI
 MULTUM CAPTORUM
 EXTRORUM QUIBUS
 DAMELIA IN FUGAM
 AMISSIS PALATOS PER
 SEQUENTES SEQUITE
 CUM PRUEI SI PSEEFU
 GIT DUM HÆC
 AD BÆTIUM FLUVIUM
 GERUNTUR LÆLIUS
 INTERIM FRETO INO
 CEANUM EUECTUS AD
 CARTEI AM CLASSE AC
 CESSITUR PSEINORA
 OCEANIS ITA EST UBI
 PRIMUM EFALICIBUS
 ANGSTIS PANDITUR
 MAX REGADISSINECER
 TAMINE PERDEDITIO
 NEM RECIPENDI UL
 TRO QUIEAM REM POL
 LICE RENTUR IN CASTRA
 ROMANA LIENTI
 BUS SPES SICUTANTE
 DICTUM EST FUERAT

PALEFACTA IN MATURE
 PRODITIO EST CONPREN
 SOSQ. OMNIS MACO
 AD HERBALI PRÆTORI
 CARTHAGINE MDEUE
 HENDOSTRADITADER
 BAL CONIURATIS INQUIN
 QUEREM EM IN POSITIS
 PRÆMISSA QUE EA
 QUIA TARDIOR QUAM TRI
 REMISERAT IPSE CUM
 OCTO TRI REMIBUS
 MODICO INTERUALLO
 SEQUITUR

JAM FRETO INTRABAT
 QUINQUE REMIS CUM
 LELIUS ET IPSE INQUIN
 QUEREM PORTUCAR
 PEI SE SEQUENTIBUS
 SEPTEM TRI REMIBUS
 EUECTUS IN ADERBALLE
 INUEHITUR QUINQUE
 REMES SIXI SCREDENS
 DEPRENSAM RAPIDO
 INFRETO IN ADUERSU
 DESTUM RECI PROCAPI

NON POSSE POENUS
 IN RESUBITARUM
 PER INCERTUM TREPIDAM
 VITUTUM QUINQUE
 REMEM SEQUERETUR
 AN HOSTIS PROSTRA CON
 UERTERET IPSA CUNC
 TATIO FACILITATEM DE
 TRECIA NDAM PUGNAE
 ADIECIT AMENIM SUB
 ICTU TE HERAN ET UNDI
 QUE INSTABANT HOSTES
 AESTUM QUOQ. ARBITRI
 UM MODERANDI PUGNAE
 AD EMERAT NEQUE ERAT
 PUGNAE SIMILIS QUI PR
 EUBI NIHIL VOLUNTARIUM
 NIHIL ARTIS AUT CONSILII ESSE
 TUR NATURA FRETI PUGNAE
 TUS QUETOTIUS CER
 TAMINIS PONTENS SU
 IS ALIENIS PUGNAE BUS NE
 QUI QUAM REMIGIO
 IN CONTRARIUM TEN
 DENTIS INUEHEBAT ET

FUGIENTEM PUGNAE
 UIDERE SUERTICE RETRO
 IN PORTAM VICTORIBUS
 IN LATAM ET SEQUENTE
 SI IN CONTRARIUM
 TRACTUM INCIDISSET
 MARIS FUGIENTIS MO
 DOS ESSE ADUERTENTE
 IAM IN IPSA PUGNA HEC
 CUM INFESTA PROSTRA
 PELERETHOSTIUM PUGNA
 UEMOBLIQUAM IN IPSA
 IETUM ALITERIUS PROSTRI
 ACCIPIEBAT ILLACUM
 TRANSUERSA OBICERE
 TUR HOSTI REPETENTI
 IN TORTAM IN PROSTRAM
 CIRCUMINERITRE
 MES FORTUNAE REGEN
 TE ANCEPS PROELIUM
 MISCERETUR QUINQUE
 RENIS ROMANA SEU
 PONDERE TENACIOR
 SEU PLURIBUS REMO
 RUM ORDINIBUS SCIN
 DENTIBUS SUERTICES

CUM FACILIS RECERE
 TUR DUASTRI REMES
 SUPPRESSIT UNIUS PRÆ
 LATA IMPETU LATERIS
 ALTERIUS REMOS DE
 TER SIT CETERASQUE
 QUAS INDEPTAESSET
 MULEXSET NICUM
 RELIQUIS QUINQUE
 NAVIBUS ADERBXL
 UENIS IN AFRICAM
 TRANSMISSISSET
 LAELIUS VICTOR EXARTE
 IAM REUECTUS AUDI
 TIS QUAE ACTA CADIB
 ERANT PATERTACTAM
 PRODITIONEM CON
 IURATOSQUE MISSOS
 CARTHAGINEM SPEM
 AD INRITUM REDACTA
 QUAE UENISSENT NUN
 TIIS AD L. MARCIUM
 MISSIS NISI SITE RE
 REFRASTRAT EMPUS
 SEDENDO AD CADIS
 UELLENT REDEUNDU

AD IMPERATOREM ES
 SE AD SENTIENTEM AR
 CIO PAUCOS POST DIES
 AMBO CARTHAGINEM
 REDIERE AD QUORUM
 DISCESSUM NON RESPI
 RAUIT MODOMAGONU
 TERRA MARIQUE ANCI
 PITI METU URGERETUR
 SED ET IAMAUDITARE
 BELLIONE ILERGETUM
 SPEM RECUPERAN
 DAE HISPANIAE NANE
 TUS NUNTIOS CARTH
 AGINEM AD SENATUM
 MITTIT QUI SIMUL SE
 DITIONEM CIVILEM
 IN EXTRIS ROMANIS
 SIMUL DEFECTIIONEM
 SOCIORUM IN MAIUS
 UERBIS EXTOLLENTES
 HORTENTUR UT AUXI
 LIAM MITTERENT QUI
 BUS TRADITUM APA
 TRIBUS IMPERIUM
 HISPANIAE PERPETIOS

SETI MANDONI
 UEL INDIBILIS INFINIS
 REGRESSI PULIS PER
 DUM QUIDNAM DESE
 DITIONE STATUERETUR
 SCIRENT SUSPENSIS QUI
 EUE PERUNT SIC IUIUM
 ERRORI GOSCERETUR
 NEDIF FIDENTESSIBI
 QUOQ. IGNOSCI POSSE
 POSIQUAM UULCATA
 EST ATROCITAS SUPPLI
 CII SUAM QUOQ. VENO
 XAM PABLO ENALLES
 TIMATAM PATI UOEX
 TIS RURSUS AD ARMA
 POPULARIBUS CON
 TRACTISQ. QUAE ANTE
 HABUERANT AUXILI
 IS IN SEITANUM AGRU
 UBI PRINCIPIO DEFEC
 TIONIS STATIUA HA
 BUERANT CUM UULGIN
 TI MILLIBUS SEQUITUR
 ET QUINGENTIS TRAN
 STENDERUNT

SCIPIO CUM FIDEI SOL
 UENDI PARITER OM
 NIBUS NOXIIS INNO
 XISQUE EST PENDITUM
 UULVU AC SERMO
 NE IN OMNIS PLACIO
 FACILE RECONCILIATIS
 MILITUM ANIMIS SPI
 USQUAM CASTRA AB
 CARTHAGINEM MOUE
 RET CONTIONEM ADUO
 CATA MULTIS UERBIS
 IN PERFIDIAM REBEL
 LANTIUM RECULORU
 INUECTUS NEQUAM
 EODEM ANIMO SEI RE
 PROFESSUS EST AD
 UINDICANDUM ID SCE
 LUS QUOCIUILE MER
 ROREM NUPER SANA
 UERIT TUM SE
 HAUDES ECUSQUAM
 UISCERA SECANTEM
 SUACUM GEMITU ET
 LACRIMIS TRIGINTA
 HOMINUM CAPITIB.

EXIISSE OCTO MILLIUM
 SEU INFRUDENTIAM
 SEU NOXAM NUNCE
 TO ET ERECTIO ANIMO
 ADCEDEMILERGITUM
 IRENONENIM EOS NE
 QUENXTOS IN EADEM
 TERRA NEC ILLA SECUM
 SOCIETATE IUNCTOS ES
 SE EAM QUAE SOLA FUE
 RIT SI DEIXITQUE AMICI
 TI AE IPSO SPERSCELUS
 RUPISSE INEXER
 CITUS UO SEPTAETER
 QUAM QUOD OMNIS
 CIUES AUT SOCIOS LATI
 NI QUE NOMINIS UT
 DEXTERA ME OMNIOUE
 RI QUOD NEMO FERRE
 SIT MILES QUI NON EX
 ITALIA AUT PATRIUOSUO
 CENSIPIONE QUI PRI
 MUS ROMANI NOMI
 NIS IN EAM PROVINCI
 AM VENERIT AUT APA
 TRE CONSULE AUT ASE

SI EX ITALIA ADUECTUS
 SCIPIONUM NOMINI
 AUSPICIS OMNIS AD
 SUETOS QUOS SECUM
 IN PATRIA MADMERI
 TUM TRIUMPHUM DI
 DUCERE VELIT QUOS
 CONSULATUM PETENTI
 VEL UT SOMNIUM COM
 MUNIS ACQUITUR HONOS
 AD FUTURO SPERET
 QUOD AD EXPEDITIONE
 AT IN EXITQUE IN SUITIM
 MEMOREM ESSE RE
 RUM SUARUM GESTA
 RUM QUI ID BELLUM
 DUCIT MAGNUS HER
 CULES IBI QUI EX TROR
 BEM TERRARUM IN CIR
 CUM FLUS AM OCEANO
 INSULAM CUM PAUCIS
 PERFUERIT IN AUIBUS
 MAIOREM CURAM
 ESSE QUAM MILERGITUM
 QUI PEILLICET DUCEM
 CARTHAGINIENSEM

et quantum cumque
 punicum praesidium
 esse hic latrones la-
 tronumque duces
 esse quibus ad poru-
 landos finitimos
 agro stecta que ren-
 da et rapienda pecora
 aliqua uis sit in acie
 ac signis conlatis nul-
 la messem ac is uelo-
 citate ad fugam qua-
 armis fretos pugna-
 turos esse
 itaque non quod ullum
 inde periculum aut
 semen maioris bel-
 li uideat de o se prius
 quam in provincia de-
 cedat opprimendo
 si per cetes duxisse
 sed primum ne impu-
 nitam scelera-
 defectio esset de in-
 de ne quis in provin-
 ciam simul uirtute

tania et felicitate per-
 domita relictus hos
 tibus dici posset pro in-
 de deus beneficiu in
 tibus sequerentur
 non iam ad bellum
 gerendum neque
 enim cum par hos
 te certa menses
 quam ad ex peten-
 das ab hominibus
 scelestis poenas ab
 hac oportione dimis-
 sos ad iter se com-
 rare in diem poste-
 rum iubet profec-
 tusque decumis ex
 trister uenit ad hi-
 berum flumen
 inde superato am-
 ni die qua rito in con-
 spectu hostium pro-
 suit castra
 Campus ante monti-
 bus circa septus
 erat in ea mullem

SCITIO CUM PECORA
 RAPTA PLERAQUE EX
 HOSTIUM IN AGRI PRO
 PELLAX IN RITANDAM
 FERITATEM BARBARO
 RUM IUSSISSET UELITES
 SUBSIDIO MISIT AQUI
 BUS UBI PER PROCUR
 SATIONEM COMMIS
 SAT PUGNA ESSE TALE
 LIUM CUM AEQUITATU
 IMPETUM EX OCUL
 TO FACERE LIUBET
 MONS OPPORTUNE
 PROMINENS EQUIPU
 INSIDIAS NEXIT NEC
 ULLA MORA PUGNAE
 FACTA EST HISPANI IN
 CONSPECTA EST HIS
 PANI PROCU PECO
 RA UELITES IN HISP
 NOS PRÆDIX OCCUPA
 TOS INCURRERE TRI
 MOMISSI LIBUSTER
 RITA UERE DEINDE
 EMISSIS LEGIBUSUE

397
 LIS QUAE IN RITAREMA
 GIS QUAM DECERNERE
 PUGNAM POTERANT
 GLADIOS NUDANT ET
 CONLATOPEDESTRE
 CERTAMENERAT NISI
 EQUITES SUPERUENIS
 SENT NEQUE EX ADUER
 SOTANTUM IN LATIOB
 UIOS OBTRIUERES ED
 CIRCU MUECTI ETIAM
 QUIDAM PER INFIMAE
 LEUIA BTERGO SE UIPLE
 ROSQUE INTERCLUDE
 RENT OBIECERUNT
 MAIORQUE CEDES
 FUIT QUAM QUANTA
 MEDERE LEUIA PER
 EXCURSIONES PROE
 LIA SOLENT IRANIA
 GIS ACCENSAS ADUER
 SOPROELIO BARBA
 RIS EST QUAM MINIM
 MINUTIANI MIITAQ
 NE PULSI UIDERENTUR
 PRIMA LUCE POSITIS

IERO DIE INACIEM PRO
 CESSERE NON CAPIEBAT
 OMNIS COPIAS ANGUS
 TASICUTANIE DICITUM
 ESTU ALLES DUAE FER
 ME PEDITUM PARTES
 OMNIS EQUI TATUS IN
 ACIEM DESCENDIT QUOD
 RELICUM PEDITUM ERAT
 OBLIQUO CONSTITUE
 RUNT COLLESCIPIO
 PRO SE ES ELOCIA NGUS
 TIAS RATUSEI QUOD
 INARTO PUGNARO
 MANAAPTIO RQUAM
 HISPANO MILITI FUTU
 RAUIDEBATUR ET QUOD
 INEUM LOCUM DEI REC
 TATA HOSTIUM ACIES
 ESSEI QUI NON OM
 NEM MULTITUDINE
 EORUM EXPEREIT NO
 UO ETIAM CONSILIO
 ADIECIT ANIMUM ME
 QUIDEM ESSE POSSE
 CIRCU MDA RE CORNI

BUS INIAM ANGUSTIOS
 TIO ET HOSTI QUEM
 CUM PEDITE DEDUXI
 SEI INUTILEM FORE
 ITAQUE IMPERAT LAE
 LIQUT PERCOLLISQUA
 OCCULTISSIMO ITINE
 RECIRCUM DUCITE
 QUI TES SECREGETI
 QUANTUM POSSET
 EQUESTRE NIAPPE
 DESTRI PUGNAMIP
 SE OMNIA SIGNAPE
 DNUM IN HOSTISUER
 TI QUATUOR COHOR
 TIS INFRONTES ATUIT
 QUI ALTIUS PANDERE
 ACIEM NON POTERAT
 MORAM PUGNANDI
 NULLAM FECIT UTIPSO
 CERTAM INEXUERTE
 RETAD CONSPECTU
 TRANSEUNT IUM PER
 COLLES EQUI TUM NE
 QUE ANTE CIRCU M
 DUCTOS CENSE REQUA

Tumultum equestris
 pugnae abtergo ac
 cedere ita duos proe
 lios erant duos penitus
 acies duos equitatus
 per longitudinem
 campi quia misceri
 ex genere utroque
 proelium angusti
 lenon patiebantur
 pugnae bant

Hispanorum cum neque
 pedes equi neque
 spectant auxilio es
 se pedes fiduciae
 qui si temere com
 missus campo caede
 re utique res circū
 uentus nec praedi
 tem a fronte iam
 enim strata pedes
 tris coriace erant
 nec abtergo equite
 sustinere et ipsi
 cum diu in orbem
 sese stantibus equis

398
 defendissent ad unum
 omnes caesi sunt nec
 quisquam in pedum
 equitum uesuperfu
 it qui in ualle pugnae
 uerunt

Tertiarum quae in col
 le ad spectaculum ma
 gis utum quam ad
 partem pugnae ca
 ressendae est et erat
 ei locum et tempus
 ad fugiendum habu
 it in ter eos et reculi
 ipsi fugerunt prius
 quam tota circū
 ueniretur acies in
 tertium multum elap
 si castrae oden die
 Hispanorum praeter
 terant ^{religam} praedam cum
 tribus ferme milli
 bus hominum capsi
 untur romani so
 cique ex mille du
 centi eo proelio

CECIDERUNT UULNERA
 TAMPLUS OOOOHO
 MINIMUM MINOS CRU
 ENTALUICTORIA FUSSSET
 SI XTENTIORE CAMPO
 ET AD FUGAM CAPESSEN
 DAM FACILE FORET PUR
 GATUM INDIBILIS
 ABIECTIS BELLICONSILI
 IS ABIECTIS BELLICONSILI
 HIS NIHIL TUTIUS AD FLU
 TIS REBUS EXPERTA FIDE
 ET CLEMENTIA SCIPIO
 NIS PATRIS MANDONIU
 FRATREM AD EUM MIT
 TIT QUI AD UOLUTUM GE
 NIBUS PATREM RABI
 EM TEMPORIS EIUS AC
 CUSAT CUM UELUT CON
 TACIONE QUADAM PES
 TIFERA NON ILECEDES
 MODO ET LACETANISED
 CASTRA QUOQ ROMAN
 NALIN SANIERINT SUAM
 QUI DEMETRI PATRIS EIRE
 LI QUORUM POPULARIU

EAM CONDICIONEM
 ESSE UT AUT SI PAUDE
 XTUR REDDANT SI RI
 TUM SCIPIONIS ABEO
 DEMILLO ACCEPTUM
 AUT SERUIATIBUS UNDE
 BITAMUITAM PRO EO
 INTERPETUUM DEVO
 UEANT ANTE IN CAUS
 SUA FIDUCIAM SIBI FU
 ISSEN ONDUM EXPER
 TA CLEMENTIA EIUS
 NUNC CONTRA NULLUM
 IN CAUSAM OMNEM IN
 MISERICORDIA IUDICIO
 RISSI EMPOSITAM
 HABERE
 MOS UETUSTIUS ERA
 ROMANIS QUAM QUO
 NECIO EDERE NEC E
 QUIS LEGIBUS IUNGE
 RETUR AMICITIAM NON
 PRIUS IMPERIO IN EUM
 TAM QUAM PACATUM
 UT QUAM OMNIALI IUI
 NA HUMANA Q DEDIS

SET OPSIDES ACCEPTI
 ARMA AD EMPTA PRE
 SIDIA URBIBUS IMPRO
 SITAT PRÆSEDIT URBIB.
 IMPOSITA FORENT
 SCIPIO multis inuec
 tus in praesentem
 MANDONIUM APSEN
 TEMQUE INDIBILEUER
 BIS ILLOS QUIDEM ME
 RITO PERISSE IPSORUM
 MALEFICIO AUTUCTU
 ROS SUUMQUE PRÆBE
 NEFICIO CETERUM
 QUI PRÆEALPIS NEPTI
 NIENTUM REBELLIO
 NEM ESSE UBERIM
 ARMA RELINQUERE
 SOLUTUS ENIM OS NE
 QUE SE IN OPSIDES IN
 NOXIOS SED IN IPSOS
 SIDES FECERINT SAELI
 TURUM NEC INERMIS
 SED ARMATO HOSTE
 POENAS EXPERTIS
 PERMITTERE SE SEL

399
 TRUM PROPTIO ANIRA
 TOS HABERE ROMANOS
 MALLENT ITA DIMISSUS
 MANDONIUS PECUNIA
 TANTUM MODO IMPRE
 RAT LEX QUAE PRÆSIDIU
 MILITUM PRÆSTARI POS
 SET IPSE MARCIO
 IN ULTERIOREM HISPANI
 AM PRÆMISSO PAUCOS
 MORATUS DIES DUM IM
 PERATA PECUNIAM MI
 LE REGES PER NUME
 RARENT CUM EXPEDITIS
 MARCIUM IAM AD PRO
 PINQUANTEM OCCE
 NO ADSEQUITUR
 INCOHÆTARES IAM ANTE
 DEMAXINISSA ALIIS AT
 QUE ALIIS DECAUSIS DI
 LITAT LEX QUOD DNUM
 DAXCUM IPSO UTIQUE
 CONGEREDISCI MONE
 UOLEBAT ATQUE EJUS
 DEXTRA FIDEM SANCI
 RE EXUMI IUNERIS

71
TAM LONGÆ ET ANTIUM
DEUICULUS ASCIPIONI
FUI MASINISSA CUM
CARI DIBUS ESSE CER
TIOR ADUENTARE CUM
AMARCI O FACTUS CUI
SANDO CORRUMPI
EQUOS INCLUSOS IN IN
SULA PENURIAMQUE
OMNIUM RERUM ET
FACERE ET ERIS ET IPSOS
SENTIRE AD HOC EQUI
TEM MARCESCERE
DESIDIARE PERPULITUI
SE TRAXERE IN CONTI
NENTEM AD DEPOPU
LANDOS PROXIMOS
HISPANIAE AGROS PA
TERETUR
TRANS GRESSUS TRIS
PRINCIPES NUMIDA
RUM TRAXERUNT AD
TEMPUS LOCUMQUE
CONLOQUI OSTIUM
DUM DUOS PROOPS
DIBUS ET INERADSCI

PIONEI UT BÉ REMIS
SO TERTIO QUI CUM
IUSSU ERAT AD DUE RET
MASINISSAM CUM PAU
CIS IN CONLOQUIUM
UENERUNT CEPERAT
TAM ANTE NUMIDAM
EXFAMARE RUMGES
TARUM AD MIRATIO
UIRIS SUBSTITUERATQ
ANIMOS SPECIEMQUE
QUE CORPORA SAN
PLA MA MAGNIFIC
CETERUM MOX IOR PRE
SENTIS UENERATIO
CEPIT ET TRAXERUNT
QUOD SUAM NATURA
MULTA MAXE TAS IN
ERAT AD ORNABAT PRO
MISSA SEXESARIES HA
BITUSQUE CORPORA
NON CULTUS MUNDI
TISS SED UIRILIS UERE
AC MILITARIS EIXEUS
IN MEDIO UIRIUM
ROBORE QUOD PLENI

USNI IDIUSQUE EX MOR
 BOUELIT RENOUATVS
 FLOS INUENIT ET ACIE
 BAT. PRO PENTON
 ILIS IPSO CONCRESSU
 NUMIDI EXCRATIAS
 DEFRASTRIS FILIO REMIS
 SOLIGILEX EOTEMPO
 REX DIFIRMOLEAM SE
 QUESISSE OCCASIONE
 QUAM ITA PDEM OB LA
 TAM DEUM IMMOR
 TALIUM BENEFICIO NO
 N MISERIT CUI PERESEL
 TI POPULOQ. ROPERAM
 NALUA RETALIUM NEMO
 VNUS EXTERNUS MA
 GIS VNIXE ADIUVERIT
 REM ROMANVM MIDSE
 ET IAM SI IAM PRIDEM
 VELLE TMINUS PRLES
 TARE IN HISPANIA ALIE
 NAXATQUE ET IN OTAT ER
 RAPOSUISSE INQUA
 LUTEM GENEVS SEDU
 EXTUSQUE IN SPETEM

TERNI REGNI ESSE ET A⁴⁰⁰
 CELEPRAESTATURUM
 SI QUIDEM EUNDEN
 SCIPIONEM DUCEN
 IN AFRICAM ROMANI
 MITTANT SATIS SPERA
 REPERBREVISSE EU
 CARTHAGINEM ESSE
 L ET USEUM SCIPIOVI
 DITAU DIUITQUE CUM
 CAPUT RERUM IN OM
 NI HOSTIUM EQUITA
 TU MAXI NISSAM FU
 ISSESCIRE ET IPSI EUUE
 NISSPECIMEN ANIMI
 PRÆSEFERRET FIDE
 DITACCEPTAQUE PRO
 SECTUS RETRO TARRA
 CONEM EST MAXINIS
 SUPERMISSUR ROMA
 NORUMNESINE CALI
 SATRAECISSE IN CON
 TIONEM TENUIUIDE
 TUR POPULATUS PROXI
 MOS AGROS CALDIS RE
 DIT MACONIDE

SPERATIS IN HISPANIA RE
BUS IN QUARUM SPES
SEDITIO PRIMUM MI
LITARIS DEINDE DEFEC
TIO INDIVIDIBILIS ANIMOS
EJUS SUSULERANT IP
SANTITRACERE IN AFRI
CAM NUNTIA TUM AB
CARTHAGINE ESTIURE
SENXTUM UT CLASSEM
QUAM CADIBUS HABE
RET IN ITALIAM TRACE
RET CONDUCTA IBICAL
LOPUM AELIGURUM
QUANTA MAXIMA POS
SET IUVENTUTE CONIUN
GERE HANNIBALINEO
SENESCERE BELLUM
MAXIMO IMPETUM
IORE FORTUNA COEP
TUM SINERE ITA DEAM
REM ET CARTHAGINE
PECUNIAM ALEXANDUEC
TA EST ET IPSA SEQUANTIA
POTUIT ALEXANDRIANIS
EXIGIT NON ALEXANDRIO

MODOEORUM SEDEI
ANTE MPTISSPOLIATIS
ET PRIUALIM OMNIB
COLLECTIS LURUM ARGEN
TUM QUE IN PUBLICUM
CONFERRE
CUM PRÆTER UERE
TUR HISPANIAE HOR
HAUD PROEULCARTHA
GINE NOUDEXPOSITIS
IN TERRAM MILITIBUS
PROXIMUS DEPOPULA
TUR AGROS INDE ADUR
BEM CLASSEM ADPU
LIT IBICUM IMPEDIU
MILITES IN NAUIBUS
TENUISSET NOCTE INLI
TUSEXPOSITOS ADPR
TEM EXAMINARIQUEX
TACARTHAGO OBROMA
NIS FUIERXIDUCITNEE
NEC PRÆSIDIES ATISULI
DOURBEM TENEFIRA
METALI QUOS OMNIDA
NORUM ADSPERMINO
UMADIRES ALIQUIAMO

TUROS CETERUM IN
 TI EX AGRI STREPIDIS
 MULPOPULXTIONEM
 AGRESTIUMQUE FUGA
 ET HOSTIUM ADUEN
 TUM ADIULERANT ET
 UISA INTERDICTA SSI
 ERANT NEC SINE CAUSA
 ELECTA MANTEURBE
 STATIONEM APPAREBAT
 ITAQUE INSTRUCTA ARMA
 TIQUE INTRA PORTAM
 AD STAGNUM AC MARE
 VERSAM CONTINEBAN
 TUR UBIE FUSI HOSTES
 MIXTA INTER MILITES
 NAVALIS TURBA AD MU
 ROSTUM ULTIUM ALIO
 REQUAMUISUBIE RIN
 TATE FACTA REPENTE POR
 TA ROMANI CUM CLAMO
 RE ERUMPUNT TURBA
 TOSQUE HOSTISET AD
 PRIMUM INCURSUM
 CONIECTUMQUE TE
 LORUM ADUERSUS

QUE AD ITUS CUM MUL⁴⁰¹
 TA CEDE PERSEQUEN
 TUR NEC IN SALUES
 LI TORIA DUGLSA ET REPI
 DOS ACCERISSENT SUPER
 TUISSET FUGA ELITUG
 NALEQUISQUAMINIS
 QUOQUE TREPIDITUM
 NAUIBUS EST DUM NE
 HOSTES CUM SUISSIMUL
 INFRUMPERENT TRA
 HUNT SCALAS ORASQUE
 ET ANCORAS DE INMO
 LIENDO MORA SSET
 PRÆCIDUNT MULTIQUE
 ADNANTES NAUIBUS
 INCERTO PRÆTENE BRIS
 QUIDAM PERENT ALII IN
 VITA RENT FOEDE INTE
 RIERUNT POSTERODIE
 CUM CLASSIS IN DERE
 TRO AD OCEANUM UN
 DE VENERAT FUGISSET
 AD OCTINGENTI HOMI
 NES EXESI INTER MU
 RUM ITUSQUE ET AD

Duomillia armatio
 pum inuenta
 magocum caoispe
 paitet exelus in
 de classe deimbios
 haud proculacadi
 busis locus abest clas
 se ad pulsam inendis
 legatis quarendo
 quaequod portalesibi
 sociosq. amico elu
 sa foret purcantibus
 iis multitudinis con
 cursu factum in festae
 obdirepta quaedam
 abscondentibus na
 ues milibus ad conlo
 quium super sese oru
 quisum in uis poenis
 est magis stratus cum
 quae store elicuit la
 ceratosque uerberari
 bus cruci adfigi uis
 sit in denariibus ad
 pitis am in insulam cen
 tum millia ferme con

tenti poenitum eam
 incolebant precipta
 q. haec classis bona cum
 pace accepta est nec
 commectus modo be
 nigne praebitis ed in
 supplementum lass
 iuentus arma quoda
 m quorum fiduciapoe
 nus in baliaxis insulas
 quin quacinta inde
 millia absunt irami
 sit. Duas sunt ita
 liares insulae maxie
 altera atque opulenti
 ora armis uirisque et
 portum habet ubi com
 mode hiberna turum
 se etiam extremum
 autumni erit pede
 bat ceterum haud se
 cus quam si romani
 eam in insulam in eo
 leni hosti ne relasi
 occursum est fundis
 ut nunc plurimum

NATUM SOLO COELO
 ULEBANTUR NEC QUIE
 QUAM ALITER IUSCENTIS
 UNUS ANTIUM EX ARTE
 QUANTUM IN TERABUS
 OMNES BALIERES EX
 CELLUNT ITAQUE ANTI
 UIS LAPIDUM CREBERRI
 MAE GRAN DINIS MODO
 IN PROPINQUANTIAM
 IAM TERRAE CLASSEM
 EFFUSAE STUTINIA RE
 PORTUM IN MONTIBUS EST
 UT INTRA REPORTUM
 NON AUSU AUERTERENT
 IN NATUM IN AUES IN MI
 NOREM INDE BALIARI
 UM IN INSULA INTRAIECE
 RUM IN FERILEM AGRO
 VIRIS ARMIS HAUDAE
 QUE VALIDAM ITAQUE
 EGRESSI NAUIBUSSU
 PER PORTUM LOCONI
 NI NOCA STRAECIS INE
 CERTAM IN EURBE AGRO
 QUE POTITIDUO BUS MIL

402
 LIBUS AUXILIARIUM
 INDE EXTERNO SOLUTA
 IN PERPETUUM HISPA
 NIAM IN PATRIOS REDIRE
 IN MORES RITUSQUE
 HAEC EXLIQUAE DICENDO
 NON POPULARIS MODO
 SED AUSEI NOS QUO
 QUE VICINAM GENTE
 CONCIAT ET ALIOS FINI
 TIMOS SIBI ATQUE ILLIS
 POPULOS ITAQUE INTRA
 PAUCOS DIES XXX MILIA
 PEDITUM QUATUOR FER
 ME EQUUM IN SEDE
 TANUM AGRUM QUO
 EDICTUM ERAT CONUE
 NERUNT
 ROMANI quoque IMPE
 RATORES L. LENTULUS
 ET M. ANNIUS L. PIDINUS
 NEC LISCERE PRIMO
 NEC LEGENDO BELLUM
 IUNCTIS IIS EXERCITUS
 PER AGRUM AUSEI AN
 HOSTI COIAM QUAM PA

EX TOELEMEN TER DUCTIS
MILITIBUS AD SEDEN HOS
TIUM PERUENERET TRI
UM MILLIUM SPATIO
PROCU LA CASTRIS EORUM
POSUERUNT CASTRA
PRIMO PER LXTOS NEQ
QUAM TEMPTATUM UT
DISCEDERE TUR AB AR
MIS DE INCUM IN PABU
LATORES ROMANOS IM
PETUS REPENTE AB EQUI
TIBUS HISPANIS FACTUS
ESSE SUMMISSO AB
STATIONE ROMANORUM
TAMQUE STREPTOE
LIUM FUITHAUTSANE
MEMORANDO IN PAR
TEMULLA MEUENTUSO
LEO PIENTE POSTERO
DIE ARMATI INSTRUCTI
QUE OMNEM MILLE FER
ME PASSUS PRO SUA
CASTRIS ROMANIS AC
E MO STENDEREM EDII
AUS EST ANIERANT COR

NU AD ESTIUM ILERGE
TES LAEUMI GNOBILES
TENE BANT HISPANI PO
TULI INTER CORNUA ET
MEDIA MACIEM INTER
UALLA PATENTIA SATIS
LATE FECERUNT QUIE
QUITATUM VBI VBI TEM
PUS ESSE TEN MITERENT
ET ROMANI MORES VO
EXERCITUM CUM STRU
XISSENT ID MODO HOS
TIUM IMITATI SUNT UT
INTER LEGIONES ET
SI PATENTISEQUITE RE
LINGUERENT UIAS CE
TERUM LENTULUS ET
PARTIUS UMEQUITES
FORERATUS QUIA PER
ORINDE HISCENTEM
INTER UALLI HOSTIUM
ACIEM EQUITES EMISIT
SET SER CORNELIOTR
MIL IMPERATE EQUITES
PER PATENTIS IN HOS
TIUM ACIES UI PERMIT

TEREEQUOSIUBEXIT
 SECOEPTARUMPRO
 SPEREPEDESTRI PUGNA
 TANTUM MORIUSDU
 CEDENTI DUODECIME
 LEGIONI QUAE IN LEO
 CORNU ADVERSUS ILER
 CETES ROGXA ERAT TER
 TIAM DECUMANA LEGI
 ONEM EX SUBSIDII SIN
 PRIMAM ACIEM FIRMA
 MENTUM DUCIT
 POSTQUAM AEQUA IN BI
 PUGNA EST AD L. MAXI
 HUM INTER PRIMAM
 SIGNA HORRANTEM
 AC SUBSIDIA QUIBUS
 RESPOSTULA EX LOCUS
 INDUCENTEM VENIT
 INDICAT UT ALI L. LEO
 CORNU ESSE ET AM MIS
 SUM ESSE AB SECORNE
 HUM SERVITUM PRO
 CELLAEQUESTRI HOSTIS
 CIRCUMFUSURUM
 UIX HEC DICTA DE DERAT

CUM ROMANI EQUITES
 IN MEDIOS INUECTI HOS
 TESSIMUL PEDESTRIS
 AC ESTURBULITSIMUL
 EQUITIBUS HIS PANO
 RUM UIAM IMMITTEN
 DIE QUOS CLAUSE QUIN
 ITAQUE OMISSE PUGNA
 EQUESTRIA AD PEDES
 TREM HIS PANI DESCEN
 DERUNT ROMA
 NI IMPERATO RES UTUR
 BATOS HOSTIUM ORDI
 NES ET REPIDATIONEM
 MAIOREM QUE ET FRUC
 TUANTIAUIDERUNT
 SIGNA HORRANTURO
 RANI MILITES UT PER
 CULSOS NEU RESTITUI
 AC ERANTANTUR
 NON SUSTINUISSENT
 TAMEN INFESTUM IM
 PETUM BARBARINIRE
 CULUS IPSI INDEBILIS
 CUMEQUITIBUS AD SE
 DES DECRESSIS ANTE

PRIMASIGNASSEDNUM
 ET OBIECISSEI
 BIALIQUAM DIUXTROX
 PUCINASTETIPLANDEM
 TOSTIQUAMLIQUIEJREX
 REGEM SEMINECM
 RESTANTEM DEINDEPI
 LITERRAEDFIXUM
 PUGNABANT OBRUTIE
 HIS OCCUBUERUNTUM
 PUGNANTES IN COEPTA
 PURES CUIEQUIEQUOS
 CONECENDENDIEQUI
 TIBUS SPATIUM NON FU
 ERAT EITQUIA PERCULSIS
 ACRTIERINSTEPIERUNT
 ROMANINECANTEX
 SCESSUM ESTIQUAM CAS
 TRIS QUOQUE EXUE
 RUNT HOSTEM DECE
 TRIAMILLIAHISPANO
 RUM CAESAREODILE
 DECEFERMECANI ROM
 ANORUM MSOCIORUM
 PLULO AMPLIUS CE MA
 XIME IN LAEUOCORNU

CAECIDERUNT IPSI
 CASTRIS HISPANIAUTQUI
 EXPROELIO EFUGERANT
 SPARSIM OPERA GROS
 DEINDE IN SUIS QUISQ
 CUM PATESCEDIERUNT
 TUM ALIAM DONIIOETIO
 EXIIT INCONSILIUM EON
 QUESTI QUEI BICLXDES
 SUAS INCREPITIS AUCTO
 RIBUS BELLILEGATOS
 MITTENDOS AD ARMA
 TRADENDAD EDITIONE
 QUE FACIENDAM CEN
 SUERE
 QUIBUS CULPAM IN AUE
 TOREM BELLII INDIBILE
 CETEROSQUE PRINCI
 PES QUORUM PLERIQ
 INACIE CAECI DISSENTI
 CONFERENTIBUS ITRA
 DENTIBUSQUE ARMA
 ET DEDENTIBUS ESSE
 RESPONSUM EST
 IN DEDITIONEM ITALIC
 CIPIE OSSIMANDONIUM

Ceterosque bellico
 eniores tradidisse
 uivossimilis exerci
 tum si in agrum iler
 cetum maxucianorum
 que et deinceps alio
 rum populorum induc
 turos hanc dicita
 lectis renuntia
 que in concilio mibi
 mandonius ceteri
 que principes con
 prehensit et tradi
 ad supplicium hispa
 niæ populi reddi
 ta pax stipendium
 ejus anni duplex et
 frumentum sex men
 sum imperatum sa
 saq. et togæ exer
 cipi et obsides ab
 triginta ferme popu
 lis accepti ita hispa
 niæ re bellantistu
 multu haud magno
 motu in prælicos

Dies concito et com
 pesso in Africam om
 ni terrore versu
 lix elius nocte ad hip
 ponem regum cum
 cum accessisset luce
 prima ad populandu
 agrum sub signis mi
 litis socios que auxi
 lis duxit omnibus
 pacis modo in curius
 ex gentibus magna
 clades in la nunti
 que et repidi carthagi
 nem terrore et inge
 ti complevere classe
 romanam scipione
 que imperatore m
 ei pax fuerat in min
 siciliam transgres
 sum aduenisse ne
 quod naves uidissent
 nec quantam manus
 agros popularetur
 satis gnari omnia
 in maius metu ducere

ACCITIEBANT ILLAEQUE
PRIMO TERROR MAIOR
QUEDAM IN MAXIMA
ANIMOS INCESSIT AN
TUM FORTUNAM MU
TASSE UT QUI MODIS
SI EXERCITUM ANTE MO
NIAM ROMANA HABU
ISSENT UICIOR ES TRA
TI QUETOT HOSTIUM EXER
CITIUS OMNIS ITALIAE
POPULOS ALIUIA ALIUIO
LUNTIAE INDEDITIONE
ACCEPISSENT
I UERSONA MARTE AFRIQUE
POPULATIONES ETORSI
DIONEM CARTHAGINISU
RI FORENT NEQUIQUAM
PARIA DARI ENDA EXRO
BORE AC ROMANI SUIS
SENT ILLIS ROMANAM
PLEBEM ILLIS LATIUM
IUVENTUTEM PRÆBU
ISSENT MAIOREM SEM
PER FREQUENTIOREQ
PROTOLAESIS EXERC

TIBUS SUBOLESCENTI
SUAPLEBEM IN BELLUM
INURBE IN BELLENES
SEMERCEDE M PARIA
AUXILIA EXAGRISSEN
TE AD DOMINUM ALIUIA
SREI MOBILIA QUE IN
FIDA IAM REGE
SYTHACEM PROSIT CON
LOQUIUM CUM SCIP
ONE ALIENIUM MA
SI NISSA MA PERTADE
FECTIONE IN FESSISSI
MUM HOSTEM NIHIL
USQUAM SPERNIHIL
AUXILII ESSE NEC MA
CONEM EXCALLIA
MOUERETUMULTUS
QUI CQUAM NECCON
IUNGERESESEHAN
NI BALIETHANNIUIALE
ITSUMIAMIETANIA
SENE SCERE ETUIRIB
I NHAECE DEFLENDATRO
LAPSO SABRECENTI
NUNTIOXNI MOSUR

SUSTERROR INSTANS
 RELUOCUNAD CONSUL
 TANDUM QUONIAM
 MODODOBUIAM PRÆ
 SENTIBUS PERICULIS
 IREUIRDILECTUS RAP
 TIMINURBEXGRISQ
 HABERIPLACET MITTE
 RE AD CONDUCENDAM
 AFROU MALUXILIA
 MUNERE CURBEM RU
 MENTUM CONUE
 HERETELARMA
 PARARE INSTRUIERE
 NAVESXMITTERE AD
 HIPPONEM ADVERSUS
 ROMANAM CLASSEM
 I AMHÆE AGENTIBUS
 NUNTII STANDEM
 UENIT ET IUNY NON
 SCIPIONEM COMIAS
 QUEQUANTAE AD IN
 CURSIONES AGRO
 RUM EXATISSINT TRANS
 UECTUS SUMMAE BEL
 LI MOLIMADHUC IN

Siciliæ esse
 ITA RESPIRATIUM MITTI
 QUE AD SYPHACEM LE
 GATIONES ALIOSQUE
 REGULOS FIRMANDÆ
 SOCIETATIS CAUSÆ COE
 TAÆ AD PHILIPPUM QUO
 QUE MISSI QUIDUCEN
 TA ARGENTINALE TA POL
 LICERENTUR UT IN SIC
 ILIAM UT IN ITALIAM
 TRAXERET MISSET AD
 VIOS IMPERATORES
 ITALIAM UT OMNITER
 RORES CIPIONEM RE
 TINERENT AD MAGO
 NEM NON LEGATIMO
 DO SED XXII LONGE
 NAVES SEX MILLIA PE
 DIUM OCTINGENTI
 EQUITES ET SEPTIEM ELE
 PHANTIA ADHOC MAGNA
 PECUNIA AD CONDUCE
 DAM LUXURIA QUIBUS
 FRETUS PROPIUSUR
 BEM ROMANAM EXER

CITUM AD MOUERET
 CONIUNCERETQUE SE
 HANNIBALI HÆC CAR
 THAGINE PARABANT AGI
 TABANTQUE AT LAELIUM
 PRÆDAS IN GENTIS EXA
 GRO IN ERMITA ENUDO
 TRAESIDII AGENTEM
 MASINISSA MAFAMARO
 MANDECLASSIS EXCI
 TUSCUM EQUITIBUS
 PAUCIS UENITISSEC
 NITER REMAGIADSCI
 PIONE QUAL ESTUS QUOD
 TAM NON EXERCITUM
 IAM IN AFRICA MTRAE
 CUSSET PERCULSIS CAR
 THAGINIENSIBUS SY
 PACE IMPEDITO FINITI
 UM IS BELLIS QUEM
 INCERTUM HABERE
 SIS PATIUM AD SUAVI
 UELIT COMPONENDUM
 DETUR NIHIL SINCERA
 FIDE CUM ROMANIS
 ACTURUM

1
 HORTARE TUR ET ILMULA
 RET ASCIPTIONE NECESSA
 RET SEQUA QUAM REC
 NÂ PULSUS ESSET CUM
 HAUD CONTENENDIS
 COMISAD FUTURUM PE
 DITUM EQUITUM QUE
 NEC IS LAELIOMORAN
 DUM IN AFRICA ESSE
 CLASSEMER EDERE
 PROPECTA MALE ARTHA
 GINE CUM QUAM PSEN
 TESCIPTIONE NON SA
 TISTUTUM ESSE CON
 TRAHICERTAMEN AB
 HOC SERMONE DIMIS
 SOMASINISSA LAELIUS
 POSTERODIENALIES
 PRÆDAXONIUSIAS ABIP
 PONESOLUITRELECTUS
 QUE IN SICILIAM MANDA
 TAMASINISSA ESCIPIO
 NI EXPOSUIT
 EIDEM FERMEDIEBUS
 NUXESQ AB ARTHAGI
 NE AB MACONEM MIS

SAE ERANT INTER ALBI
 NO LUNOS LIGURES CE
 NUAMQUE EXCESSERUNT
 IN IIS LOCIS SUMPTORUM
 AC OTENEBAI CLASSEM
 QUI LEGATORUM AUDI
 TIS UERBIS IUVENTIUM
 EXERCITUS QUAM MA
 XIMOS COMPARARE EX
 TEMPO CALLORUM
 NAMQUE UTRIQUE
 CENTIS INGENSIBI MUL
 TITUDO ERAT CONCILIUM
 HABUIT ET MISSUM SE
 AD EOS QUINDICANDOS
 IN LIBERTATEM AIT EUT
 ITSI CERNANT MITTISIBI
 AB DOMOTRAESIDIA
 SED QUANTIS UIRIBUS
 QUANTO EXERCITUO
 BELLUM GERAMUR IN
 EORUM POTESTATE ES
 SED UOS EXERCITUS
 ROMANOS UNUM IN
 CALLIA ALTEPUM ET IN
 ET PURIA ESSES ITISSEI

RES PLUCRETII SECUN
 DUM LUIO IUNCTURUM
 MULTA MILLIA ARMANDI
 ESSE UT DUOBUS DUCIBUS
 EXERCITIBUS ROMANIS
 RESISTATUR
 CALLI SUMMA ADIDSUA
 UOLUMESSE DICERE SED
 CUM UNACASTRA ROMA
 NAM INTRA FINIS ALTERA
 IN FINITIMUS TERRAE ET
 RURIA PROPE IN CON
 SPECTU HABEANT
 SI PALAM FIAT AUXILIIS AD
 IUTUM AB SE SEPTOENUM
 EX TEMPO IN FESTOS
 UTRIMQUE EXERCITUS
 IN AGROS SUOS INCUR
 SUROS EX AB CALLIS DESI
 DERARET QUIBUS OCCUL
 TE ADIUVARI POSSET LI
 CURIBUS QUOD PRO
 CULAGROURBIBUSQ
 EORUM CASTRA ROMA
 NASINT LIBERA CONSI
 LIASSE ILLILOS ARMARE

IUVENITUTEM ET CAPES
 SERE PRO PARTE BELLUM
 LEQUUM ESSELIGURES
 HAUD ABNUERE TEMPU
 MODODUOKUM MEN
 SUMPETERE AD DILECTUS
 HABENDO INTERIM MA
 GOMILITES CALLOS DIMIS
 SIS CLAMPERAGROS
 EORUM MERCEDE CON
 DUCERE COMMEXUS
 QUOQUE OMNIS GENE
 RIS OCCULTE ADEUM
 AC ALLIS POPULI MITTE
 BANTUR. IUIUSEXER
 CITUM BOLONUM EX
 ETRURIA IN GALLIAM
 TRADUCIT UNCTUSQUE
 LUCRETIO SIS EMACO
 EX LICURIBUS TROPUS
 URBEM MOVENTO BUS
 AMI REPARAT SI POENUS
 SUB ANGULO ALPIUM
 QUI ETUSSE CONTINENT
 ET IPSI ENEXDENT RECI
 ONECIRCA PRIMINUM

ITALIAE PRÆSIDIO FUTU
 RUS POST REDITUM
 EX AFRICA. IULIUS C
 PIONIS STIMULATIO MA
 SINISSE AD HORATIO
 NIBUS ET MILITIBUS
 TRÆDAM EX HOSTIUM
 TERRA CERNENTIBUS
 TOTAE CLASSE EFFERRAC
 CENSIS AD TRAI CIENDUM
 QUAMPRIMUM INTER
 VENIT MAIOR MINOR
 COGITATIO LOCROSUR
 BEM RECIPIENDI QUAE
 SUB DEFECTIO NEMITA
 LIÆ DESQUE RATI IPSA
 AD POENOS SPESXUTEM
 AD FECTANDÆ EJUS REI
 EX MINIMA RE AD FULSIT
 LATROCINIIS MAGIS QUAM
 IUSTO BELLO IN BRUT
 TIIS CERE BANTUR RES
 PRINCIPIO AB NUMI
 DISTACTIO ET BRUTII
 NON SOCIETATE MAGIS
 PUNICI QUAM SUO PTE

INCENITIO CONGRUEN
 TIBUS IN EU M MOREM
 POST REMOROMXNI
 QUOQUE IAM CONTA
 ONE QUADAM RAPTIO
 CAUDENTES QUANTI
 PER DUCES LICEBAT EX
 CURSIONES IN HOSTIU
 AGROS FACERE
 AMISSEGRESSI QUIDAM
 TURBEM LOCRESSES
 CIRCUMVENTI REGIU
 QUE ABSTRACTE TUE
 RANTINEO CAPTIUORU
 NUMERO FABRIQUI
 DAM FUERE ADSUETI
 ADUIT POENAS MERCE
 DEONUS IN ARCELO PRO
 RUMTACERE HICOGNI
 TIA BLOC RENSIUM PRIN
 ETIBUS QUI PULSIB
 ADVERSATIONE
 QUAE HANNIBALI LO
 GROS TRAXIDITRE
 GIUM SECONIULERA
 CUM COTERATERCUNE

TANTI BUS UT MOSES
 QUID IUXT SUNT QUAE
 DOMIACERENTUREX
 POSUISSENT SPEMPAE
 CERUNTIS REDempti
 REMISSI FORENTARCE
 SEIITRADPUROSIBI
 SE HABITARETIDEMQ
 SIBI RERUM OMNIUM
 INTERCARTHAGINIEN
 SES ESSEITAEQUEUTQUI
 SIMUL DESIDERIO PATRI
 LE ANGERENTURSI
 MULCUPIDITATE INIMI
 COSULEISCENDI ARDE
 RENT REDemptiSEX
 TEMPLOIIS REMISSIS
 QUE CLIM ORDINEM
 AGENDERE COMPO
 SUISSENT SIGNAQUE
 PROCULEDITAOBSE
 UXRENTIS IADSCIPIO
 NEMSYRACUSAS PRO
 FECTI APUD QUEM PARS
 EXULUM ERAT REFEREN
 TES IBI PROMISSA CAP

TIUO RUM CUM STEM
 AB EFFECTU HAUD ABHOR
 RENTENI CONSULI FE
 CISSENT TR MIL CUM
 IIS IN SEPTUAGINTA MA
 TIENUS MISSI IUSQUE
 AB REGIOTRIA MILLIA
 MILITUM LOCRES DU
 CERETQUE PLEMINIO
 PROPR SCRIPTUM UT
 REI AGENDAE AD ESSET
 PROPECTIA AB REGIOSCA
 LAS ADDEDITAM ALITU
 DINEM ARCEIS FABRICA
 TA SPORIANTES MEDIA
 FERME NOCTE EX EO LO
 CO UNDE CONUENERAT
 SIGNUM DERE PRODI
 TORIBUS ARCEIS
 QUI PARATI INTENTIQUE
 ET IPSI SCALAS AD IPSU
 FACTAS CUM IDENIS
 SENTI PLURIBUS QUESI
 MULLOS SCANDEN
 TES ACCEPISSENT PRIUS
 QUAM CLAMOR ORETE

TUR INVICILES POENO
 RUM UT IN NULLO ALI
 METUS OPPOSITI IMPETUS
 EST FACTUS QUORUM
 GEMITUS PRIMOMORI
 ENTUM EXAUDITUS DE
 INDUBITA CONSTERN
 TIO EX SOMNO ET TUMUL
 TUS CUM CLAVISIGNORA
 RETUR POSTREMOCER
 TIOR ES ALIISECCITANTI
 BUS ALIOS IAMQUE EXDA
 MA PROSEQUI SQUE UO
 CABATHOSTI SIN ARCE
 ESSE ET CLAUDIUNGILES
 OPPRESSI QUE FLORENT
 ROMANI NEQUAQUAM
 NUMEROPARES NIELA
 MORABILIIS QUI EXTRE
 ARCEM ERANT SUBLA
 TUS INCERTUM UNDE
 ACCIDISSET OMNIA
 UANXAU CENTENOC
 TUR NOTUM MULTIS ECIS
 SET ITAQUE UEL
 UT PLENAM IN HOSTI

UM ARCE TERRITIP OE
 NIOMISSO CERTAMINE
 IN ALIERAM ARCEM DU
 AES UNTHAUD MULTU
 INTERSEDISTANTES
 CONFUGIUNT OPPIDA
 NIURBEM HABEBANTUR
 VICTORIBUS PRÆMI
 UM IN MEDIOPOSITA
 EX ARCEBUS DUABUS
 PROELIIS COTTIDIE LEU
 BUS CERTABATUR QUE
 PLEMINIUS ROMANO
 HAMILCAR PUNICOR PRÆ
 SIDIOR PRÆERATA RCE
 SENTES EX PROPINQUIS
 LOCIS SUBSIDIA COPIAS
 AUGEBANT
 IPSE POST REMOUENIS
 BATHANNIBAL NEC SUS
 TINUISSENT ROMANI
 NISI LOCRENSIUM MUL
 TITUDO EXACERBATA
 SUPERBIA ATQUE AUXRI
 TIA POENORUM AD RO
 MANOS INCLINASSET

SCIPIONI UT NUNTIATUM
 EST IN MAIORE DISCRIMI
 NE LOCRES REMOUERTI
 IPSUQUE HANNIBALEM
 ADUENTARE NE PRÆ
 SIDIO ETIAM PERICLITA
 RETUR HAUD FACILI INDE
 RECEPIT ET IPSE AMES
 SANAL SCIPIONE FRATRE
 IN PRÆSIDIO BI RELIC
 TO CUM PRIMUM AES
 TU PRÆEUM INCLINX
 TUM STINABES MARISE
 CUNDO MISIT
 HANNIBAL BULO TOAM
 NI HAUD PROCVLS AB
 URBE LOCRES ABEST IN
 TIOPRÆMISSO UT SUI
 LUCE PRIMAS UNIMOU
 PROELIUM CUM ROMA
 NIS LOCRENSIBUS CO
 SERERENT DUM IPSE
 AUERSIS OMNIBUS IN EU
 TUMULTU MA BTERGO
 URBE MINCVITAMAD
 GREDERETUR

Ubi luce coepit in
uenit pugna in ipse nec
in areem se include
re turba locum artu
impetit rus uoluit
ne quies calas quibus
se anderet muros
attulerat sarce in sin
acepbum coniectis
cum haxud procul mu
ris ad terrorem hos
tum aciem ostendis
set cum equitibus nu
midis cum equitibus
turbem

Quum se alae quaeque
aliam ad oppugnandu
opuserant parantur
ad uisendum quam
maxime parte adgre
deretur pro gressus
ad murum scorpio
ne iocui proximos
eum fortis teterat
terribus in detam
periculosocasure

ceptu icane recum
iussisset casira pro
culabici utelicommu
nit classis roma
na amessana locos
aliquod horis die su
perante accessit ex
positi omnes enauib
et ante occasum so
lis urbem ingressi
sunt postero
die coepit exerce
proenis pugna et an
nibaliam scalis aliis
que omnibus ad oppu
nationibus impetratis
subiit muros

Cum repente in eum
nihil minus quam
leque quam tamen
tempore facia porta
erumpunt romani
adducunt in pro
uidos cum in uasis
se in occidunt cete
ros hanni bxluncon

Sulem adesse sensi
 in castra recipi in
 quoque missos ad eos
 qui in arce se nisi iter
 ut sibi met ipsi con
 lerent noctem otis
 castris abiret qui in
 arce erant igni in
 lecto tectis quete ne
 bant ut si in multus
 hostem moraretur
 agmen suorum in fu
 ges in milicis ruante
 noctem adsecutis
 Scipio ut arce re
 lictam ab hostibus
 et uxorem in castra
 vocatos ad contio
 nem loquens es gra
 uiter ob defectione
 in cusa in dedito
 ribus supplicium
 sumpsit bona que eo
 rum aliter us factio
 nisi principibus ob
 egerat in fide ad

uersus Romanos co
 cessit publice nec da
 re nec eriperet se qui
 quam locrensibus
 dixit Romanis mitte
 rent legatos quam
 senatus accipere
 censuisset amfor
 tunam habuerunt
 illud satis scire et si
 male de re meritis
 sent in meliore sta
 tu sub iuris Roma
 ni futuro quam
 sub amicis Carthagi
 niensibus fuerint
 ipse leminio legato
 praesidio quae quod
 arce in cepit ad tu
 endam urbem relic
 to cum quibus uene
 rat copiam messaniam
 traiecit
 ita superbe et crudeli
 ter habuit locrenses
 ab Carthaginiensibus

POST DEFLECTIONEM AB
ROMANIS FUERANT UT
MODICAS INIURIAS
NON AEQUO MODO ANI
MI PATISSED PROPEL
BENT POSSENT TVERI
ENIM VERO TANTUM
PLENIUS HAMILCAREM
PRAESIDI PRÆFECTUM
TANTUM PRÆSIDIA RI
MILITES ROMANI POE
NOS SCELEREASQUE
AURITIA SUPERVIERUN
UT NON ARMIS SED VITIIS
UIDERETUR CERTA RI
HI OMNIUM QUE IN OM
NI VISA SOPS POTENTIO
RES FACIUNT PRÆTER
MISSUM IN OPPIDANOS
EST AB DUCE AUTAMI
LITIBUS INCORPORA
TI IPSORUM IN LIBEROS
IN CONILICES IN FAN
DIAE CONTIMELIAE
DITAE ENIM AURITIANE
SACRORUM QUIDEM

SPOLIATIONE EXSTINGU
IT NE CALIAMODO TEM
PLAUIOLITAS SED PROSER
PINAE ETIAM IN TACI
OMNIA ETHENS AURI
PRÆTER QUAM QUOD
AMPHI RHOGUICUNIMAX
NON MACULOSACRILEGII
SUI MANUBIAS RETTU
LIT SPOLIATI DICEBANTUR
ERGOSICUT ANTEREGI
AENAVES LACERATAE
NAVIFRAGIIS NIHIL IN
TERRAM IN TEGIT PRÆ
TER SACRAM PECUNIA
DE AEQUA MAX SPORTA
BATEXTULE RATUM
QUOQUE EX HOC GENERE
CLADIS EXDEM MILIA PE
CUNIA OMNIBUS CON
TACTIS EXULTATIONE
TEMPLI FURORE MOB
ILETATIQ IN TER SED
CEM INDUCEM MILI
TEM IN MILITEMPABE
HOSTE UERTIT SUMMAM

REI PLAE MINIVS PRAERAT
 MILITUM PARS SUB EO
 QUAM ITSE AB REGIO
 AB DUXERAT PAR SUB
 TRIBUNIS ERAT PRAE
 POPULO ARGENTEO
 EX OPPIDANI DOMO
 PLEMINI MILES FYGIES
 SEQUENTIBUS QUORUM
 ERAT OBVIUS FORTE SER
 GIO ET METIENOTR MI
 LITUM FUIT CUI CUM
 IUSSU TRIBUNORUM
 AD EMPTUM POPULUM
 ESSET IURGIUM INDE
 ET CLAMOR PUGNAE POSTRE
 MO ORTA INTER PLEMI
 NI MILITES TRIBUNO
 RUMQUE UT SUI SQUIS
 QUE OPPORTUNUS AD
 UENERAT
 MULTITUDINES IMULAE
 TU MULTAE CRESCENTE
 VICTI PLEMINI LITES CU
 AD PLEMINIUM CRUO
 REMAE CUI VULNERA OSTENT

TANTES NON SINE VOCI
 FERATIONE ATQUE IN DIS
 NATIONE CONCURRIS
 SENT PROBRAM NEUM
 IPSUM IACATA IN IURGI
 IS REFERENTES ACCEN
 SUS IN ADOMOSESE
 PROPRITUTUOCATOSQ.
 TRIBUNOS NUDARI AE
 VIRGAS EXPEDIRI IUBET
 DUM SPOLIANDIS IIS RE
 PUGNABANT ENIM MI
 LITUMQUE IMPLORABANT
 TEMPUS UT EKUT REPE
 TEMILITES FEROCES
 RECENTI VICTORIA EX
 OMNIBUS LOCIS VELUT
 ADVERSUS HOSTIS ADAR
 MAE CONCLAMANT
 ESSET CONCLAMANT
 RUNT ET CUM VIOLATA
 IAM VIRGIS COEPPORAT
 TRIBUNORUM MUIDIS
 SENTITUM VERO IN MUL
 TO IN POTENTIOREM
 SUBITO RABIE MAECEN

Si sine respectu non
 maiestas modo set
 etiam humanitas
 in lectum imputum
 lictoribus prius in
 dignum in modum
 mulctis facit tunc
 ipsum absuis intercep
 tum et seclusum hos
 iliter lacerant et pro
 pe ex sanguinem pro
 auribus quem multa
 tis relinunt
 His messianam nuntia
 tis scipio postea eos
 dies locros hexerit
 aduectus cum exusam
 plemini et tribunoru
 audisset pleminio
 noxaliu beratore
 lictor que in eiusdem
 loci pro exidiotribu
 nis sonitibus iudica
 tis et in uinclaconiec
 tis ut romam ad sena
 tum mitterentur mes

sanam atq. in desira
 cus aspedit pleminius
 impotens irae neclee
 tam abscriptione et in
 misleuiter lictam su
 am iniuriam prout
 Nec quemquam maiori
 maxre alium ex mlipe
 eius patiendosse
 sis se in tribunus ad
 trahit ad se iussit lace
 ratosque omnibus
 quae pathe corpus ullu
 potest si interfecit nec
 satius uiuorum impoe
 na in sepultos proje
 cit similiter uelitate
 et uolocensium
 principes est usus
 quos ad conquiren
 das iniurias ad pscipi
 onem profectus ad
 diuitet quae ante per
 ludi diuina atque exu
 ritiam foedexen
 pla in socios ediderat

Tunc ex biba multiplici
 aedere in famia exti-
 quidixenonsibi mo-
 dosedetiam impera-
 tori esse iam co-
 mitiorum adpetebat
 tempus cum plene ino-
 eos littera per omnia
 talia exerceat exercitum
 quiesuum graui mor-
 bo adfectari ne cessasti
 potuissent ad ex muis
 malis aut grauioreti-
 am in hostis inq. p. uis-
 set itaque quo-
 niam ipse uenire ad
 comitia non posset
 sin a patribus uidere
 tu seque ex ceterum
 metellum dictatore
 comitiorum causam
 dictum ex exercitu
 que ex ceteris dimittit
 re. essentiam neque
 usum eius ullum in
 praesentia esse cum

411
 hannibaliam inhi-
 bernas uos recepe-
 rit etiam in tunc esse
 rit in ex castris uis mor-
 bi ut in is matu rediunt
 tantum nemo omnium
 super fuit reus uideat
 tur ex cos. a patribus
 faciendum uteret. fide
 quies uad. et per mis-
 sa ciuitatem eo tempo-
 re gens religio in uia
 serati uenit o carmi-
 ne in libris sybillinis
 propter e rebus o se o
 annid ex celis lapidatu
 inspectis quandoque
 hostis alienigena ter-
 ra ex talibus bellum in
 tulisset eum pellit in
 lixi in ciue possesi-
 mater id ex p. s. in uen-
 t. ero manna ad uectia
 foreti de carmen ab
 ducem uirginum in uen-
 tum eo in q. s. patres

mouit quod et legati
 quid onum dei phospor
 tauerant referreban
 et sacrificantibus
 sis pythio apolloni lae
 ta fuisse et responsum
 oraculo edictum ma
 iorem multo uictori
 am quam cuius ex spo
 liis donaportarent
 adesse. r. in eiusdem
 spei summam confe
 rebant. r. scipionis uel
 ut praesagientem ani
 mum definire belli quod
 de poposcisset prouin
 ciam affricam itaque
 quomatu r. ius satis an
 nibus oraculisque por
 tendentis sese uictori
 ae compotes ferent
 ideo citare quateratio
 transportandae ro
 mam de accesset
 Nulla dum in xias socias
 ciuitates habebat. r.

tamen memores aesi
 colapum quoque exere
 cia quondam huiusdu
 ullo fuderet sociata
 letudini sporulhe uis
 arcessitum tunc iam
 xtalorege propter
 commune aduersus
 philippum bellum coe
 tum amorem amesse
 praeterea melius quae
 posset populi. ex xia
 legatos ad eum decer
 nunt. in uixertum lxe
 uinum qui iis cos pra
 er xia cres. in q. xee
 gesserat exeebunt
 calbam ad ille uenit
 calbam duos quae sto
 res. r. tremel uenit
 flae cum et. u. lxe
 um falcone m. iis qui
 quen ues qui quae
 remes. u. u. ex di. gnt
 tate. r. adirent x. s.
 terra ad quae con.

LIANDAMMAESTASNON
 NIROMANOESSEIDE
 CERNUNTLEGATIASIAM
 PETENTESPROTINUSDEL
 PHOSECUMESCENDISSEN
 ORACULUMADIERUNT
 CONSULENTADQUOD
 NEGOTIUMDOMOMIS
 SIESSENTPERFICIENDI
 EUSQUAM SIBISSEM
 TROPULOQ. REPORTEN
 DERETRESPONSUM
 ESSEFERUNTPERATIA
 LUMREGEMCAMP
 TESIUSFOREQUOD
 PETERENTCUMROMA
 DEAMDEUEXISSENT
 TUMCURARENTUTEA
 QUIUIROPTIMUSRO
 MAESSETHOSPITIOEX
 CIPERET
 PERCAMUNADRECEM
 UENERUNTISLEGATOS
 COMITERACCEPTOS
 PESSINUNTEMINPHRY
 CIAMDEDUXITACRU

QUEIISLANDEMQUAM
 MATREMDEUMESSE
 INCOLAEDICEBANTTRA
 DIDITACDEPORTAREPO
 MAXIMUSSITPRLEMIS SUS
 ABLEGATIS M. VALERI
 USPALCONUNTIXUITDE
 AMADPORTARIQUAE
 RENDUMUIRUMOPTI
 MUMINCIUITATEESSE
 QUIEAMRIETHOSPITIO
 ACCIPERET

QUECAECILIUSMETELLUS
 DICTATORABCONSULE
 INBRUTIIISCOMITIO
 RUMEXUSA DICTUSE
 XERCITUSQUEIUS
 DIMISSUSMAGISTER
 EQUITUM. L. UETURIUS
 PHILOCOMITIAXHABITA
 PERDICTATOREMCON
 SULESFACIIM. CORNE
 LIUSCETHEGUSPSEM
 PRONIUSTUDITANUS
 APSENSUMPROVIN
 CIAMGRACIAMHABE

RETRACTORES IN DECRE
 ATU CLAUDIUS NERO M.
 MARCIUS KELL. L. SEPTI
 BONIUS LIBONI. POM
 PONIUS MATHO COMITI
 IS PERACTIS DIE TIO RSE
 SENI AGISTRATU AB DICA
 UII LUDIPROMA
 NITER PLEBEI SEPTIENS
 INSTAURATICURULES
 ERANT AEDILES CNERI
 CORNELII LENTULI. HIS
 PANIAM PROUINCIAM
 HABEBAT APSEN SCREX
 TUS APSEN SCUM HONO
 REM GESSIT. CLAUDI
 US XILUS ET MIUNIUS
 PENUS PLEBEI AEDILES
 FUERUNT AED EMUR
 TUI SE OXNNO AD POR
 TAM CA PENAM MARCEL
 LUS DEDICAVIT SEPTU
 MO DECIMO ANNO POST
 QUAM PATREEIUS PI
 MO CONSULATU VOTA
 IN CALLAD ELASTIDIUM

FUERAT ET FLAMEN MAR
 TIALI SE OXNNO EST MOR
 TUS M. AEMILIUS REGIL
 LUS Neclectae
 EO BIENNIO RES IN GRE
 CIA ERANT ITA QUAE PHI
 LIPPUS AETOLOS DESER
 TOS AB ROMANO CUIU
 NIFIDE BANT AUXILIO
 QUIBUS VOLUME ONDI
 CIONIBUS AD PERENDAM
 ET PACISCENDAM SUBE
 GIT PACEM QUOD NISI
 OMNIBUS PERFICEREMUR
 TURASSET BELLUM TEM
 EUM CUM AETOLIS P
 SEMPRONIUS PROCOS
 SUCCESSOR IMPERII MIS
 SUTSULPICIO CUM DEM
 MILITIBUS ET XXXVROS
 TRATIS NAVIBUS HXED
 PARVUM MOMENTUM
 AD OPEREM FERENDAM
 SOCIIS OPPRESSIS ET
 UIX DUM PACETA
 NUNTIVS REGI VENIT

ROMANOS Dyrphaci
 um uenisse parthinos
 que et propter iniquitatem
 tiam hanc motis hanc mo-
 tas esse ad spem no-
 uam dire ad malle
 que oppugnare eos
 ueteranum auxilio
 itaque quod sine uictio-
 ritate sua aduersus
 foedus cum receperat
 fecissent telum
 audisset philippum
 ne quid motus maior
 infinitis gentibus
 ylloniam continen-
 di quo se mironius
 se receperat
 missos et orio legem
 totum parate copiam
 et quindecim milibus
 in aetolia ad uisum
 daretur pacem quies
 posset urbem ad m-
 philippum et grossopol-
 in iuxta muros tunc

ad urbem ad motis
 conspotes tunc
 nam romano fecit
 quem postquam qui
 et muros tantum
 modo tueri uidit nec
 satis fidens uiribus
 ut urbem oppugnare
 et cum romanis quo
 quiescit cum maeo
 liscum in pacem si
 posset si minus indu-
 tias facere nihil ultra
 in ruitis nouo certa-
 mine odii in regnum
 se recepit per idem
 tempus tunc diodoti
 ni bellum per eo temp-
 tate prius romano
 rum uoluntate lega-
 tos de pace commu-
 nia philippum misse
 resatis confidere
 conuenit ut amex-
 ad firmantes ad co-
 loquium cum p. sen

PRONIO IMPERATORE
ROMANO VENISSET PA
CILE IMPERATUM NE
QUE ENIM NE IPSIUS
QUID EM RECIS ADHOR
REBANT NIMIS UTI NEPI
RUM TRANSIRE IPOENI
CEURP SEPRII BIPIRIUS
CONLOCUTUS REXCUM
AFROPOEIDARDAETHI
LIPTO EPIROTARUM PRX
TORE POSTEXCUM SEM
PRONIO CONGREDITUR
AD FUINCONLOQUIO
AMMANANDERATHAMA
NUM REXCUM AC STRA
TUS ALI EPIROTARUM
ET ACARNANUM
PRIMUS PHILIPPUS PRX
TORUERBA FECIT ET PEIT
SIMULABERECEETABIM
PERATORE ROMANO UT
FINEM BELLI FACERENT
DARENTQUE AMEPIRO
TIS VENIAM SEMPRO
NIUS CONDICIONES PA

CIS DIXIT UT PARTHINI
ET DIMALLUM ET BARCUL
LUM ET EUGENIUM PRO
MANOKUM ESSENT AD
INTANIA SIMISSI ROMAN
LEGATIS ABSENATUM
PETRASSET UT MACEDO
NIA CEDERET
IN EXCONDICIONES
CUM PAX CONVENIRET
AB REGE FOEDERIS ADSCRIB
TI PRUSIA BPHYNIAE
REX CHAEIBADEO EPIRO
TE AB ROMANIS LIEN
SES XTULUS REXPLEURA
TUS NABIS LAEX DEMO
NIORUM TYRANNUS
ELEMESSE XTHENIEN
SES hoc conscrip
TA CONSIGNATA QUESIT
ET IN DUOS MENSES IN
DUTIA FACTA DONEC
ROMANI MITTERENTUR
LEGATI UT POPULUS IN
HOS CONDICIONES PA
CEM IUSSE RUNT QUE

OMNESTRIBUSQUIA
 UERSOINAFRICAMBEL
 LOOMNIBUSALIISINPRE
 SENTIALEUARIUOLEBAT
 BELLIS P. SEMPRONIUS
 PACEFACTAADCONSUL
 TUM ROMAMDECESS
 SIT SEMPRONIOM
 CORNELIOQUINIUS
 DECIMUSIANNUSBEL
 LIPUNICIEPXPROVIN
 CIACORNELIOETRUR
 RIACUMUETEREEXER
 CITUSEMPRONIOBRUT
 TIUTNOVASCRISERET
 LEGIONESDECRETAE
 PRAETORIBUS M. MAR
 CIOURB. L. SCRIBONIO
 LIBONIPEREGRINAE
 ETEIDEMCALLIAMPTOM
 PONIO MAXIMONISICILIA
 VELAUDIONERONISAR
 DINAEUENIT
 P. SCIPIONICUMEOEXER
 CITUCEUMEXLASSE
 QUAMHABEBATPROPO

CATUMINANNUMIM
 PERIUMESTITEM P. L.
 CINIOUTBRUTTIOSDU
 ABUSLEGIONIBUSOP
 TINERETQUOXDEUM
 INPROVINCIACUMIM
 PERIOMORARICONSU
 LIEREPUISUMESSET
 ETM. LUIOETSP. LUCRE
 TIOCUMBINISLEGIO
 NIBUSQUIBUSADUER
 SUSMACONEMCALLI
 DEPRÆSIDIOFUISSENT
 PROROCATUMIMPE
 RIUMESTETENOCTA
 UIOLITCUMSARDINIÆ
 LEGIONEMQUIETI. CLAU
 DIOTRADIÐISSETIPSE
 NAUIUSLONGIS XXX.
 MARITIMANMORAM
 QUIBUSFINIBUSSENÆ
 TUSCENSUISSETTUTA
 RETURM. POMONIO
 PRINSICILIACANNEU
 SIS EXERCITUSDUCE
 LEGIONESDECRETAE

ET QUIN TIUS TARENTU
CHOSTILIVS TIBVLVS
CAPVAM PRO PRSICV
PRIORE ANNOTVMVE
TERE PRÆSIDIO OPTINE
RENT DE HISPANIAE IM
PERIO QUOS INEAM PRO
VINCIAM DUOS PRO
MITTI PLACERE LATVM
AD POPVLVM EST OM
NE TRIBVSE OSDEM
L CORNELIVM LENTV
LVM ET L MAXIMVM
LEIDIVM PRO COS Sicut
PRIORE ANNOTENVIS
SENT OPTINERE EX PRO
VINCIAS JUSSEKUNTEO
SVLES DILECTVM HABE
RE INSTITUTE RVTETAD
NOVASSCRIBENDVS
IN BRVTIOS LECIONES
ET IN CETERORVM ITA
ENIM IUSSIA BSENATV
ERANT EXERCITVM SV
PLEX MENTVM INQVAM
QVAM NONDVM APER

TEXTRICAPROVINCIA
DECRETAERTIO OCCULTAN
TIBVS IDECREDOPXRI
BUS NE PRÆSCRIBE
RENT CARTHAGINEN
SESTAMEN INEAM SPE
CRECTA CIVITAS ERAT
IN AFRICA EO ANNO BEL
LVMI REFINEMQUE
BELL OPVNICO LDESSE
IMPLEVERAT EXRESSV
PERSTITIONVM ANIMOS
PRONIQUE ET AD NVN
TIANDVM AD CRESCENDA
PRODIGIA ERANT EO
PLVRA VVLGABANTVR
QVOS SOLES VISO SET
NOCTE INTERLUXISSE
ET FACEM STELLÆ EXBOR
TUS SOLIS AD OCCIDENTEM
PORRIGI VISA MTAKRACI
NAE PORTA MANE ENI
AE ET PORTA METMUL
TIS LOCIS MVRVM DE
CELO DACTVM IN LÆDE
JVNONISSOSPITÆLA

NUUM CUM HORRENDO
 FRACORE STREPITUM
 EDICTUM EORUM PRO
 CURSANDORUM EXU
 SADIEM UNUM SUPPLI
 CII OFUIT ET NOUENDI
 XLESACRUM QUOS DE
 CAELO LAPIDATUM ESSET
 FACTUM EO ACCESSIT
 CONSULTATIO DEMATRE
 IDDEA ACCIPIENDA QUAE
 PRAETER QUAM QUOD
 MUALERIUS UNUS EX
 LEGATIS PRAECRESSUS
 AC TENUM IN PALATIO
 RENUNTIAUERATRE
 GESNUNT IUS ADERAT
 TARRACINAE IAM ESSE
 HAUD PARUXERE ILLU
 DICUM SENATUM
 TENEBAT QUI IUIROPTI
 MUS INCIUTATE ESSE
 UERAM CERTU VICTO
 RIAM EJUS REI SI BI
 QUISQUE MALLET QUAE
 ULLA IMPERATIONE

REUESUPFRACIOS ET
 PATRUM SEU PLEBIS
 DELATOS P. SCIPIONE
 CEN. F. EIUS QUI IN HIS
 PANIA CECIDERAT DU
 LESCENTEM NON DUM
 QUAE STORIUM IUDI
 CAUERUNT IN TOTAE
 UNXTEUIRUM BONU
 OPTIMUM ESSE ID QUI
 BUSUIR TUBUS INDUC
 TIIT IUDICARI INTSICUT
 TRADITUM A PROXIMIS
 MEMORIAE ET TEMPORUM
 ILLORUM SCRIBTORI
 BUS LIBENSTO TERIS
 TRADERE MITA MEAS
 OPINIONES CONIECTA
 DOREM UETUSTATE
 OBRUTAM NON INTER
 PONAM
 P. CORNELIUS CUM OM
 NIBUS MATRONIS HOS
 TIAM IRE IUSSUS OB
 UIAM DELEISQUE EA
 DENAUEACCI PEREET

INTER RAMELATAM
 TRADERE ET IN TERRAM
 ELATAM TRADERE PERERE
 DACUM MATRONIS POST
 QUAM NAUIS AD HOSTI
 UM AMNISTIBERINI
 ACCESSIT SICUT ERAT IUS
 SUS IN SALUTINNAUE
 EUECTUS AB SACERDO
 TIBUS DE AMACCEPILEX
 TULI QUE IN TERRAM
 MATRONALE PRIMORE
 SCIUITATIS INTER QUAS
 UNICIS ELAUDIAE QUI IN
 TAE IN SIGNAE EST NO
 MEN ACCEPERE CUI DU
 BIA UT PRADNURANTEA
 FAMIA CLAMOREM AD
 POSTEROSTAM RELICI
 OS OMNISTERIO PUDI
 CITIAM FECIT EX PERMA
 NUSSUCCEDENTES DE
 INDE ALI EX ALIIS OMNI
 OBUIAM EFFUSACIUTA
 TETURIBULIS ANTEIA
 NUA SPOSITIS QUAPRX

FEREBATUR AD QUE EX
 CENSOTURE PRÆCAN
 TIBUS UT UOLENS PRO
 PITIA QUE URBEM RO
 MANAM INIRE TINDE
 DEMUICTORIAE QUE
 ES UN PLATIO PER TU
 LE REDEAM PRIDUS
 APRISQUE DIESTESTUS
 FUIT POPULUS FREQUENS
 DONA DELETULITLECTIS
 TERNIUM QUE ET LUDI
 FUERE MECALES JIA
 APPELLATA CUM DE
 SUPPLEMENTO LEGIO
 NUM QUE IN PROVIN
 CIIS ERANT ACERETUR
 TEMPUS ESSE A QUIB
 DAM SENATORIBUS
 SUBIECTUM EST QUAE
 DUBIIS IN REBUS UT
 QUI TOLERATA ESSENT
 EADEM PROIAMTANDE
 DEUM BENIGNITATEME
 TUNON ULTRA PATIE
 RE UTI SE EXPECTATIONE

PATRIBUSSUBIECERUN
 COLONIASLATINASDU
 ODECIMQUAEQUEFA
 BIOETQ. IULIIOCOS
 ABNUJSSENTMILITES
 DARCEASANNUMIAM
 FERMESEX TUMULCA
 TIONEMILITAEQUAS
 HONORIS ET BENEFICI
 CAUSAM HABERE CUM
 CUM INTER IN BONI
 OBOEDIENTESQUE SO
 CII PROFITEATQUE OB
 SEQUIO INTR CONTI
 NUIS OMNIUM ANNO
 RUM DILECTIBUS EX
 HAUSTI ESSENT
 SUB HANCUOCENNON
 MEMORIA MAGIS PA
 TRIBUS RENOUATA
 RE PROPEIAM OBLI
 TERATA EST ITAQUE
 NIHIL PRIUS REFERRE
 CONSULES PASSIDE
 CREUERUNT TU CON
 SULES MAGISTRATUS

DENOSQUE PRINCIPES
 NEPELE NEPELESUTRI
 OARDEACALIBUS ALBA
 CARSEOLISSUESSAE
 SETIACERE IN ARNIA
 INTER AMNIA HAENAM
 QUAE COLONIAE INEA
 CAUSA ERANT ROMAM
 EXCIPIENT
 SIMPERA RENT QUAN
 TUM QUAEQUE EARUM
 COLONiarum MILITU
 PLURIMUM DEDISSET
 PR-EX QUO HOSTES INI
 TALIA ESSENT DUBIUM
 TUM DARET EJUS SUM
 MA NUMERUM PED
 TUM DARET ETEQUITES
 CENTENOS VICENOS
 SI QUAE CUM NUMERUM
 EQUITUM EXPLERENON
 POSSET PROEQUITE
 UNOTRISPEDITES LI
 CERET DARE
 PEDITES EQUITESQUE
 QUAM LOCUPLETISSIMI

legerentur militerē
 turque ubicumque
 extra Italiam supple
 mento opus esset
 si qui ex his recusaren
 ret in eunte ius co
 loniam magis stratus
 legatosque placere
 neque si postularent
 senatum dari prius
 quam imperata fecis
 sent stipendi
 um praeter ea iis co
 loniis in millia aeris
 asses in quos impe
 rat lex ique quod
 anni censumque
 in iis coloniis ac lex
 formula ab Romanis
 censoribus data da
 ri autem placere ea
 dem quam tria de fer
 ri q. romana abiura
 ti censoribus colo
 niarum priusquam
 magis stratus abirent

Ex hoc scilicet accensio
 nam magis stratus
 primoribusque co
 lum coloniarum
 consul estum milie
 stipendiumque im
 petrassent talibus
 magis recusare ac
 reclamare neque
 tantum militum ef
 ficere posse iuxta sim
 in optum ex formula
 imperetur enim suros
 opus rei que obsecra
 re ut si bi senatum
 adire ac deprecare
 liceret nihil sequi
 reperire merito de
 berent admississe
 sed si per eundem
 etiam foret neque
 um delictum neque
 iram priusquam
 litum darent quam
 haberent posse ef
 ficere consue

les opstini i lecatos
manere romae iuben
mae i stratuus i redo
mum ad dilectus ha
bendos nisi si i i m m
milnum quae i n i pe
rat esset romam
adducta neminem
i i s s e n t i u m d i t u r u
i a p r a e c i s a s p e s e n a
t u m a d e l i n d i d e
p r a e c a n d i q u e d i l e c
t u s i n i i s d u o d e c i m
c o l o n i i s p e r l o n g a m
u a c a t i o n e m p u m e
r o j u n i o r u m a l i c i o
h a u d d i f f i c i l t e r e s t
p e r f e c t u s a l t e r a n t e
r e s t r o p e d e q u o l o
g e n e c l e c t a s i l e n t i o
r e l i x a m u a l e r i o
l a e t u i n o e s t q u i t r i
u a t i s c o n l i x a s p e c u
n i a s s e x c m . c l a u d i o
c o s r e d d i t a n d e
m a m o e q u u m e s

s e d i u i t n e c m i r x r i
q u e m q u a m d e b e r e
i n p u b l i c o b l i c i t a
f i d e s u a m p r a e c i p u
a m c u r a m e s s e n a
p r a e t e r q u a m q u o d
a l i q u i d p r o p r i a e a d
c o n s u l e m e j u s a n
n i q u o c o n l i x a t e p e
c u n i a e s s e n t p e r
t i n e r e t e t i a m s e u i c
t o r e m t a c o n f e r e n
d i f u i s s e i n o p i a e
r a r i x e n e c p l e b e a d
t r i b u t u m s u f i c i e n
t a e c r a t a e x p a t r i b
a d m o n i t i o f u i t j u s
s i s q u e r e f e r r e c o n
s u l i b u s d e c r e u e
r u n t t r i b u s p e n s i o
n i b u s e x p e c u n i a s o l
u e r e t u r p r i m a m
p r a e s e n t e m i q u i
t u m e s s e n t d u a s
t e r t i e t q u i n c t i c o n
s u l e s n u m e r a r e n t

OMNIS DEINDE HAS
 CURAS UNAOCCUPAVIT
 POSTQUAM LOCRENSIUM
 CLADES QUAE IGNORATX
 AD EAM DIEM FUERANT
 LEGATORUM ADVENTU
 VULGATAE SUNT NECUM
 PLEMINIS CELUS QUAM
 SCIPIONIS INEOLUTAM
 BITIO LUTNECELENTIA
 IRA HOMINUM INUITA
 VIT DECEMLEGATILOCREN
 SIUM OPSITIS QUALORE
 ET SORDIBUS INCOMITIO
 SEDENTIBUS CONSULIB
 UELAMENTA SUPPLICIUM
 RAMOSOLEXUTGAE
 CJS MOSES TORCENTES
 ANTE TRIBUNAL CUM
 FLEUILUOCIFERATIONE
 HUMIPROCVBUERUNT
 QUAE RENTIBUS CONSULI
 BUS LOCRESES SEDIXE
 RUNT ESSE EXPASSOS AQ
 PLENI OLEGATORUM
 NISQUE MILITIBUS Q

PATI PECARITAE CINIEN
 SIS QUAE DEMUELIT PRO
 CAPTEUNTSIBIPATRES ADE
 UNDI DEPLORANDIQUA
 EDERUMNAS SUAS PTIES
 TATEMPACERENTISENATI
 DNIOMAXIMUS NATI
 EXIIS SCIOQUAN
 TIAESTIMENTURNOSTRA
 EAPUDUOSQUAERELLAE
 PPLURIMUM INEOMO
 MENTIESSESIPROBESQA
 TISEIQUOMODO PRODI
 ILOCRITANNIBALISSIN
 EIQUOMODO PULSOHAN
 NIBALIS PRAESIDIORES
 TINI IN DICIONEM VES
 TRAM QUIPETSTUL
 PADEFLECTIONIS PROCV
 LAPUBLICO CONSILIO
 SITEREDITUMINUES
 TRAM DICIONEM APPA
 REATNONVOLUNTATE
 SOLUM SED ET AMORE
 ET VIUITE NOSTRAM
 MAGIS IN DIGNEMINI

BONIS AC FIDELIBUS SO
 CIISTAM IN DIGNA SINI
 RIAS ABLE CXTOU ESTRO
 MILITIBUSQUE FIERI
 Sed eo cunctis in utrius
 que defectionis nos
 tra et in aliud tempus
 differenda maxime pro
 sed uirum re et in gra
 tia munus et coram
 p. scipione qui lo cres
 receptio omnium in o
 bis recte perperamq.
 pactorum est testica
 tur alterius
 quod qualescumque
 sumus patij non debui
 mus non possu
 mus dissimulare p. c.
 nos cum praesidium
 punicum in arce nos
 tra habere mus mul
 ta foeda et undigna et
 a praefecto praesidij
 hamilex re et ab numi
 dis afris que passos

esse d quid illasunt
 conlata cum iis quae
 hodie patimur
 Cum bona uenia quae
 soludialis p. c. id quod
 inuitus dicam in disci
 mine est nunc huma
 num omne genus utru
 uos an carthaginien
 ses principes terraru
 uideatis exis quae lo
 crentes aut ab illis pas
 sis sumis aut a uestro
 praesidio nunc cum
 maxime patimur res
 timandum romanum
 ac punicum imperium
 sit nemo non illos si
 bi quam uos dominos
 praefert
 Etiam enim de te quem
 ad modum in uos lo
 crentes animatis in
 cum a carthaginien
 sibis in iurias man
 to minores accipere

mus ad ues t r u m i m p e
 r x i o f e m c o n f u g i m u s
 c u m a u e s t r o p r a e s i
 d i o p l u s q u a m i n h o s t i l i a
 p r i a m u r n u s q u a m
 a l i o q u a m a d u o s q u e
 r e l l a s d e t u l i m u s a n
 u o s r e s p e c i e t i s p e r d i
 a s r e s n o s t r a s p e a u t
 n e a b d i i s q u i d e m i m
 m o r t a l i b u s q u o d p r a e
 m u r q u i e q u a m s u p e r
 e s t q u e p l e m i n i u s
 l e g a t u s m i s s u s e s t c u
 p r a e s i d i o a d r e c i p i e n
 d o s a c r i t h a c i n i e n s i
 b u s l o c r o s e t c u m e o
 d e m i t e r e l i c t u m e s t
 p r a e s i d i o i n h o c l e g a
 t o u e s t r o d a n t e n i m
 a n i m u m a d l o q u e n d u
 l i b e r a u l t i m a m i s e
 r i a n e c h o m i n i s q u i c
 q u a m e s t p e p r a e f i c i
 r a m e t s p e c i e m m a g n e
 p o d u x i t u r p r a e t e r

h i c u r a m e t s p e c i e m
 n e q u e r o m a n i c i u s
 p r a e t e r h a b i t u m u e s
 t i t u m q u e e t s o n u m
 l a t i n e l i n g u a p e s t i s a e
 b e l u a n m a n i s q u a l i s
 p r e t u m q u o n d a m q u o
 a b s i c i l i a d i u i d i m u r
 a d p e r n i c i e m n a u i g a n
 t i u m i c i r c u m s e d i s s e
 f a b u l a t e r u n t
 A c s i s c e l u s l i b i d i n e m
 q u e e t a r i t i a m s o l u s
 i r s e e x e r c e r e i n s o c i
 o s u e s t r o s s x t i s h a b e
 r e t u n a m p r o f u n d a
 q u i d e m u o r a g i n e m
 t a m e n p a t i e n t i a n o s
 t r a e x p l e r e m u s n i n c
 o m n i s c e n t u r p i o n e s
 m i l i t e s q u e u o s t r o s
 a d e o i n p r o m i s c u o
 l i c e n t i a m x t q u e i m
 p r o b i t e m e s s e u o
 l u i t p l e m i n i o s t e e n
 O m n e s r a m u n t s p o l i

Lrs

Xcvi

411

ANTUERBERANTUOL
 NERANTOCCIDUNTICON
 STUPRANTMAXRONAS
 FUITUIRGINESINCEN
 SUOSPACTOS EXCONPLE
 XUPARENTIUMCOTIDIE
 CAPITURUNPSNOSTRA
 COTIDIEDIRIPITURDIES
 NOCTESQUEOMNIAPAS
 SIMMULIERUMPUEO
 RUMQUEQUIRAPMUNTUR
 ATQUEAPSPORTANTUIR
 PLORATIBUSSONANIMI
 RETURQUISECIATQO
 MODOLUTINOSADPATI
 ENDUMSUFFICIAMUS
 AUTILLOSQUIFACIUNT
 NONDUMTANTARUM
 INIURIARUMSXTIEUS
 CEPERIT. Neque
 EGOEXEQUIPOSSUM
 NECUOBISOPERAEEST
 AUDIRESINGULIQUE
 PASSISUMUSCOM
 MUNITEROMNIAM
 PLECTARNEGODONIUM

ULLAMLOCRISNEGO
 QUEMQUAMHOMINE
 EXPEN^{ITEM}INIURIASSE
 NEGOUILLUMGENUSSCE
 LERISLUBIDINISLUXARI
 TIAESUPERESSEQUOD
 INULLOQUIPATIPOUE
 RITPRAE^{TER}MISSUM
 SITUIX^{PTIO}INIRIPO
 TESTUPERCASUSCJUPA
 TISSIDEESTABLIOR
 CUMHOSTESBELLOR
 BEMCEPEREANCUM
 EXITIABILISTYRANNUS
 UIXQUEAMISSISOPPRES
 SITOMNIAQUAECAPTA
 URBESPATILINTURPAS
 SISUMUSETCUMMA
 XIMEPATIMURETCUM
 PCOMNIAQUECRUDE
 LISSIMIXTQINPORIUNIS
 SIMIXTQTYRANNISCELE
 RATINOTPRESSOSUUIBE
 DUNTPLENIMIUSINNOS
 LIBEROSQUENOSTROS
 ETCONIUGESEDI^{DI}TINU

EST DE QUO NOMINATI
 ET NOS QUÆRI RELIGIO
 INFIXA ANIMOS COCXT
 ET VOS AUDIRE ET EX SOL
 UERE REMPT. VESTRAM
 RELIGIONES ITA VOBIS
 VIDEBIMUR VELIMUS ꝑ
 VIDIMUS ENIM CUM
 QUANTA CÆRIMONIA
 NON VESTROS SOLUM
 COLATIS DEOS SED ET
 EXTERNOS ACCIPATIS
 JANUS EST APUD NOS
 PROSERPINA DE CUJUS
 SANCTITATE TEMPI. ICRE
 DO ALIQUAM FAMAM AD
 VOS PERVENISSE PER PH
 BELLO QUI CUM EX SICILIA
 REDIENS LOCROS CLASSE
 PRÆTERUEHERE TURIN
 AEPXIA REDIRENIS LOCROS
 ELIX PRÆTERUEHERE
 TURINTEKALIA FOEDA
 QUÆ PROPTER FIDEM
 ERGA VOS INCIUITIEM
 NOSTRAM FACINORAE

DIDITHENS AUROS QUO
 QUÆ PROSERPINA IN
 TACTOS AD EAM DIEM SP
 LIANT QUI ET PAECUNIA
 IN NAUES IMPOSITA
 SÆTERRA EST PROFEC
 TUS QUID ERGO EUENIT
 ꝑ CLASSIS POSTERO
 DIE FOEDISSIMAM TEM
 PESTATEM LACERATA OM
 NES QUÆ NAUES QUÆ
 SACRAMPECUNIAM HA
 BUERUNT IN ITORANOS
 TRAECTÆ SUNT
 QUANTA CLADE EDOC
 TUSTANDEM DEOS ES
 SESUPERBISSIMUS
 REXPECUNIAM OMNEM
 CONQUISITAM IN THE
 SAUROS PROSERPINE
 REFERRI IUSSTINECTA
 MEN ILLUM QUAM
 POSTERPROSPERIQUE
 QUAM EUENIT PULSUS
 QUÆ TALIA IGNOBAT
 QUÆ IN HONESTAMOR

TETEMERENOCTEIN
 GRESSUSARGUSOCU
 BUITHAECUMAUDIS
 SETLEGATUSUESTER
 TRIBUNIQUEMILITUM
 ETMILLEALIAQUENON
 AUGENDARELIGIONIS
 CAUSASEDPRÆSENTI
 DEXENUMINISACCON
 FERTANOBISSQUENOS
 TRISEFEREBANTUR
 AUSISUNTINHILOMINUS
 SACRILEGASADMoue
 REMANUSINTACTIS
 ILLISTHENSATURISENE
 FANDAPRÆDASEIPPOS
 ADOMOSCONTAMI
 NARESUASEIMILITES
 VESTROSQUIBUSPER
 UOSFIDEMQUEVESTRÆ
 PATRESCONSCRIPSI
 PRIUSQUAMEOCES
 SERITISNEQUOTIPX
 CULICOMMISERUNT
 NONSUOSOLUMSAN
 GUINESEDETIAMPU

BLICELADELUANI
 QUAMQUAMNENINE
 QUIDEMPŒLITAUDA
 CIBUSAUTINMILITIB
 VESTRISCESSERATPRA
 DEXALIQUOTIENSIX
 INTERSEIGNISCON
 LATISCONCUCURRE
 RUNT
 DUXALTERIUSPARTISPLE
 NIUSALTERIUSDUOTR
 MILERANTNONACRI
 USCARTHAGINIENSIB
 QUAMINTERSEIPSIOS
 FERRODIMITAUERUNT
 PRÆBUISSENTQUE
 OCCASIONEMFURO
 RESUOLOCRESCRECIPI
 ENDIHANNIBALINISI
 ACCIPUSABNOBISSEJ
 NOINTERVENISSEAT
 HERCULEMILITESCON
 TRACTOSSACRILEGIO
 FURORACITATINDUCI
 BUSIPSISUNIENDIS
 NULLUMDEXENUME

apparuit
in modis praesens ma-
xime fuit iurisque ex-
sitribunus adlectio
sunt legatus de in-
de insidii tribuno
rum interceptus
praeterquam quod
totum corpus relacera-
tus natus quoque uir-
ribus quod de eis
ex sanguine est re-
tus rex de in-
legatus ex uir-
bus tribunos mil-
itum in clauis nec
tos de in uerbera
tos seruilibusque
omnibus supplici-
is truce dexteros cru-
diando occidit mor-
tibus deinde prohi-
bit sepeliri has de-
proenas templis
uispoliatis tribus ha-
bitis desinet omnibus

eo ac mare furis quia
reposita sacra in re-
cunias thesauris
fuerunt
maiores quondam
nostri cuncti croto-
nensium bello quia
ex urbe emen-
plum est transter-
re in urbem emen-
pecuniam uolue-
runt in de qua uolue-
ex delubro uox ab-
stinerent manus
de amplexu templi de
fensuram quam mo-
uendi in de tensu
ros religionis
sacerat muro cuncti
dixit templum uolue-
erunt aliquid uolue-
iam multitudinis ex-
citata erant in moenia
cum sub illo conlati
saruinae sunt sed et
nunc et res et alias

DEASUAMSEDEM SUAM
 QUETAMPLUM LUTITIA
 TRESUAMUOLATOFIB
 CRUUXPIXULAEXECIT
 NOSTRASI NIURIASNEC
 POTESTNECPOITANEC
 POSSITILUSULCISEIQUA
 UOSPEDULOSUESTRAM
 QUIETIDEMSUPPLICESCO
 IUGIMUS NIHILNOSTRA
 INTERESTUTRUMSUB
 ILLOLEGATOSUBINOLE
 EXIOTSSUBILLOPRÆSIDIO
 LOEROSSESINATISAN
 IRATO HANNIBALITPOE
 NISADSUPPLICEJUMDE
 DATISUTINIAADU
 NONPOSTULAMUSUL
 EXTEMPLONOBISUL
 OUISSEPTUINDICIXCU
 SACREDATISUEXITCO
 RAMIPSEXUDATIPSEDI
 LUXISIQUEGUMIFASCE
 LERISQUODHOMINON
 HOMINESDEREPOTES
 NOSTRÆTERMINISINNO

RECUSAMUSQUINET
 NOSOMNIAEDEM
 ITERUMSI PATI POSSU
 MUSPATIAMURETILLE
 OMNIAE XDEMIPTET
 SI PATI POSSIAMUSPATI
 AMURETILLE OMNIDI
 UINO HUMANOQUE
 LIBERETUR SCELERE
 NEECUM ABLEGATIS DIC
 TÆSENT QUÆSISSEI
 QUÆ AB IIS QUÆ TABIUS
 DETULISSENT NEÆSQUE
 RELAS ADT SCIPIONEM
 RESPONDERUNT MIS
 SOSLEGATOS ESSES ED
 EUM BELLAPPARATUM
 OCCUPATUM ESSE IIN
 AFRICAM LUTITIAM TRA
 IECISSE LUTITIAM TRA
 COS DIESTRALIECTURUM
 ETLEGATIPATIAQUAN
 TÆSETAPUTIMPERA
 TOREM EXPERTOS ES
 SECUM INTEREUM ET
 TRIBUNOS INUINCLA

CONIECERIT LECATUM
 Aequiesontem autem
 q̄s etiam in ex p̄tes
 t̄t̄er relinquerit us
 sis excederet templo
 lecat̄is non pl̄mini
 us mod̄os edetiam
 sc̄ip̄io principum ora
 tionibus l̄acerari an
 te omnis que fab̄lus
 natum eum ad con
 rumpendam discipli
 nam militarem arch̄
 eresi cet̄i in hispania
 plus proter seditio
 nem militum quam
 bello amissum exier
 no et̄ regio more et
 indulgēti licentia e
 militum et̄ sui rei in
 eos sententiam de
 inde exequet̄ rucem
 orationis ad eū p̄le
 minium lecatum
 uinctum romam de
 portari placere et

ex uinculis excusam
 dicere exsuerat fore
 quē loco renses que
 renerit in carcere
 re necari bona que
 eius publica rei p̄sc̄i
 p̄ionem quod de pro
 uincia decessisset in
 iussu senatus reuo
 cari q̄que cum tripl̄
 unde imperio eius ab
 rogando ferrent ad
 populum locrensis
 coram senatu m̄res
 pondere quam in
 iurias sibi factas
 quererent ureas
 neque senatum ne
 que op̄ulum factas
 uelle uir̄os bonos
 socios que et̄ amicos
 eos appellari coniu
 ces que equales
 ere p̄t̄les sent̄ resti
 tui pecuniam quam
 t̄a ex thensauris pro

SERUINAESUBLATAS
 SETCONQUIRIDUPLAM
 QUEPECUNIAMINITHEN
 SUPROSPRONIETSA
 ERUMPIACULAREFIE
 BITAUTRIUSADCONLE
 GIUMPONTIFICUMRE
 FERRETURQUODSACRI
 THESAUROMOTUIOLA
 TIESSENTQUAEPIACU
 LAQUIBUSDEISQUIBUS
 HOSTISFIERIPLACERET
 MILITESQUISQUILOCRIS
 ESSENTOMNESINSI
 GILIAMTRANSPORTA
 RIQUATTUORCOHOR
 TES SOCIORUMLATINI
 NOMINISINPRAESIDI
 UMLOCROSADDUCEPER
 ROGAREODIESSENTEN
 TIXECCENSISSTUDIIS
 PROSCIPIONEETADUER
 BUSSCIPIONEMNON
 POTUERETRAETERPLE
 MINIFACINUSLOCREN
 SIUMQUECLADEMISI

SIUSETIAMMIMPERA
 TORISNONROMANUS
 MODOSEDNEMILITARI
 RISQUIDEMCULTUSIAC
 TABATUR
 CUMPAHIOERENDIS
 QUEINAMBULAREIN
 GYMNASIOIBELLISCU
 PALAESTRAEQUEOPE
 RAMDARELEXQUESECT
 NITERMOLLITERCO
 HORTEMIOTAMSTRACU
 RUMAMOENITATEFRUI
 CARTHAGINEMITQUE
 HANNIBALEMEXCIDIS
 SEDEMEMORTAEXER
 CITUMOMNEMLICEN
 TIACORRUPTUMOMN
 NEMQUALISSUCRONE
 INHISPANIAFUERIT
 QUALISNUNCLOCRES
 SOCIISMAGISQUAMDE
 HOSTIMETUENDUMIT
 HAEQUAMQUAMPAR
 TIMUMERAPARTIMMIX
 TAEQUESEMILIAUE

RISIACIABANTUR TAMEN
 UICINQUE METELLISEN
 TENTIA QUID DE CETERIS
 MAXIMO ADSENSUS DE
 SCIPIONIS CAUSA DISSEN
 SIT QUI ENIM CONUENI
 RE QUAM MODOCIUITAS
 IUUENEM AD MODUM
 RECUPERANDA CHISPA
 NIA DELEGAT DUCE
 QUEM RECEPTA AB HOS
 TIBUS HISPANIA ADIMPO
 NENDUM PUNICO FINI
 CREXUERIT CONSULEM
 S P EDESTINAUERIT AFRI
 CAM SUBACTURUM
 HANNIBALEM EX ITALIA
 DETRACTURUM REPEREN
 T ET AMQUAM QUE PLEMI
 NIUM IN DICIA CAUSA
 PROPE DAMNATURUM
 EX PROUINCIA REUOCA
 RI CUM EA QUI IN SENE
 TARIA FACIA LOCENSES
 QUERE REPERENTUR NE
 PRAESENTE QUIDEM

SCIPIONE FACIA DICEREN
 NE QUE ALIUD QUAM
 PATIENTIA ALIUD PUDOR
 QUOD LEGATIO PEPERIS
 SET IN SIMULARI POSSET
 SIBI PLACEREM POMPO
 NIUM PR. CUI SIELIA
 PROUINCIA SORTITUE
 NISSET RIDUO PROXI
 MO IN PROUINCIA MI
 TROFICISCI CONSULES
 DECEM LEGATOS QUOS
 IISUIDERETUR EXSE
 NCTULEGERE QUOS CUM
 PRAETOREM ITTERENT
 ET DUOSTRIBUS PLEBI
 LIQUEXEDILEM CUM
 EO CONSILIO PRAETO
 REM COGNOSCERES
 EX QUAELOCENSES
 FACIA QUERE REPERENTUR
 IUSSU XLITUOLUNTATE
 FI SCIPIONIS FACIA ESSEN
 UTEUM DE PROUINCIA
 DECEDERE LUBERENT
 SIT. SCIPIONI AMINA FRICA

TRAIECISSET TR. PL. ATQ.
 AEDILEM CUM DUOBUS
 LEGATIS QUOS MAXIME
 IDONEOS PRÆTORE CEN
 SUISSSET IN AFRICAM PRO
 HICIS CERCENTUR TRIBU
 NIQUE AEDILIS QUI REDU
 CERENT IN DESCIPIO
 NEM LEGATI QUI EXER
 CPTI PRÆESENT IDO
 NEC NOUUS IMPERA
 TOR ADEUM EXERCPTU
 UENISSET

SIMPONTONIUS ET DE
 CEM LEGATI COMPERIS
 SENT NEQUE IUSSUNE
 QUE VOLUNTATE P. SCI
 PIONIS EXACTA ESSE
 UT DE EXERCPTUM SCI
 PIONIS MANERET BELLUM
 QUE UT PROPOSUISSET
 GERERET

HOE FACTOS C. CUM TR.
 PL. FACTUM ESSET AUT
 COMPARARENT QUID
 UOCUM PRÆTORE AC

LEGATIS IRENT AD CON
 CILIUM PONTIFICUM
 RELATIUM ET DE EXPTAN
 DIS QUE ALOCRESINTEM
 PRO PROSERPINAE ET AC
 TAVIOLA QUE IN DEES
 SENT TR. PL. CUM TR. ET
 DECEM LEGATIS PRO SEC
 TIM. CLAUDIUS MARCEL
 LUS ET M. CINCIUS ALI
 MENTUS AED. PL. DATIUS
 QUESIUT IN SICILIA PRÆ
 TORI DICTO AUDIENS
 NON ESSET S. P. I. Q. AUT
 IAM IN AFRICAM TRAIE
 CISSET PRÆNDERET TRI
 BUNI IUBERENT ACI
 RES ACROSANCTA EPO
 TESTATIS REDUCERENT
 PRIUS LOCRESI REQUA
 MESSANIAM CONSILI
 UM ERAT CETERUM
 DUPLEX FAMULA EST QUOD
 AD PLENI NIUM ATTI
 NEX TALII AUDIENS QUE
 ROMA AC TALESS ENT IN

exilium neapolim
euntem forte inque
metellum unum
ex legatis incidisse
et ab eo regium uire
tractum tradunt alij
ab ipso scipione lega-
tum cum xxx nobilibus
simis equis cum missis
qui plenum iumentum
tenas et cum eo sedi-
tionis principes co-
nicerent

¶ Homines seuiantes ci-
onisse utum praeto-
rii iussu traditi in cus-
todiam reginis prae-
tor legati que locres
profecti primum
sicut mandatum e-
rat religionis cura
habuerunt omnem
enim sacram pecuni-
am quaeque apud
milites erat conqui-
sitam ipsi secum abi-

tulerant in thessalu-
ris repositi erant ac
maculae sacrum se-
cerunt

Tum uocatos ad con-
tionem milites praetor
signa extraxit urbem et
ferretur iubet castra
que neaem polo extant
cruxi edictos si quis mi-
les aut in urbe restis-
set aut secum exulis
set locrensibus se-
permittere ut quod
sui quisque cognos-
set prenderet si qui
non compararet
unde ante omnium libe-
ra placere sine mora
locrensibus restitui
non leui defunctum
poenam qui non resti-
tuisset locrensium
deinde contionem
habuit atque iis libe-
ratem legesque suas

424

PR. SENXUMQUE RES TI
 TUEREDIXITSIQUIPLEMI
 NIUMALIMUMQUEALIMUM
 UELACCUSAREUELLETR
 CIUMSESEQUERETUR
 SIDEP. SCIPIONEPIBLICE
 QUERIUellentexquale
 LOCKISNEFARIEINDEOS
 HOMINESQUEFACTAES
 SENTIUSSUALTUOLUN
 TATEP. SCIPIONISFACTA
 ESSENTLEGATOSMITTE
 RENTMESSANAMIBISE
 CUMCONSILIOCOGNITU
 RUMLOCRENSESIPRAE
 TORILEGATILSQUESENA
 TUIXEP. GRATIASECE
 RUNTSEADPLEMINIUM
 ACCUSANDUMITUROS
 SPIONEMQUAMQUAM
 PARUMINIURISCIUITA
 TISSUXEUOLUERITUM
 ESSEUIRUMQUEMAMI
 CUMSIBIQUAMINIMI
 CUMMALLENTESEPRO
 CPTOSCHABERE NEQ.

IUSSU NEQUEUOLUNT
 TE P. SCIPIONIS TOTIAM
 NEFANDA COMMISSA
 SED XC OMNIBUS SED HAUD
 PLEMINIONIMIMUMAUT
 SIBIPARUM CREDITUM
 AUT NATURA INSTUM
 QUIBUS DAM ESSE UIMA
 CIS PECCARINOLINTQUA
 SATIS ANIMI ADUINDICA
 DAR PECCATA HABEANT
 ET PR. ET CONSILIO HAUD
 MEDIOCRE ONUS DEM
 TUMERATDESCRIPIONE
 COGNOSCENDI PLEMINI
 UM ET AD DUO ET XXX HO
 MINES CUM EO DAM
 NAUERUNT ATQUE INEX
 TENIS ROMAM MISERUNT
 IPSI AD SCIPIONEM PRO
 FECIT EX QUOQUE QUAE
 UULGATX SERMONIBUS
 EPANT DECUTITUX CDE
 SIDIAMPERATORISSO
 LUTAUAE DISCIPLINX
 MILITIAE COMPERTA LOC

157
lis referrent romam
venientibus. his stracu
s accipiores non uer
ba ad purgandum sese
parum exercitum om
nem eo conueniret. clis
sem ex fediriussitum
quam dimicandum eo
di terra marique cum
carthaginiensibus es
set. quod ieeue
nerunt hospitio co
miter acceptis poste
ro di terre tremna
talemque exercitu
non instructos do
mosed hos decurren
tis classe in portu
simulacrum et ipsam
edentem naualis pug
nae ostendit. tum cir
ca armenta arithor
pxium uisendum pre
tor legatique ducti
tantaque admiratio
singularum quereru

711 1111
incussat. satis crede
ren aut illi oduceat. q
exercitu uinci cartha
ciniense populum
aut alio nullo posse u
berent que quod di be
ne uerterent. traice
reet spei coneta equo
die illum omnes cen
turiae priorem cos
dixissent. primo quo
que tempore compro
tenit. r. faceret ad eo q
laetis inde animis pro
fecti sunt. tamquam
uictoriam non belli
magnificum. arpara
tum nuntiari romam
essent.

pleminius quique in ea
dem exuierant. post
quam romam est uen
tum ex templo ne ar
cerent. conditi. arpri
mo producti ad popu
lum abtribunis apud

424

PRÆ OCCUPATOS LOCRE
 SIUM CLADE ANIMOS
 NULLUM MISERICORDI
 AE LOCUM HABUERUNT
 POST EA CUM SÆPIUS PRO
 DUCERENTUR IAM SE
 NESCENTE INUIDIAM
 MOLLEBANTUR IRÆ
 ET IPSA DEFORMITAS PLE
 MINIMEMORIA QUÆ
 SENTI SCIPIONIS FATO
 REM ADUULCUM CON
 CILIA BXT MORTUUSTA
 MENTRIUS INUINCIS
 EST QUAM IUDICIUM
 DE EO POPULI PERFICE
 RETUR
 HUNC PLEMINIUM CLO
 DIUS LICINIUS IN LIBRO
 TERTIO PERUIM ROM
 REFERIT LUDISUOTIUIS
 QUOD ROMÆ AFRICA
 NUS ITERUM CONSPIC
 IE BXT CONXTUM PER
 QUOS DAM QUOSTRE
 TIO CORRUPERAT LI

QUOT LOCIS URBEM IN
 CENDERET UT FRINGEN
 DI CARCERIS FUGIENDI
 QUE HABERET OCCASIO
 NEM PRÆFACTO DE IN
 SCELERE DELEGATUM
 IN TULLIANUM EX SÆ
 DE SCIPIONE NUSQUA
 NISI IN SENXTUM ACTUM
 UBI OMNES LEGXTI QUE
 ET TRIBUNI CLASSEM
 IN EXERCITUM DU
 CEM QUE UERBIS EX
 TOLLENTES FECERUNT
 UT SENXTUS CENSERET
 PRIMO QUO QUOTEM
 PORE IN AFRICAM TRA
 ICIENDUM SCIPIONI Q
 PERMITTERETUR IN
 EXERCITIIBUS QUI
 IN SICILIA ESSENT IPSE
 LICERET QUOS IN AFR
 ICAM SECUNTI RACERET
 QUOS PROULINCIARE
 LINQUERET QUOS PRÆ
 SIDIO DUM HÆC

APUD ROMANOS GEREN
 TUR CARTHAGINIENSES
 QUOQUE CUM SPECULIS
 PER OMNIA PROMUN
 TUR IA POSITIS PERCUNE
 TANTES PAUENTESQUE
 AD SINGULOS NUNTIOS
 SOLLICITAM HIEMEM
 EGISSENT HALUD PARUUM
 ET IPSI TUENDAE AFRICAE
 MOMENTUM AD IECE
 RUNT SOCIETATEM SY
 PHACIS REGIS CUIUS MA
 XIME FIDUCIA TRAECTU
 RUM IN AFRICAM ROMA
 NUM CREDIDERUNT
 ERAT HASDRUBALICIS CO
 NIS FILIO NON HOSPITIO
 MODO CUM REGE DE
 QUO ANTE DICTUM EST
 CUM EX HISPANIA FORTE
 IN IDEM TEMPUS SCIPIO
 ATQUE HASDRUBAL CON
 UENERUNT SED MENTIO
 QUOQUE INCHOATA AD
 FINITATIS UT REGE DUCE

RET FILIAM HASDRUBALIS
 ADEAM REM CONSUM
 MANDAM TEMPTUSQUE
 NUPTIIS STITUENDUM
 IAM ENIM ET NUBILISE
 RATUM ERAT PROPECTUS
 HASDRUBAL UT ACCENSU
 CUPIDITATE ET SUNT ANTE
 OMNIS NUMIDAE BARBA
 ROSE EFFUSI IN UETEREM
 SENSITUT REGINEM ALEX
 THAGINEM ACCESSIT MA
 TUR ATQUE NUPTIAS ET
 INTER ALIAM GRATULATIO
 NEM UT PUBLICUM QUO
 QUE FOEDUS PRIUS ADMI
 CERETUR SOCIETAS INTER
 POPULUM CARTHAGINI
 ENSIUM REGEM QUE DA
 TALUTRA CITROQUE FIDE
 EOSDEM AMICOS INIMI
 COSQUE HABITUROS IURE
 TURANDO AD FIRMATUR
 CETERUM HASDRUBAL ME
 MOR ET CUM SCIPIONE
 INITA REGIS SOCIETATIS

ET QUAM UANAE IMU-
 TABILIA BARBARORUM
 IN GENIIS ESSENT UERI-
 TUS NE SI TRAIECISSET
 IN AFRICAM SCIPIO PAR-
 UUM UINCULUM EXE-
 NUTIA ESSENT DUM
 ACCENSUM RECENTI
 AMORE NUMIDAE
 HABET PERPELLIT BLAN-
 DITIS QUOQUE PUELLE
 ADHIBITIS UT LEGA-
 TOS IN SICILIAM AD SCI-
 PIONEM MITTAT PER
 QUOS MONET EUM
 NE PRIORIBUS SUIS
 PROMISSIS FRETUS
 IN AFRICAM TRAICIAT
 SE ET NUPTIIS SCIUS CAR-
 THAGINIENSIS FILIAE
 HAS DRUBALIS QUEM
 UIDERAT APUD SE IN HOS-
 PITIO ET PUBLICO ETIAM
 FOEDERE CUM POPU-
 LO CARTHAGINIENSI
 IUNCTUM OPTARE PRI-

MUM UT PROCLABA-
 FRICA SICUT ADHUC TE-
 CERINT BELLUM ROMA-
 NIS CUM CARTHAGINI-
 ENSIBUS CERANT NESI
 BI INTERESSE CERTAMI-
 NIBUS EORUM ARMATA
 QUE EXUTHAECUTILLA
 ABNUENTEM ALTERAM
 SOCIETATEM SEQUI NE-
 CESSESIT SINON ARISTI-
 NEX IN AFRICA SCIPIO ET
 CARTHAGINIS EXERCI-
 TUM ADMOUENT SIBI
 NECESSARIUM FORE
 ET PRO TERRA AFRICAN-
 QUAE ET IPSA SIT GENI-
 TUS ET PROPATRIA
 CONIUGIS SUAE PRO-
 QUE PARENTIS CAUSA
 TIBUS DIMICARE
 CUM IIS MANDATIS AB
 REGE LEGATIS AD SCIPIO-
 NEM MISSI SYRACU-
 SIS EUM CONUENIE-
 RUNT SCIPIO ET AM-

quam magnomome
torerum in africa ce
rendarum magna
que spe destitutus
erat legatis prope ri
usquam res uulgare
tur remisissis in a fri
cam litteras datus
regem quibus etiam
atque etiam monet
eum ne iura hospiu
secum ne cum priu
in societatis ne iura
fidem dexteras deos
testis atque arbitros
conuentorum fallat
Ceterum quando ne
que cetera aduentus
numidarum poterat
uacat in minimi urbe
obuersa atque ex pre
tio erant et si si le
tur quid petentes ue
nissent periculum
erat ne uerba eo ipso
quo celarentur sua

Sponte magis ema
narent timor que
in exercitum incederet
ne simul cum regeret
ex carthaginiensib
foret bellandum
Auerit a uersio falsis
praeoccupandomen
tes hominum et uo
catis ad contionem mi
litibus non uult p resse
cunctandum atque in
stare in africa
quam priuimus iura
atque socios reges masi
nissam ipsum prius
ad bellum uenisse
quae rentem quod
cunctandum tempus
tereret uirum nunc
phixem mittere lega
tos idem admirante
que uult uirum iura
tandem in africa
exercitus ausu mu
tata consilia sinicer

TIORFIXITUTETSIBIAC
 REGNOSUOPOSSEETCO
 SULERE
 ITAQUESATISIAMOMNI
 BUSINSTRUEISQUE
 ETREIAMNONULTRA
 RECIPIENTECUNCTA
 TIONEMINXANIMO
 SIBI ESSELHYBEUM
 CLASSETRADUCTAEOD
 DEMQUEOMNIBUS
 PEDITUMEQUITUM
 QUECOPIS CONTRAC
 TISQUEPRIMAXDIES
 CURSUMNAXIBUS
 DAREREDEISEBENEI
 UANTIBUSINAFRICA
 TRAXCERELITTERASAD
 M. POMPONIUMMIT
 TITUSIETUIDERETUR
 LHYBEUMINITITAT
 SIEIUIDEREITURILHY
 BEUMINUIREIUT
 COMMUNITERCON
 SULERENTQUASPOIS
 SIMUMLEGIONESET

QUANTUMMILITUM
 NUMERUMINAFRI
 CAMTRAXCERETITEM
 CIRCUMORAMMAR
 TIMAMMISITUTINA
 LIESONERAFIXECOM
 PRESSAEHLHYBEUM
 OMNESCONTRAXHEREN
 TUR
 QUIDQUID
 MILITUMQUAEINSIC
 LYAXCUMLILHYBE
 UMCONUENISSEET
 NECURSMULTITUDI
 NEMHOMINUMNE
 QUEPORTUSNAXIES
 CAPERETANTUSOM
 NIBUSARDORERAT
 INAFRICAMTRAXCEN
 DIUTNONADBELLUM
 DUCIUIDERENTUR
 SEDADCEPTAUICTORIAE
 PRAEMIA
 PRAECIPUADEQUISUPER
 BANTEXCANNENSIS
 EXERCITUMILITESIL
 LONONALIODUCERE

DEBANT NAUATA REIP
 OPERA FINIRE SEMILITI
 AMIGNOMINIOSAM
 POSSE ET SCIPIONI
 MEIDCENUS MILITUM
 ASPERNABATUR UIQUI
 NEQUE AD CANNASIGNA
 UIXERUNT MELADEM
 ACCEPTAM SCIRET NEQ
 ULLOS AEQUE UI ET RES
 MILITES IN EXERCITU
 ROMANO ESSE IN EXPER
 TOS QUE NON UIXIS
 PROELIIS MODO ET URBI
 BUS ETIAM OPPUGNAN
 DIS QUINTA ET SEXTA
 CANNENSES ERAT LEGI
 ONES EX SETRAIECTU
 RUM IN AFRICAM CUM
 DIXISSET SINGULOS MI
 LITES INSPECTIT RELICTIS
 QUE QUOS NON IDONE
 OS CREDEBAT IN LOCU
 EORUM SUBIECIT QUOS
 SECUM EX ITALIA ADDU
 XERAT SUPPLEUIT QUE

IN AEAS LEGIONES UIS IN
 GULAE SENAM ILAE DU
 CENOS PEDNESTRICENOS
 HABERENTE QUI NESO
 GIORUM ITEM IN AEAS
 NOMINIS PEDITES EQUI
 TES QUE DE EXERCITU
 CANNENSIS LEGIT QUAM
 TUM MILITUM IN AFRICA
 CAM TRANSPORTATUM
 SIT NON PARUO NUME
 RO INTER AUCTORES
 DISCREPAT ALIBI DECEN
 MILIA PEDITUM DUO
 MILLIA ET DU CENTOS
 EQUITES ALIBI SEDECIM
 ALIBI SEDECIM MILLIA
 PEDITUM MILLE ET DE
 EQUITES ALIBI PARTE
 PLUS DIMIDIA REMANUE
 TAM QUINQUE ET TRIGIN
 TAM MILIA PEDITUM E
 QUITUM QUE IN NAUES
 IMPOSITA QUIDAM NON
 ADIECERE NUMERUM
 INTER QUOS MEIPSE IN

REDUBIARONIMALI
 COELIUSUTABSTINET
 NUMEROITAXDIM
 MENSUMMULTITUDI
 NISSPECIEMAUGETUO
 LUCRESADTERRADE
 LAPSASCLAMOREMILI
 TUMATQUEANTAM
 INSULTITUDINEMCON
 SCENDITSENAXUESUT
 NEMOMORTUUMALIJUM
 AUTINTALIAAUTINSI
 CILIARELINQUUIUIDERE
 TUR MILITESUT
 NAXUESORDINEXESINE
 TUMULTUOCONSCEN
 DERENTIPSEEXAMSI
 CURAMSUMPSITNAU
 TIETSCILIELIUSQUICLAS
 SISTRAEFECTUSERAT
 INNAUIBUSANTECON
 SCENDERECONTACTOS
 CONTINUITCOMMEA
 IUSTIMPONENDIMPO
 PONIOPRCURADAT
 QUINQUEETQUADRA

CINTADIEKUMCIBARI
 LEQUIBUSQUINDECIM
 DIERUMCOCTAIMPO
 SITAUTOMNESIAMIN
 NAUIBUSERANTSCARLI
 ASCIRCUMMISITUTEX
 NAUIBUSGUBERNATIO
 RESQUEETMACISTR
 NAUIUMETBINIMILI
 TESINFORUMCONUE
 NERUNTADIMPERIA
 ACCIPIENDAPOSTQUA
 CONUENERUNTIRI
 MUMABIISQUALESUIT
 SIALIQUAMHOMINIBUS
 IUMENTISQUEINTOT
 IDEMDIESQUODFRUME
 TUMIMPOSUISSENT
 UBIRESponderunt
 AQUAMDIERUMQUIN
 QUEETXXXCINNAUI
 BUSESSETUMEDIJIT
 MILITIBUSUTSILENTI
 UMQUIETINAUTISSI
 NIECEKTAMINEADMI
 NISTERIAEXSEQUENDA

BENE OBOEDIENTES
 PRAESTARENT
 CUM XX RO STRATIS SE
 ABI SCIPIONEM ABDEX
 TRO CORNUAEUUM TOT
 IDEM RO STRATIS ETC
 LAELIUM PRAEFECTUM
 ELASSIS CUM M POR
 CIO CXTONE QUI ESTO
 RISTUM EX TONE RA
 RUS FUTURUM PRAESI
 DIO LUMINUM NA
 UIBUSSINGULAROS
 TRATAE BINAE ONERA
 TAE HABENT IN PRAETO
 RIUM NAUES IN SIGNAE
 NOCTURNUM TRIUM
 LUMINUM FORE
 EMPORIA IN PETERENT
 GUBERNATORIBUS
 EDIXIT FERTILISSIMUS
 AGERE O QUE ABUN
 DANS OMNIA COMPARA
 RUM EST REGIO ET IN
 BELLES QUOD PLENUM
 QUE INNUBERA QRO

EUENIT BARBARIS IN
 PRIUSQUE QUALIOR
 THAGINE CURUENIRE
 TUR OPPRIMI UIDEAN
 TUR POSSEI SEDIS DI
 TIS IMPERIIS REDIRE
 AD NAUES IUSSE ET POS
 TERO DIE DEIS BENE
 IUUANTIBUS SIGNUDA
 TOS SOLUERENNAUES
 MULTAE CLASSIS SESRU
 MANNAE SICUT HAETQUE
 IPSO ILLO PORTU PRO
 FECTAE ERANT CETE
 RUM NON OBELLO
 SOLUM NEC IDMIUM
 PRAEDATIUM ENIM
 TANTUM MODOPLE
 RAE QUALAE CLASSIS SE
 RANT SED NE PRIORE
 QUIDEMULLA PRO FEC
 TIOTANTIS SPECTACULI
 FUIT
 QUAM QUAM SIMAGNI
 TUDINE CLASSIS ESTI
 MAXRE SEDSIBINICO

Sules cum binis exer-
 citibus ante praeece-
 rant et prope totide
 nostratae in illis
 classibus fuerant
 quod onerariis sci-
 pium traiebat
 nam praeter xxx
 longas naues qua-
 dringentis ferme
 onerariis exercitu-
 trauexit sed et bellu-
 bello secundum pri-
 orum atrox ius ro-
 mani sui deperit
 cum quo in Italia
 bella batiur in
 gentes strages tot
 exercituum simul
 caecis ductibus ef-
 fecerant et scipio
 dux partim factis
 fortibus partim su-
 a te fortuna qua-
 dam ingenti ad in-
 crementum gloriae

celebratus conuer-
 teret animos simul
 et menses ipsa traiecit
 di nullante eo bello
 ducitrahendum ex
 sicilia transferendu-
 que et finiendum
 in africa bellum se
 transire uult et per
 concurreret ad spec-
 taculum in portum
 omnium turbarum
 habitantium modo
 libyae seditionum
 omnium exiciliaque
 adprosequendum
 scipio nemo officii
 causa conuenierant
 et praeuinciam
 pompeium saecu-
 ra fuerant ad hoc le-
 gionis quae in haec
 legiones quae in
 sicilia relinqueban-
 tur adprosequen-
 dos commilitones

PROCESSERANT NE CELOS
 SIS MODO PROSPECTAN
 TIBUS ET TERRA SED IAM EN
 TERRA ETIAM OMNIS CIR
 CA REFERTUR BASPEC
 TACULO PERPRECONEM
 FACTO DIUIDAEQUE IN
 QUI T MARIAE TERRASQUE
 COLIT SUOS PRAECORQUE
 SOQUE UTIQUE IN ME O
 IMPERIO GESTASUNT GE
 RUNTUR EX MIHI POPULO
 PLEBSQUE ROMANA ES O
 CII S NOMINI QUE LATINO
 QUI POPULI R QUI QUE ME
 AM SECTAM IMPERIUM
 AUSPICUMQUE TERRA
 MARIAMNIBUSQUE SE
 CUNTUR BENEUE RRIN
 E PATEXQUE UOS OM
 NIA BENE LUUE LIS BONIS
 AUCTORIBUS AUXITIS
 SALUOS INCOLUMESQ
 UINCTIS PERDUELLIBUSUE
 TORES SPOLIS DECORATOS
 PRAEDAE ONUSTOSTIUI

PHANTESQUE MECUM
 DOMOS REDUCE SISTA
 TIS INIMICORUM HOSTI
 UMQUE ULCISCENDO
 RUM COPIAM FAXITIS
 QUEQUE POPULUS CAR
 THAGINIENSIS INCIUMA
 TEMNOSTRAM FACERE
 MOLITUS EST AUT MIHI
 POPULO QUE INCIUMA
 TEM CAR THAGINIENSI
 UM EXEMPLA DEPENDI
 FACULTATEM DETIS SECU
 DUM HAS PRAECES CRU
 DEXTRAM UICTIMAM
 UTI MOSE STINMARÉ PRO
 IECIT TUBAQUE SIGNUM
 DEDIT PROFIJSCENDI
 UELO SECUNDOUEHEMEN
 TIS ATIS PROPECTI CELERI
 TERE CONSPECTUTER
 RAE BLATISUNT ET AME
 RIDIENE BULBO CCEPT
 PAUIXUT CONCURSUS
 PAUIUM INTERSEUITA
 RENILENIORUENTUS

IN ALTO FACIUS NOCTE
IN SEQUENTEM EADE
CALLI GEOMINUIT
SOLE ORTO EST DISSEUSSA
ET ADITAVISUENTOR
TERRAM CERNEBANT
HAUD ITA MULTO POST
GUBERNATOR SCIPIO
NIXIT NON PLUS QUIN
QUE MILLIA PASSUUM
AFRICAM AB ESSÉ MER-
CURII PROMUNTURIUM
SE CERNERE SITU BEAT
EODIRIGIAMINPOR-
TU JORE OMNEM CLAS-
SEM SCIPIO UTIN CON-
SPECTU TERRA FUIT PRÆ-
CATUS UTI BONORIS
SUOQUE AFRICAM UIDE-
RIT DAR EUEL AETALIUM
INFRA NALIUBUS ACCES-
SUM PETERE JUBETUE
TO EODIEM FEREBAN-
TUR CETERUM NEBU-
LA SUB IDIEM FERME
TEMPUS QUO PRIOR DIE

430
EXORTA CONSPECTUM
TERRA ADUENIT ET U-
ENTUS PRÆMENTE NE-
BULA CECIDIT NOX DEIN-
DE INCERTIOR OMNIA
FECIT ITAQUE ANCORAS
NEXUIT IN TERRA ET IN-
FERRENTUR IECERE
UBI IN LUXITUENTUS
IDEM COORTUS NEBU-
LA DISJECTA PERUIT
OMNIA AFRI CA ELITO
RA SCIPIO QUOD ESSET
PROXIMUM PROMUN-
TURIUM PERCUNCTA-
TUS CUM PULCHRIS PRO-
MUNTURIUM ADUO-
CA RE AUDISSET PLACET
OMEN INQUIT HOEDI-
RICITENAVES EO CLAS-
SIS DECURRIT COMITE
QUE OMNES IN TERRA
EXPOSITÆ SUNT PRO-
SPERAM NAVIGATIONE
NEM IN ÆMIS IN ET ER-
RORE ACTU MULTU FU-

171) 171)
ISSE PER MULTIS GRAE
CIS LATINIS QUE EXUCTO
RIBUS SPEDIDIT CAECILI
US PRÆTER QUAM QUOD
MER SAS FRUCTIBUS NA
UES CETEROS OMNIS
CELESTIS MARITIMOS
QUE TERRORES POSTRE
MO ABKEPTANTEM
PESTEXEABAFRICAE LAS
SEM AD INSULAM AEGI
MURUM INDE AEGRE
CORREPTUM CURSUM
EXTONITET PROPE OBRU
TIS NAUIBUS IN IUSSU
IMPERATORIS SCAPHIS
HAUD SECUS QUAM IN NA
FRAGOS MILITES SINE
ARMIS CUM IN GENTI
TUMULTU INTERRAM
EUAJSSE
EXPOSITIS COPIS ROMA
NICEASTRA IN PROXIMIS
TUMULIS METANTUJX
NON IN MARITIMOS
MODO AGROS CONSPICE

TU PRIMUM ELASSIS DE
INTUMULTU EGREDI
ENTUM INTERRAM
PAUOR TERROREQUE
PERUENERAT SED INI
SAURBES NEQUE EN
HOMINUM MODO
TURBAM MULIERUM PU
ERORUM QUE A GMI
NIBUS IMMIXTA OM
NIS PASSIM COMPLE
UERATUIA SED PECORA
QUOQUE PRÆSE AGRES
TES AGEBAINTUT RELIQUIS
BITO AFRICAM DICERE
URBIBUS UERO IPSIS
MAIOREM QUAMQUE
SECUM ATTULERANT
TERROREM INFERE
BANT PRÆCIPU
AECARTHAGINIS PRO
TEUTICAE TUMULTUS
FUIT NAM POST MATHI
UM CONSULES ANNIS
PROPE QUINQUAGINTA
NULLUM ROMANUM EXE

CITUMUIDERANTPRÆ
 TERPRÆDATORIASCLAS
 SESQUIBUS ESCENSIO
 NESINAGROSFACTAE
 ERANTRAPUISQUE
 OBUIA FORSFECERAT
 ITHUSRECURSUMSEN
 TERADNAUESQUAN
 CLAMORAGRESTISCO
 GIRETFUERAT

COMMAIORTUMFUGAPA
 UORQUEINURBEBUNT
 ETHERCULENEQUEEXER
 CITUSDOMIUALIDUSNE
 QUEDEXQUEMORPONE
 RENTERXIASDRUBAL
 GISCONISFILIUSGENE
 RETAMADIUMISREGIA
 TUMETIAMADFINITATE
 LONGETPRIMUSCIUITA
 TISERATSEDEUMABIL
 LOSCIPTONENALIQUD
 PROELIISFUSUMFUL
 SUMQUEINHISPANI
 AMEMINERANTNEC
 MAGISDUCENTAPRI

QUANTUMULTIARIUM
 EXERCITUMSUUMRO
 MANO EXERCITUSSESSE
 ITAQUEVELUTSIRBÈ
 EXTEMPLORDGRESSU
 RUSSCIPIOFORETITIA
 CONCLAMXTUMADAR
 MÆSTPORTAEQ. PAKI
 CLAUSÆETARMXTIJN
 MURISUICILLAEQUEET
 STATIONESDISPOSITAE
 ACNOCTEINSEQUENTI
 UIGILXTUMESTPOSTE
 RODIEEQUITESPECU
 LXTUMADMÆRETURBÆ
 DOSQUEECREDIENTIS
 EXNAVIBUSMISSIJN
 STATIONESRÔMANO
 RUMINCEIDERUNTITA
 MENTISCIPIOCLASSE
 UTHAMMISSAIPSEHAUD
 ITAMULTUMPROGRES
 SUSXTUMULOSPPO
 XI MOSCEPERXT EQUI
 TES ETINSTATIONIBUS
 LOCISIDONEISPOSUE

RATI PER AGROS MI
 SERAT PRÆDICTUM HI
 CUM EXITHA GINIEN
 SI SEQUITUR PROELIUM
 CUM COMMISSISSENT
 PAUCOS IN IPSO CERTA
 MINE PLEROSQUE FU
 GIENTES PERSECUTI IN
 QUIBUS PRÆFECTUM
 QUOQUE HANNONEM
 NOBILEM IUVENEM
 OCCIDERUNT

SCIPIO NON AGROS MO
 DO CIRENAÏA STAVIT SED
 URBEM ETIAM PROXI
 MAM AFRODUM SITIS
 OPULENTIAM CETERIBI
 PRÆTER CETERA QUAE
 EX TEMPIO INNUES
 ONERARIAS IMPOSTA
 MISSAEQUE IN SICILIA
 ERANT OCTO MILLIA
 LIBERORUM SERVORUM
 QUE EXIPITUM
 SUNT EX PATRIBUS
 TAMEN OMNIS INTRI

CIPIO RERUM GEREN
 DUM ADVENTUS TU
 HMAS INISSA EQUUM
 QUIDAM CUM DUCEN
 TIS HAUD AMPLIUS
 EQUIBUS PLERIQUE
 CUM DUUM MILLIUM
 EQUI TATUTRADUNT
 UENISSE CETERUM
 DUUM MILLIUM EQUI
 TATUTRADUNTUEXIS
 SECETERUM CUM LON
 GENIAXIMUS OMNI
 UM AETATIS SUAE RIGU
 HIC FUERIT PLURIMU
 QUEREM ROMANAM
 TUUERTOTERPRÆ
 TIUM UIDE TUR EXCE
 DERE PAULUM ADENAF
 RANDUM QUAMU
 RI A FORTUNAE SUSIT
 IN AMITTENDORECU
 PERANDO QUE PRÆ
 NO REGNO
 MILITANDI PRO EXITHA
 GINIENSI BUS IN HISPA

NIA PATRE REIMORTIUR
 GALAENOMENERAT
 REGNUM AD FRATRE
 REGIS DESALCEN PER
 GRANDENI XIUTAM
 BUS APUD NUMIDISEST
 PERUENITHAUDMUTIO
 POSTDEZALCEQUOQUE
 MORTUO MAIOREXDUO
 BUS FILI SEIUSCAPUS
 ADPUEROADMODUM
 ALTEROPATERNUMIM
 PERIUNXACCEPITCETE
 RIUMMEUM MAGIS IURE
 GENTIISQUALIUXTO
 RITATISINTERSUOSAUT
 IURIBUSOPTINERET
 REGNUM EXITITQUI
 DUMMAZAEUTILLIUS
 NOMINE NONALIENUS
 SANCINEREGIBUSFX
 CIPILIXESEM PERINIMI
 EXCEDEIMPERIOUARI
 FORTUNAEUMIISQUPIU
 OPTINEBANTICEPTANT
 SISCONEIATISPOPULARI

BUS APUD QUODINUI
 DIA REGUM MAGNAE
 AUCTORITATIS ERAT CAS
 TRISPALAMPOSITUSDES
 CENDERERE REGEM INACI
 EMACDIMICAREDEREG
 NO CEPIT INEOPROE
 LIO CAPUSSACUM MUL
 TIS PRINCIPUM CECIDIT
 GENSMAESULTORUM
 OMNIS IN DICIO IMPERII
 UM QUEM MAZAEUTILIO
 CESSIT REGIOTAMEN
 NOMINE APSUNTITCON
 TENTUSQUE NOMINE
 MODICO TUTORIBUS PU
 ERUM ITADEI MAZEN
 QUISTIRPIS REGIDESU
 PERERAT REGEM APSIL
 LAT
 CARTHAGINIENSEM NO
 BILEM FEMINAM SORO
 RIS FILIAM HANNIBALIS
 QUILEXPROXIMO DEZA
 CRI REGINUM ITA FUERAT
 MATRIMONIO SIBI IN

GNSPECARTHAGINIENSI
 UMSOCIETATISETCUM
 SYPHACEHOSPITIUMUE
 TUSTUMLEGATISMISSIS
 RENOUXTOMNIALEXU
 XILIAPRÆPARANSADUER
 SUSMASINISSAM
 ETMASINISSALUDINAMOR
 TEPATRUIDEINNCEPRA
 TIBSPATRUUELISEXHIS
 PANIXINIMAURETANIA
 BAGADETEMPESTATE
 REXMAURORUMMERAT
 TRAIECTABEOSUPLEX
 INFIMISPRÆCIBUS
 AUXILIUMITINERIQUEO
 NIAMBELLONONPOTE
 RATQUATTUORMILLIA
 MAURORUMIMPETRA
 UINCUMHSPRÆMISSO
 NUNTIOADPATERNOS
 SUOSQUEAMICOSCUM
 ADFINISREGNIPERUE
 NISSETQUINGENTIFFER
 MENUMIDXEADEUM
 CONUENERUNTIGITUR

INAUARISINDESICUT
 CONUENERATRETRO
 ADREGEMREMISISS
 QUAMQUAMALIQUAN
 TOMINORSPENULTI
 TUDONECCUMQUITAN
 TAXEMADGREDISATIS
 AUDERETCONUENERE
 PRÆUSXGENDOALCMO
 LIENDOUIRESQUOQ
 ADAGENDUMALIQUN
 CONIECTURUMPROH
 CISCENTIADSYPHACEM
 LAUCUMATXEREQULO
 ADTHAPSUMOCCURRIT
 TREPIDUMACMENDUM
 INURBEMREFUGISSET
 URBEMMASINISSA
 PRIMOIIMPETUEXIT
 EXREGISALIOSTRADEN
 TISSERECEPIITALIOSUM
 PARANTISOCCIDITXPS
 MAXIMALECUMIPSOPU
 EROINTERLUMULUM
 ADSYMPACEMQUOQ
 PRIMUMINTENDERAT

PERPERUENERUNT
 FAMAHUIUSMODICAE
 REINTRINCIPIORE
 RUMPROSPERAEAC
 MAECONUERTITADMA
 SINISSAMINUMIDAS
 ADSTUEBANTQUEUN
 DIQUEEXACRISUIICIS
 QUEUETERESMILITES
 CALAEETINUITABANT
 IUUENEMADRECIPERE
 RANDUMPATERNUM
 REGNUMEROMILITUM
 ALIQUANTUMMIXAE
 TULLUSSUPERABATNA
 ETIPSECUIMEXERCITUM
 QUOCAPUSAM
 VICEPATIETEXRECEPTIS
 POSTCEDEMREGISALI
 QUODHABEBATETPUER
 LEUEHUMAZESABSY
 PHACEAUXILIUMGEN
 TIAADDEXERTI
 QUINDECIMMILLIAPEDI
 TUMAZAETULLIODE
 CEMMILLIAEQUITUM

ERANTQUIBUCCUMMA
 SINISSANEQUALQUAM
 TANTUMPEDITUMEQV
 TUMUEHABENTEXCIE
 CONFLIXITVICITAME
 ETUETERUMUIRTUS
 ETIRUDENTIAINTER
 ROMANAETPUNICA
 ARMAXERCITADUCS
 REGULUSCUMTUTO
 REETEXICUALMEZAE
 SULIORUMMANUIN
 CARTHAGINIENSEM
 AGRUMPERFUGITNA
 RECUPERATIOREGNO
 PATERNOMASINISSA
 QUIASIBIXDUEZBIO
 UERSUSSYPHACEM
 HAUDPAULOMAIORER
 ESTAREDIMICATIO
 NEMCERNEBATOPTI
 MUMPATIUSCUMFRA
 TREPATROELEGRATIA
 RECONCILIAREMIS
 SISQUIETPUEROSPEN
 FACERENTSIINFIDEM

MASINISSAM SESEPER
 MISSET FUTURUM EUM
 IN EODEM HONORE QUO
 APUD CALAMOEZAELES
 QUONDAM FUISSET ET
 QUI MAXAE TULLIOPRAE
 TER IN PUNITATEM SUA
 OMNIA CUM FIDERE TI
 TUISPONDERET AMBO
 PRAEORIANTE EXILIO
 MODICAM DOMIFOR
 TUNAM OMNIA NEIDFI
 ER ET OXYTHAGINIENSI
 BUS DE INDUSTRIA GEN
 TIBUS AD SE SEPERDUXIT
 HAS DRUBALTUM FORTE CU
 HAEC GEREBANTUR APUD
 SYTHACEM ET ATQUINU
 MIDAE HAUD SANEMUL
 TUM AD SE PERTINERE
 CREDENTIUTRUM PENE
 STACHYM MAXENAM MA
 SINISSAM REGNUMQUE
 SULIORUM ESSET
 FALLI EUM MAGNO PERE
 ATIS MASINISSAM EIS

DEM CONTENTUM FO
 REQUIBUS PATREM CALA
 MOPRAE TULLIUM EUSOEZA
 CLEM CREDIT MULTOMI
 IOREM IN DOLEM IN EO
 ANIMI IN GENI QUEES
 SE QUAM IN ULLO GENTIS
 EUSUS QUAM FUISSET
 SAPE EUM IN HIS PANIA
 RAE INTER HOMINES
 VIRTUTIS SPECIE MENDE
 DISSESOCIIS PARTERHOS
 TIBUSQUE ET SYTHA
 CEM ET OXYTHAGINIEN
 SISI NISI ORIENTEM ILLU
 IGNEM OPPRESSISSENT
 IN CENTUM OXYTHAGINIO
 CUM IAM NULLAM OTOM
 FERRE POSSENT ARSU
 ROS ADHUC GENERASSET
 FRAGILES UIRES EUS
 SE UIX DUM COALESCE
 FOVENTIS REGNUM
 INSTANDOSIMULANDOQ
 PERUINCITUT EXERC
 TUM AD FINIS MAXE SULIO

RUM ADMOUERTITQUE
 IN AGRO DE QUOS AEPE
 CUM GALANUM VERBIS
 MODODISCEPTATUM
 SED ET IAMA RMISCE-
 RATUM FUERAT TAMQUAM
 HAUDUBIJURIS SUIJ CAS
 TRALOCETSIQUI SARCE
 ATUTQUOD MAXIME
 OPUS SIT ACIEDIMICA
 TURUM SINPARMETUM
 AGRO CEDITUR IN ME-
 DIUM REGNUM CUM
 DUM ALITS IN ECERTA
 MINECONCESSUROS
 IN DICIONEMEJUSMX
 SULIOSAUTNEQUAQUA
 PARES FUTUROS ARMIIS
 HISUOCIBUS IN ECERTUS
 SYTHAX MAXINISSAE
 BELLUM INFERTETIRI
 MOCEPTAMINEMAXES
 SULIOSFUNDITFUGAT
 QUEMAXINISSACUM
 PAUCISAEQUITIBUSSEX
 ACIE IN MONTIBEL

LUMINCOLAEUOCANT
 PERFUGITFAMILIAEALI
 QUODCUMMAXPALIBUS
 PECORIBUSQUEEUISA
 PECUNIAILLISESTPERSE
 CUTISUNI REGEMCETE
 RAMAESULIORUMMI
 TITUDO IN DICIONEM
 SYTHAXS CONCESSITQUE
 CEPEXNT EXULES MON-
 TEM HERBIDUS QUOS
 USQUE EST ET QUIA PECO-
 RI BONUS ALENDO ERAT
 HOMINUM QUOQUO
 CARNEA LACTE UESCE-
 NTIUM ABUNDESUFFICI-
 EBAT ALIMENTIS
 IN DE NOCTURNIS PRIMIS
 AC FURTIVIS INCURSIO-
 NIBUS DE INDE APER-
 TOLATROCINIO INFE-
 STA OMNIA CIRCE SSEMA-
 XIMEURICARITHACINI
 ENSISAEGERQUIAEIPLUS
 DEQUIA INTERNUMIDAS
 ET IATROCINIJUNITUS

ERATIAMQUEADDEOLI
 CENTER. ELUDEBANTUT
 ADMAKEDLECTAM
 TRAEDAMUENDEREN
 MERCTORIBUSAPPEL
 LANTIBUSNAUESADID
 IPSUMPLURESQUEQUI
 JUSTO SAEPEINBELLO
 CARTHAGINIENSESCA
 DERENTEXPERSENTUR
 QUE DEPLORA
 BANTEXAPUTSYPHA
 CEMCARTHAGINIEN
 SESINTENSUMQUEET
 IPSUMADRELIGUIASBEL
 LIPEKSEQUENDASIN
 SICABANTSEDUIRRE
 GIUMUIDEBATURLA
 TRONEMUAGUMIN
 MONTIBUSCONSECTA
 RIBUCAREXPRAEFEC
 TISREGISUIRACERET
 INPICERADIDDELEC
 TUSEIDXTA○○○○○○○○
 PEDNUMDUOEQUITU
 TRAEMMORUMQUE

INCENTISPEONERXUS
 SICAPUTMASINISSE
 RETULISSETATUTUUM
 IDUEROIINSTIMXBILE
 CXAUDIUMFORECEPIS
 SETPALTIOSIN
 CURIOSSESTAGENTIS
 INPROUISOADORIUS
 PECORUMHOMINUM
 QUEINGENTIIMULTITU
 DINEEXTRAESIDIOR
 MIXTORUMEXCLUSAMA
 SINIS SAMIPSUMCUM
 PAUCISINVERTICENTY
 MONTISCOMPETIT
 INDEPROPEIAMUTDE
 BELLATONEETRAEDAMO
 DOPECORUMHOMINUM
 QUECTORUMMISSA
 ADREGEMSEDOPISUT
 ALIQUANTOMAIORIBUS
 QUAMPORRELIGUISBEL
 LIREMISSESCUMHAUD
 AMPLIUSPEDITIBUSDU
 CENTISQUEEQUITIBUS
 DEGRESSUFUGISMA

NISSAM PERSECUTUS IN
 VALLE ARIA FAUCIBUS UTRI
 QUE OPPOSITUS IN LUSU BI
 INGENS EX EDES MAXE SUI JO
 RUM FACIAT MAS IN ISSA CUI
 QUINQUAGINTA HAUD AM
 PLIUS EQUIBUS PERAN
 FACTUS MONTIS IGNO
 TOS SEQUENTIBUS ERI
 PUIT. TENUIT AME
 VESTIGIA BUCARADET
 TUS QUE ETUM PATIENTIB.
 PROPE CLARE AMURBEM
 EX MPIS ITA QRE CUM UE
 NITUT PRATERGUA TU
 ORE QUI TES OMNES AD
 UNUM INTERFICERET
 CUM IS IPSUM QUO QUE
 MAS IN ISSAM SAUCIUM
 PROPE MAXIBUS INTER
 TUM ATUM IN SINCON
 SPECTU ERANT FUGIEN
 TES ALI EQUITUM DISPE
 XIT QD AMO QD QUIBUS DE
 UT OCCURPERENT PER
 OBLIQUA TENDENTIBUS

QUINQUE HOSTES SEQUE
 BXTUR AMNIS INGENS
 FUGIENTIS ACCIPIT NEQUE
 ENIM CUNCTANTER UT
 QUOS MAIOR METUS UR
 GERET IM MISERANT
 EQUOS RAPUIQUE CUR
 GITE IN OBLIQUUM PRÆ
 LII DUOBUS INCONSPEC
 TU HOSTIUM IN PRÆRA
 PIDUM CURGITE IN HAUS
 TIS IPSE ET PERISSE CRE
 DITUS AC DUO RELIQUI
 EQUITES CUM EO INTER
 VIRGULTA ULTERIORIS RI
 PRÆCIMERSE RUNT ISI
 NIS BUCARIS SEQUENDI
 FUNT NEC INGREDI FLU
 MEN AUSONE CHABERE
 CREDENTIS EJAMQUE
 SEQUERETUR IN DEUA
 PUS AUETOR APSUMPT
 IMAS IN ISSA EXDREGE
 REDIT MISSI QUEQUI
 CARTHAGINEM GAUDI
 UM INGENS NUNTIA REN

TOTAQUE AFRIEX FAMAMOR
 LIS MASINIS SAE REPLETA
 LIXIAE ANIMOS AD FECIT
 MASINIS SAE IN FELINCA
 OCCULTA CUM HERBIS CU
 PARET UULNUS DUORUM
 EQUITUM LIXIAE CINO
 PERDIES ALIQUOD UIXIT
 UBI PRIMUM DUCTA EX
 TRIX PATI QUI POSSE UIXA
 IACTATIONE MAUDACIA
 INGENIT PERGITE READ
 REGNUM REPERENDU
 ATQUE IN IPSO TENERE
 HAUD PLUS XXXX EQUUM
 BUS COLLECTIS CUM IN
 MAESULIS PALAM IAM
 QUI SSET FERENS UE
 NISSET ANTIUM MOTUM
 CUM FAVOR REPRISIT NO
 TUM CAUDIO IMPERATO
 QUOD QUEM PERISSE
 CREDIDERANT IN COLU
 MEM CERNEBANT FECIT
 UT INTRA PAUCOS DIES SEX
 MILLIAR PEDUM ARMA

TORUM QUATTUOR EQUUM
 TUM AD EUM CONUENI
 RENTIAM QUE NON IN
 POSSESSIONE MODO
 PATERNI REGNI SSET
 SED ENAM SOCIOSCAR
 THAGINIENS IUM POPU
 LOS MAESULIORUM Q
 FINES ID SYPHAGIS REG
 NUMERATUA SAREI
 IN DE IN PRATO AD BELLUM
 SYPHACEI INTERCIPTAM
 HIPPO NEM QUE IN IUGIS
 OPPORTUNO RUM AD
 OMNIA MONTIUM CON
 SEDIT FIOREM IGHUR
 IAM REX SYPHAX RATUS
 QUAM UT PER PRÆFEC
 TO AGERET CUM FILIO
 IUVENEN OMEN UERM
 NERAT PATRE EXERCITUS
 MISSI IMPERATUT E
 CUM DUCTO AGNONE
 IN SE INTENTUM HOSTE
 ABTERGO IN UADAT
 NOCTE PROFECTUS UER

lib

xxviii

496

MINA QUI EX OCCULTO
 AD GRESSU RUSSERXIS
 THAX AUTEM INTER DUO
 PERTOTI NERE LUIQUIS
 NIS CONIATIS ACIEDIMI
 EXTURUS ESSET MOUIT
 CASTRA UBITE MPUSUI
 SUM EST QUO PERUENIS
 SE IAM CIRCA MISSI
 UI DERI POTERANT ET IP
 SE LENI LUIO FERENTE
 AD HOSTEM CUM MULTI
 TUDINE FRETUSTUM
 PRÆPARATIS ABTERGO
 INSIDIIS PER ADVERSUM
 MONTEM ERECTAM AC
 EM DUCIT MASINISSAM
 MAXIME LOCI QUOMUL
 TOX EQUIOR REPUGNATU
 RUSSERAT ET IPSA SEDERIGIT
 SUOS ATROX PROELIUM
 ET DUO ANCEPS FUIT LO
 CO ET UIR TUTEM ILIUM
 MASINISSAM MULTI
 DINE QUAE NIMIOMX
 LORE RATISYPHACE MIU

MANTE EX MULTITUDO
 DIUISA CUM PARS ATRON
 TELUR GERET PARS ABTER
 GO SECIRCUMFUDISSET
 VICTORIAM HAXUDUBI
 AM SYTHACI DEDIT ET NE
 EFFUGIUM QUIDEM PA
 TEBATHI INCAFRONTE
 HINCA BTERGO INCLUSIS
 ITAQUE CETERI PEDNES
 EQUITES QUE CAESIAUT
 CAPTI DUCENTOS
 FERME EQUITES MASI
 NISSA CIRCA SE CONGLO
 BATOS DIUISOS QUE TUR
 MAXIMI INTRIS PARTIS
 ERUM PEREUIBET LO
 COPRAEDICTO IN QUEM
 EXDISSIPATA CONUE
 NIRENT FUGA IPSEQUA
 INTENDERAT INTER
 MEDIA TELAHOSTIUM EUA
 SI IDUALETUR BLEXE
 SE REALTERAM ETUDE
 DITAHOSTI PERTINACI
 ORIN REPUGNANDO

telis obruit et con
fixa est
Uermi nam prope ues
tigis instantem in
aliena atque alia fle
tendo itinere ludas
a odio et desperatione
netandem fessum
absistere sequendo
coegit secum sexa
ginta equis bus ad mi
noremsyrtim per
uenit bicum consci
entia et regis a se
reperit regni patre
ni interpretum ex
porrigentem que ad
c. l. xlii classis quare
mana exduentum
in a fricam consump
sit haec animi in
clinant tunc omni
die copiosius quam
cum magno praes
idio equitum ad scipi
onem quoque postea

uenis semasmissam
credam quippe illa
regnanti multo
haec paucitas exulis
fortuna contuen
ens est carthagini
enses aequitum
cum praefecto am
saluo equitatu per
nouum dilectum
pario hannone
hannibalis filium
praeficiunt
hannibalalem sub
deas syphacem per
litteras nuntiosq
postremo etiam per
lectos accessunt
hannibalalem orem
ferre prope cum
sessae patre iuben
syphacem orant ut
carthagini tunc
sexaginta subue
niant ad uitam
castra scipio ferme

x mille passus ab urbe
 habebat. ^{NE} TRAXIT
 AMAREUBI PAUCOS
 DIES STATUA EONIUNC
 TACLASSI FUERANT
 HXN NONAEQUAQUAM
 SATISUALIDONONMO
 DONDACCESSENDUM
 HOSTEM SED NE ADTU
 ENDOSQUIDEMXPO
 PULATIONIBUSAGROS
 EQUITALIACCEPIOID
 OMNIUMPRIMUM
 ERMMEQUITUMMA
 GEKEINECALHARUM
 GENTIUMASPERRA
 TUSMAXIMETAMEN
 NIUMIDASIDLONGE
 PRIMUMMEQUITUM
 INAFRICAEESTGENUS
 CONDUCTIAMADQUAT
 TUORUMILLINEQUITUM
 HABEBAT EUMSALAE
 CAPOMINEURBERM
 IDECUPXITQUINDE
 OMNIFERME MILLIAB

ROMANIS CASTRIS
 QUODUBISCIPIONIRE
 LITUMESTAESIUS SUB
 TECTISEQUITATUSIN
 QUIT SIN TUEL PLURES
 DUMTALEM DUCENIHA
 BEANTE OMNIUSSIBI
 CESSANDUM PATISQUO
 ILLISEGNIUSREMAGE
 RENTMAXINISSAM
 CUMEQUITATUPRAE
 MISSUMPORTISOBE
 QUITAREXTQUEHOSTE
 ADPUGNAMELICERE
 TUBET UBIONI
 NISMULTITUDOSEEF
 FUDISSEITGRXUIORQ
 IALINCERTAMINEES
 SETQUAMUITFACILE SUS
 TINERIPOSSETCEDERE
 RETPAULATIMSEINTEM
 POREPUGNAEOBUEN
 TURUMTAMTUMMO
 RATUSQUANTUMSATI
 TEMPORTISPRAEGRRES
 SOLI SUMMADCHENDOS

hostis cum romano
 equitatu secutus eum
 te gentibus tumultu qui
 per oppor tunc curren
 deflexu suppositi erat
 occutus processit ma
 sinissa excomposito
 nunc terrentis nunc
 timentis modo alii p
 sis ob equitabat portis
 aut cedendo cum timo
 ris simulatio ludicram
 hosti faceret. Insequen
 tem temere eliciebat
 Nondum omnes egres
 si erant uariis equedux
 fatigabatur alios uino
 et somno grauis arma
 capere et renare equos
 cogendo alii nespar
 si in inconditis in eor
 dine sine signis om
 nibus portis excurrere
 rent
 Opsistendo primo in
 caute se uidentis ma

Sinissa excimebat mox
 plures simul confer
 tit ortu effusus aequaue
 rant certamen postre
 moriam omnis equita
 tus proelio cum ades
 set sustinere ultiane
 quere Nonda
 men effusa fuga ma
 sinissa sed cedendo
 sensim impetus eoru
 accimebat donec ad
 tumulto stegentis ro
 manum equitatum
 peraxit Inde exor
 tie quites et ipsi in te
 cris in tribus et regen
 tibus equis in nona
 priusque pugna dolo
 sequendo fessissen
 circumfudere eum
 sinissa flexis subito
 equis in pugnam redi
 it mille fere
 qui primis militibus
 erant quibus haud

FACILIS DEREPTUS FUIT
 CUM IPSO DUCE HANNO
 NE INTEREPTUS IXTQUE
 INTERFECTI SUNT CETEROS
 DUCES PRÆCIPUE
 DE TERRIS OSCEDEEF
 FUSE FUGIENTIS PERIRI
 GINTA MILIA PASSUUM
 VICTORES SECUTI AD DUO
 PRÆTEREA MILLIA EQUI
 TUM AUT CETERA IUXTA
 OCCIDERUNT INTER EOS
 SATIS CONSTABAT NON
 MINUS DUCENTOS CAR
 THAGINIENSIS IUXTA
 TES FUISSE ET DIUITIIS
 QUOS DAM ET GENERE
 IN LUIS RES
 EODEM FORTE QUO HÆC
 GESTA SUNT DIENAVES
 QUAE PRÆDAM IN SICILIA
 MU EXERANT CUM
 COMMEXURÆ DICERET
 UT OMNIA LÆ
 PRÆDAM AL
 RAM RETEN

DAMSESE VENISSE
 DUO SENIM NOMINE
 CARTHAGINIENSIS
 DUCES DUO BUS SEQUE
 TIBUS PROELIIS INTERFEC
 TOS NON OMNES LUC
 TOR ES SUNT UERIT CRE
 DONE FALLERE TIBI RE
 LATA EDEM RES CELE
 US QUIDEM ET UALERI
 US CAPTUM ET IUXTA
 NON EMIT ADUNT
 SCIPIO PRO FECTO SEQUI
 TES QUE PRUDENS
 QUE OPERA FUERAT ANTE
 OMNIS MAS IN ISSAM
 IN SIGNIBUS DONIS DO
 NAT ET FIRMO PRÆSI
 DIOS LÆCEI IMPOSITO
 IPSE CUM CETERO EXER
 CITU PRO FECTUS NON
 AGRIS MODO QUAE CUM
 QUE IN CEDEBAT POPULAT
 SED URIBUS ET IUXTA
 QUIBUS DAM UIEIS
 QUAE EX PRUGNATIS LA

TEFUSOTERROREBELL
 SEPTIMODIEQUAMPRO
 FECTUSEPAMAGNAM
 HOMINUMETPECORIS
 ETOMNISGENERISPRE
 DAEIRAHENSQUEITERU
 HOSTILIBUSSPOLIISNAUES
 DIMITTIT

Nideomissis expeditio
 nisbusque ad oppug
 nandam iusticiam om
 nis belluipes conuer
 titur ad ejus desiccijs
 se sedem ad cetera
 exequenda habuitus
 simul et classenaua
 tes sociique ex parte
 uris maria dui tur si
 mul et terrestres exer
 citus ad imminentem
 prope ipsius moenibus
 tumultum est ad mo
 tum tormentum machi
 nasque et ad uexerit
 secum et ex Sicilia
 misit cum com mea

TUERANT ET NOUUM IN AR
 MAMENTA RIOMULTIS
 TALIU MOTERUM ARTI FI
 CIBUS DE IN DUSTRIA IN
 CLUSIS FIEBANT
 UT ICENSIBUS TANTA UN
 DIQUE MOLECIE RUM
 SESSIS IN CARTHAGINI
 ENSI POPULO CARTHAGI
 NIENSIBUS IN HAS DRU
 BALIS SIJS MOUISSET
 SYRACEM SPES OMNIS
 ERAT SED DESIDERIO
 S INDI GENTIUM AUXILI
 TARDIUS CUNCTA MOUE
 BANTUR
 HAS DRU BALI INTENTISSI
 MA CONQUISITIONE
 CUM AD XXX MILLIA SE
 DNUM TRIA EQUITUM
 CONFECISSET NON TA
 MEN ANTE ADUENTUM
 SYPHACIS CASTRATROM
 US HOSTEM MO
 UERE ESTAU SUS
 SYPHAX CUM QUIN

quācūq; in tām illi bus te
 citum de cēte equitum
 aduentū contēstū
 quē montis sacra hā
 cū ne castris hāud pro
 cul ut ite am munitio
 nris usque romanis
 consedit
 Quorum aduentus hoc
 tamen nō mōtū fecit
 ut scīmo cum xxx
 ferme dies ne quī quā
 omnia experiens op
 sedisset ut ite am ab sce
 deret unde in nō in
 cetū et tamen in hī
 emps in stabat
 Castra hiberna in pro
 mūi tūrio quod ite
 pūitūgo continen
 tū ad hāc erens in aliquid
 tūm nō mōtū spūm
 extendit ut rē commu
 nita nō uallē et nūa
 lūm mōtū rē amplecti
 tū rē iūgo mediō lēgio

nūm ex stris in positis
 latus ad septentrionē
 nem uersum subduc
 tū ex naves naves q
 socij tenebant meri
 dianam uallē ad alie
 rum lītus hāc in a
 fricus q. ad exte
 mūm ut tūm nī gesta
 praeter conuectum
 unque ex portulatis
 circa agris frumen
 tum commectus que
 ex si q. hāc tūe ita hā
 ad uectos cū octauū
 us pro rē ex ar dīnā
 ab tū claudīo tū cu
 tū ex prouincia ex
 in centem uim fru
 mentū uexit hōrrea
 quē nō solum q. iam
 facta erant repleta
 sed noua edificia
 ta uestimenta
 exercitū uide ex
 id mandatum octauio

ut cum praetore ex
 reis qui ex eorum
 cia compariati sunt
 posset ex quoque haud
 secum iter curat res
 mille ducenta et octe
 brevis ratio ei duode
 cim millia tunicae cum
 missa exstiteret ex qua
 haec in africa gestas in
 p. sempronius cos. cui
 brutii provinciae ex
 in agrotontensis cum
 hannibale in ipso ne
 reum uhiario proe
 lio confluxit agminib
 magis quam maxie puc
 natum est romani pul
 si et in multum uerius
 quam pugnax mille et
 ducenti de exercitu
 consusi in terfecti in
 castris repideredunt
 neque oppugnata
 men ex hostes alisice
 rerum silentio pro

ximeno cist pro fec
 tus inde cos. praem
 sonuntio ad p. liein
 um pro cos. ut suas le
 giones ad moueret
 copias coniunxit
 ita duos duces duo exer
 citus ad hannibalem
 redierunt nec mora
 dimicandi facta cum
 cos. et duplicata uires
 poenore censuicto
 ria animo esset
 in prima maxie suas
 legiones sempronius
 induxit in subsidio
 extra p. liein legiones
 cos. principiorum de
 ademptorum in xpi
 miscentia uobis ieo
 die hostis fudisset
 compositosque et uo
 u fuit fusis fugati
 poenis uix 600000
 armis uis exesa
 paulo minus 60000

UICAMIE TEQUI XXXXI
 UNDECIM MILITARIAS
 NATRE CULSUS ADuerso
 PROELIO HANNIBALERO
 TIONEM EXERCITIUM RE
 DE XH EODEM TEMPORE
 CORNELIUS COS IN ALIE
 RA PARTI TALIA ENONIT
 AR MISQUAM IUDICIO
 RUM TERROR ET RURI
 AM CONTINET OTAM
 FERME ADMIXIONEM
 AC PERCUM AD SPEM NO
 UANDI RES UERSA MEAS
 QUI EST IONES EX SC
 MINIME ANTI BILIOSE HA
 BUNT MULTI QUE NO BI
 LES ET RUICI QUI AUTI
 SIEPANT ALUMI SERUNT
 ADMIXIONEM DEPO
 RULORUM SUORUM
 DEFECTI ONE PTIMO
 PRAESENTIS SEPANTICO
 IDEM ANTI POSTER CON
 SCIENTIASI BI MENTIS
 EXILIUM CONSEIEN

TESCUIMAPSSENTIS
 DAMNATI ESSENT COR
 PORIBUSSUBTRACTIS
 BONATANTUMQUAE
 PUBLICARI POTERANT
 PIGNERANDAPONE
 PRAEBEBANTDUM
 HAECCONSULESDI
 UERSIS REGIONIBUS
 AC UNTCENSORES IN
 TERIM ROMAE M. LI
 U IUSETC. CLAUDIUS SE
 NATUM RECITAUERUNT
 PRINCEPS ITERUM DI
 LECTUSQ. M. FABIVS
 MAXIMVS NOTATISER
 TEM NEM OTAMENQ
 SELLA CURULIS EDISSET
 SAPTATECTA CRITER
 ET CLIMSUM MAXIDE
 EXERCERUNT ILLAME
 FORO BOUARIO ET AD
 UENERIS CIRCA FOROS
 PUBLICOS ET ADEM
 MATRIS MAGNAE IN PA
 LATIO FACIENDAM LO

CAUERUNTUECTIQALET
 IAMNOUUMEXSALARIA
 ANNONASTALIUERUNT
 SEXTANTESALETROMA
 ETPERTOTAMITALIAM
 ERATROMAEPRAETIO
 EODEMPLURISINFORS
 ETCONCILIABULISETALIO
 ALIBIPRAETIOSPRAEBEN
 DUMLOCAUERUNTID
 UECTICALCOMMENTU
 ALTERUMEXCENSORI
 BUSXIIISCREDEBANT
 POPULOIPRATUMQUOD
 INQUODIUDICIOQUON
 DAMNXIUSSESSEINPRE
 TIOSATISMAXIMEONE
 RATASRIEUSQUARUM
 OPERADAMNXIUSERAT
 CREDEBANT
 INDESALINATORLIUIOIN
 DIUMCOGNOMENIUS
 TRUMCONDIPUMSERI
 USQUIAFTERPROVINCI
 ASDIMISERUNTcenso
 RESUTCIUIUMROMA

NORUMINEXERCITIJS
 QUANTUSUBIQUESSSET
 REFERRETURNUME
 RUSCENSACUMIISDU
 CENTADECEMQUATTUOR
 MILLIAHOMINUMCON
 DIDITLUSTRUMCLAUDI
 USNERO Duode
 CIMDEINDECOLONIX
 RUMQUODNUMQUA
 ANTEFACTUMERATDE
 FERENTIBUSIPSARUM
 COLONIARUMCENSORI
 BUSACCEPERUNTUQUA
 TUMNUMEROMILITUM
 QUANTUMPECUNIAXA
 LERENTINIPUBLICISTABU
 LISMONUMENTALEXA
 RENT
 Equitumdeindecen
 SUSACICOEPTIUSEST
 ETAMBOTORTECENSO
 RESequumpublicum
 HABEBANTCUMADTRI
 BUMTOLLIAMUENTU
 ESTINGUAMLIUINO

MENERAT ET PRÆCO
 CUNCTARE TURCITARE
 IPSUM CENSOREM CI
 TARI INQUIT NE PAROM.
 HUIUSMEI SIUE EXPRES
 SIO UELERES IMULTA
 TES TU EI INTEMPTU XAL
 TATIONE SEUERITATIS
 INFLATUS M. HUIUSMQUIA
 BOPULI IUDICIO ESSET
 DAMNATUS SEQUUM
 UENDERE IUSSIT
 HOMINEM HUIUSCUM AD
 TRIBUNUM ARNIENSEM
 EI NOME CONLEGAE
 UENTUM EST UENDERE
 SEQUUM. O CLAUDIUNI
 UO IUPES IDU XUM RE
 TUM O. CLAUDIUM EST
 UO IUPES IDU XUM RE
 CLAUDIUM IUPES IDU XUM
 RUM IUPES IDU XUM
 UO IUPES IDU XUM
 AD PERSUM SE TESTIMO
 NIUM DIXISSET ALIQU
 US QUOD NON SINCERA

FIDES ECUM IN GRATI 441
 AMPREDISSET
 NEQUE IO EDUM CERTA
 MEN INQUINANDI FAMA
 ALTERIUS CUM SUAE TA
 MA EDAM NO FACTUM
 EST EXITU CENSURAE
 CUM IN LEGES IURASSET
 C. CLAUDIUS ET IN AERARI
 UM ESCENSISSET INTER
 NOMINAE ORUM QUOS
 AERARIOS RELINQUEBAM
 DEDIT CONLEGAE NO
 MINE INDE M. HUIUS
 IN AERARIUM UENIT
 PRÆTER MAECIAM TRI
 BUM QUI LESA NEQUE
 CONDEMNASSET NEQ.
 CONDEMNATIUM MAI
 CONSULE MAI TENSIO
 REM FECISSET POPULUM
 ET OMNEM QUALITUR
 ET XXX TRIBUS AER
 ARIOS DELIQUIT QUODET
 INNOCENTIEM SE CON
 DEMNASSET ET CONDE

NATUM CONSULEMET
 CENSOREM FECISSE
 NEQUE IN FIAT POS
 SENT AUT IUDICIOSIMIL
 AUT COMITIIS BIS ABSE
 PECCATUM ESSE QUAT
 TUORET XXX TRIBUS ET
 C. CLAUDIUM XERXIU
 FORÈ QUOD SI EXEMPLUM
 HABERET BIS EUNDÈM
 XERXIU RELINQUEN
 DUM C. CLAUDIUM NOMI
 NATUM SE INTER XERX
 IOS FUISSE RELICTURUM
 PRIMUM CERTAMEN MO
 TARUM INTER CENSORES
 CASTIGATIONE INCONSTAN
 TIA ET POPULI CENSURA
 ET CRUITATE TEMPO
 RUM ILLORUM DIGNUM
 IN IUDICIUM CENSORES CU
 ESSENT CRESCENDI
 EXISTATUS ESSE OCCA
 SIONEM C. N. B. AEBIUS
 TR. PL. DIEM AD POPULUM
 UTRUMQUE DIXIT XERXES

CONSENSU PATRUM
 DISCUSSA EST NE POSTEA
 OB NOXIA POPULARIUM
 RAE CENSURAE ESSE ET EA
 DEM AESTATE IN BRUT
 TIIS CLAMPETIACOS DE
 UIE AESTATE CONSENTI ET
 RANDOSI ET IGNOMILES
 ALIACI UNATES VOLUN
 TATE IN IUDICIO NEMUE
 NERUNT
 ET CUM COMITIORUM
 IAM AD PETERE TEMPOS
 CORNELIUM POTIUS EX
 UTRUMQUE BINI HILBELI
 ERAT ROMANUM ACCEP
 PLACUIT CENSULESEN
 SERUIUM GEMINUM
 CREXIT INDE PRÆTO
 RIA COMITIUM HABITA
 CREXIT P. CORNELIUS
 LUTULUS. L. QUINTILIUS
 VARIUS. P. AELIUS PAPIUS
 P. UILLIUS T. APPIUS
 DUO CUM AEDILES PL
 ESSENT PRÆTORES

lib. xxviii

442

PRÆTISUNT
 CONSULCONITIISPRÆ
 FECTISAD EXERCITUM
 INETRURIAUTREDII
 SACERDOTES EOANNO
 MORTUIATQUEINLO
 CUMEORUINSUFFEC
 ITITJ UETURJUSPHI
 LOFLAMENMARTIA
 LISETUNLOCUMDEMILI
 REGILLIQUIIPRIORRE
 ANNO MORTUOSEPAT
 CREXTUSINAUGURA
 TUSQUEINM. POMPO
 NIMXIHONISETDECE
 UIRILOCUMCREXTIDE
 CEMUIRMAURELIUS
 COTIILAUGURUSSEMPRO
 NIUSGRACCHUSAD
 MODUMADULESCENS
 QUODTUMPERARUM
 INMANDANDISSACER
 DOTIISERATQUADRI
 G. DEUREXCEOAN
 NOINCAPITOLIOPOSI
 TAEXBÆDILIBUSCUR

C. LIVOETINSEPTUITS
 GEMINODEILUDIPOM
 NIBIDUUMINSTAIPA
 TIDEMPERBIDUUM
 PLEBEIABÆDILIBUSP
 AELIOF. UILLIOETIOUIS
 AEPULUMJUITLUDO
 RUMEXUSA ^{recognobi}

TITJ. LIIII
 ABURBECCONDITA

LIBER XXVIII

EXPLICIT INCIPIT

LIBER XXX

Cuius uilius cos sex
 tus decimus is annus
 bellipōnicie xti cum
 de re. bello que et pro
 uincias ad senatum re
 tulissent cenſue uin
 patres uicos inter se
 compararentis ortu
 rentur uel uer brut
 ti os aduersus hann
 balem ueretur xti
 ad licures provinciam
 habere i cuius uel
 niſſen texercitum
 ap. ſempronio accipe
 ret p. ſempronius ei
 quoque eni m pro con
 ſul imperium in an
 num frogabatur p. li
 cinius ſuccederet iſ
 romani reueteretur
 bello quoque bonus
 habuit ad cetera qui
 bus nemo extempes
 tate niſi ructio re uis
 habebatur congeſtis

omnibus humanis
 ad naturam fortunamq.
 bonis nobilibus idem
 ad ueserxi form
 uiribus que corpo
 ris excellere facin
 diſſimus habebatur
 ſecalis ad ordina
 ſeu inſenſum ad
 populum ſuadendi
 ad diſſuadendi locus
 eſſe tur iſ pontifici
 peritiſſimus ſuper
 hanc belli ex quoque
 laudis conſulatus
 com potem fecerat
 quod in brutiſ pro
 uinciam demine ru
 ri ad licuribus de
 cretum in corne
 lius nouo conſuli
 tradere exercitum
 iuſſus iſ ſe pro o
 gmo imperio c
 liam provinciam
 optinere cum legio

NIBUS HIS QUAS P. SCI
BONIUS PRIOR E ANNO
HABUISSET

SORTITI DE INDE PROVIN
CIAS EXCEPIONIBUS
SERUII HOC EMINO ET
PURI AEUENITUM PRE
TORUM PROVINCIAE
IN SORTIEM CONJECTAE
IURISDICTIONEM UR
BANAM PRAEUISSAE IUS
SARDINIAM P. UILLIUS
ARMINIUM CUM DUAB.
LEGIONIBUS SUB LICRE
TIO PURIO EXE FUE RAN
QUIN UILLIUS UARUSE
SORTIUS ET LUCRETIO
PROROGATIUM IMPE
RIUM UT GENUAM OR
PIDUM MAMACONE
POENODIRUTUM EX
AEDIFICARET

P. SCIPTIONINONTEMPO
RIS SED REICERENDAE
FINEM DONEC DEBEL
LATUM IN AFRICA TO

RET PROROGATIUM IM
PERIUM ES IDEC RETUM
QUE UT SUPPLICATIO
ERET QUOD IN AFRICA
PROVINCIAM TRAIECIS
SET UT EX RES ALLINARI
PR. SI QUE DUCI ATQUE
EXERCITUI ESSET

IN SICILIAM TRIAM ILLI
MILITUMSUNT SCRIP
TA ET QUIA QUOD ROBO
RIS EX PROVINCIAM HA
BUERAT IN AFRICAM
TRANSUECTUM FUERAT
ET QUI ANTE QUIA CLASSIS
EX AFRICA TRAICERET
XXXX. NAUIBUS CUSTO
DIRI PLACUERAT SICILIA
AEMARNUM AMORA
TRE DECIM NOUAS NA
UES UILLIUS SECUM IN
SICILIAM DUXIT CETER
PRAE IN SICILIA UETERES
REFECTAE HUIUS CLASSIS
POMPTONII PRIORIS
ANNI PR. ET OR PROROG

Catio imperator prae
 posuit nouos milites
 ex Italia aduectos in
 naues imposuit
 praem nauium nume
 rum enim octauio pre
 tori temporis an
 nicum pariter im
 peratorum adueniens
 dixit eorum praetorem de
 creuerunt lentulus
 praetor duo milia
 militum dare anna
 ues iussus et Italiae
 ora quia incertum
 erat quomissus clas
 sem ex Italia gignentes
 forent uidebantur
 autem quid quid nu
 datum praesidiis esset
 petiurum. maior pre
 tori prioris annicum
 totidem nauibus u
 endam ad talest. 100000
 militum in ea classe

ex decreto patrum
 consules scriberunt
 et duas legiones ur
 banae ad incerta bel
 li hispaniae cum
 exercitibus imperio
 quae ueteribus impe
 ratoribus. lentulo
 et mansilio ad id no
 decretae uiginti om
 ni in legionibus et
 clx. nauibus longis
 res romanae eo an
 no gesta praeto
 res in prouinciis
 i re iussu consulibus
 imperatum prius quā
 ab urbe proficis ce
 rentur ludos max
 nos facerent quos
 t. manlius torquatus
 dictator in quintum
 annum uobis etsi eo
 dem statu res. sta
 ret et nouas re
 legiones ex Italia

INANIMIS HOMINUM
 PRODIGIA EX PLURIBUS
 LOCIS LOCIS NUNTIA
 ALIUM IN CAPITOLIO CORU
 NON LACERASSET ANTIUM
 ROSTRIS CREDIT SED ET
 AMEDISSEMUR ESANTII
 CORONAM AUREAM AD
 ROSE RECI RECAPULAM
 OMNEM AGRUM LUCUS
 TARUM UIS INGENSITA
 UT UNDE ADUENISSENT
 PARUM CONSTARET COM
 PLEUIT ECULEUS REATE
 CUM QUINQUE PEDIBUS
 NATUS ANAGNIES PARS
 PRIMUM IGNES IN CAE
 LO DEIN FAX INGENS AR
 SIT FRUSI NON EA REUS
 SOLEM TENUI LINEA
 AMPLEXUS EST CIRCU
 LUM DEINDE IPSUM
 MAIOR SOLIS ORBIS EX
 TRISECUS INCLUSIT AR
 MINITERRA CAMPES
 TRIX AGRO ININGENTE

SINUM CONSEDIT CON
 SULUM ALITER PRIMAM
 HOSTIAM IMMOLANTI
 CAPUTIO CNERIS DEFU
 ITEA PRODIGIA MAIORIB
 HOSTIIS PROCURATA EDI
 TIA COLLEGIO PONTIFICUM
 DEI QUIBUS SACRIFICARE
 TUR HISTRANSAC
 TIS CONSULES PRAETORES
 QUE IN TROVINCIA SPRAE
 FECTIONIBUS TAMEN
 UELUTEAM SORTITUS PR
 CAECURAE RAT SEU QUIA
 TBIS SUMMA MREPUM
 BELLIQUE UERTICERNE
 BANT SEU UT SCIPIONI
 GRATIFICARENTUR IN
 QUEM TUM OMNIS UER
 SA CUITAS ERAT ITAQUE
 NO NEXSARDINIA
 TAN TUMSICUTANTE
 DICTUM EST SED EX SIC
 LIA QUOQUE ET HIS PANIA
 UESTIMENTA FRUMEN
 TUMQUE ET ARMAMENTA

EX SICILIA ET OMNE GE
 NUS COMMEXUS CO
 PORTABANTUR
 NESCIO ILLO TEMPORE
 HIEMIS BELLIO PERE
 MISERAT QUAE MULTAS
 MULUNDIQUE EUM CIR
 CUM STABANT UTICAM
 OPTIDEBANT STRA IN CO
 SPECTU HAS DRUBALIS
 ERANT CARTHAGINIEN
 SES DEDUXERANT NA
 UES CLASSEMPARATAM
 INSTRUETAMQUE AD
 COMMEXUS INTERCIM
 ENDOS HABEBANT
 INTER HAEC NESTYPHACIS
 QUIDEM RECONCILIUM
 DICURAM EX ANIMO
 MISERAT SI FORTE IAM
 SATIS AMORIS IN UXO
 RE EX MULTA COPIACE
 PISSET ABSYPHACE
 MAGIS PACIS CUM CAR
 THAGINIENSIBUS CON
 DICIONES UT ROMANI

AFRICA POENI ITALIA EX
 CEDERENT QUAM SI BEL
 LA RETURSPES ULLA DE
 SCITURUM ADFEREBAT
 TUR HAECE PERNIT
 TIOSA CIAM MAGIS EQUI
 DEM CREDIDERIM ET
 ITA PARS MAIOR VIC
 TORES UNTI QUAM IMP
 SUM SYPHACEM UT
 ANTIAS UALERIUS PRO
 DITI NEASTRA ROMANA
 AD CONFLIGIUM UE
 NISSE PRIMOEAS CON
 DICIONES IMPERATOR
 ROMANUS UIX AURIBUS
 ADMISIT POST EXAUTEM
 SA PROBABILIS SUI COM
 MENDI FORET IN CAS
 TRA HOSTIUM MOLLIUS
 EADEM ILLA ABNUERE
 AC SPERM FACERE SEMUS
 ULTRO CITROQUE ASI
 TANTIBUS REMEDIIS
 TURAM HIBERNACULA
 CARTHAGINIENSIVM

CONGESTA TEMERE EX
 CRISMALEPIA EXXEDI
 FICTALIGNEPERME
 TOTAEPIANTNUMIDAE
 PRACEPIULCHABUN
 DINIETEXTIS SIQBEAQ
 PARS MAXIMAECTIS
 PASSIMINULLOORDI
 NEQUIDAMUTSINEIM
 PERIO OCCUPATIS LOEIS
 EXTRAFOSSAMETIAM
 UALLUMQUEHABITABUN
 HAECELESTASCIPIONIS
 SPENFECERANTCAS
 TRAHOSTIUMPEROE
 CASIONEMINCEHDI
 CUMLECATISQUOSMIT
 TERETADSYPHACEN
 CALONUMLOCOPRIMOS
 ORDINES SPEETAEUR
 TUTISXIQUERUDEN
 TIXESERULLIHABNUMIT
 TEBAIQUINDUAMINEO
 LOQUIOLECATISSESE
 UACIPIERCASTRAALI
 USALIXADPIUSEXTUS

QUE OMNES SPUM
 FORMAM QUEEINI
 UERSORUMCASTRORU
 ETARTIUMQUAPOENI
 QUANUMIDAEHABERET
 QUANTUMINTERUALLI
 INTERHASDRUBALISAE
 REGIAEASTRAESSESE
 CULARENTURMOREM
 QUESIMULNOSCERET
 STATIONUMUICILIAPI
 QUENOCTEANINTER
 DIUOPTORTUNIORES
 INSIDIANTIESSENTET
 INTERCREBRA CONLO
 QUIALIIATQUEALIDEM
 INDUSTRIAQUOPLURI
 BUS OMNIA NOTAES
 SENTIMITIEBANTUR
 CUMSAEPIUSAGITARES
 CERTIOREMSPENPA
 CISINDIESETSYPHAEI
 ETCAPIHACINIENSIB
 PEREUMFACERETLEGA
 TI ROMANIUEITIOSSE
 REUERTIADIMPERATO

remajunt nisi certum
responsum datur
proinde se cuius sistaret
iam sententia seu con
sulendus hasdrubal
et carthaginienses es
sent consulere tamen
jussu senatus consulere
tempus esse aut pace
componi aut bellum in
autergeri dum
consulitur hasdruba
le carthaginienses et
speculatores omnium
senatus scipio ad con
paranda ea quae in rem
erant tempus habuit
et mentione ac spe
cis neque sententia
apud poenos numquam
que ortu exuendine quid
hostile interim pale
rentur tandem
relictum responsum
quibusdam quibus
cui perfero manus pace

uidebatur iniquis per
occisionem adiectis
quae per opportuna
cuius tollere indu
tias scipioni causam
praebuere non
tunc regis cum relictus
se ad consilium
xisset postero die
respondit uti offus
tratendentes nullam
pacem placuisse sen
tiam tunc tunc nullam
amam spem relictis
carthaginiensibus
syphacium romanis
essent tunc tunc indu
tias uti herapide in cep
ta exsequere tur de
duetis quibus
etiam mulieris prin
cipum et machinas
tormenta quae eluit
tam ad gressurus
uticam inponit
600 milia ad capi

446

endum quē mantea
 tenuerit tumulum
 super uti cam mitti
 simul a beo quod p
 rabat in alterius rei
 curam converteret
 hostium animi quod si
 iniqua equalem ipse
 ad syphacem hasdru
 balemque profec
 tus esset eruptio
 excurberet in petus
 in exstimastris su
 paretur eum leui p
 x
 idio heret
 his praeparatis aduo
 ctoque consilio ei
 dicere exploratorib
 iussis quae conp
 taxat esset in mas
 nissa quae cum omnia
 hostium nota per
 postremum ipse quid
 praeparat in proxima
 nocte in propinqua
 bunis edictum ubi re

tori odium missos signa
 continuis setexem
 plo educerent ex
 tris legiones altum
 peruerat signa sub
 occisum solis effe
 ris unco epta
 ad primam ferme uig
 liam magis explic
 uerunt in media nocte
 septem enim milia
 neris erant modici
 gradu ad exstra hos
 tum peruentum
 est
 isci in opar
 tem comarum in xlio
 mas in nissa in quele
 numida ad tribuni
 et exstra syphacis
 in ualde reicnesque
 collegere iubebat
 culos deinde sepa
 ratim in xlium ac
 mas in nissa in deduc
 tos oportet statuerit
 quantum nox pro

UIDENTIA EX DIMAN
 TUM DILIGENTIA EXPLE
 ANTICURAE SECHAS
 DRUBALEM TUNICA
 QUE CASTRA ADGRES
 SUPRUM CETERUM NU
 ANTE COEPTURUM
 QUA MIGNEM IN RE
 GILSCASTRIS CONSP
 XISSENT NEQUE EA
 RES MORATX ADIUEST
 NAM UT PROXIMIS CASIS
 IN IECTUS IGNIS HAE
 SIT EX TEMPIO PROXI
 MA QUAEQUE ET DEIN
 CEPIS CONTINUAM
 PLEXUS TOUISSE PAS
 SIM DISSIPAVIT CAS
 TRIS ET TREPIDATIO
 QUIDEM QUANTA NE
 CESSE ERAT IN NOC
 TURNO EFFUSO TAM
 LIXE INCENDIO ORTA
 EST CETERUM
 FORTUITUM NON HOS
 TILEM AEBELLICUM

IGNEM PRÆSESSE SINE
 ARMIS AD RES IN CUEN
 DUM INCENDIUM ET
 FUSI IN ARMATOS SINE
 DERE HOSTIS MAXIME
 NUMIDAX AB MAXIS
 SANOTIAR RECITORUM
 CASTRORUM AD EXITUS
 ITINERUM IDONE
 IS LOCIS DISPOSITOS
 IN IPSIS CUBILIBUS SE
 MIS OMNIBUS HAUUSIT
 FLAMMAM ULTIMI NITPE
 CIPIT FUGA RUENTES
 SUPER ALIIS ALIOS IN AN
 GUSTIS PORTARUM MOR
 TRITIS SUNT RELUCENTE
 FLAMMAM PRIMOU
 GILES EX THAGIN IEN
 SIUM DEINDE EXCITA
 TIA IN NOCTURNOTU
 MULTUCUM CONSP
 XISSENT AB EODEM
 TERROR CREDERE
 IPSIS ULTIMO IN CEN
 DIUM ORTUM ET CLA

MORI INTERCEDEM ET
 UULNERA SUBLATIUS AN-
 EXTREMA FIDATIONE NOCTUR-
 NA ESSET CONFUSUSSEN-
 SUM UERIA DIMEBAT
 GIPUR PROSEQUI SQUE
 INERMES UIQUIBUS HOS
 TILES SUSPECTUM ESSET
 OMNIBUS PORTISQUA
 CUIQUE PROXIMUM
 ERAT EAMODO QUALERES
 TINGUENDO IGNIFORET
 PORTANTES IN AGMEN
 ROMANUM RUEBANT
 QUIBUS CAESIS OMNIB.
 PRÆTER QUAM HOSTILI
 ODIO ET IAM NEQUIS INI-
 TIUS EFUCERE TEXTEM-
 PLOS CITATIONE ELECTA
 IN ALIUM MULTIPOSITAS
 INUADITIGNIBUSQUE
 IN PROXIMA TECTA CON-
 LECTI SEFFUSA FLAMMA
 PRIMO UELUIS PARSO
 PLURIBUS LOCIS RELU-
 XIT DEIN PER CONTINUA

SERPENS UNO REPENTE
 OMNIA INCENDIO HAU-
 SIT AMBUSTI HOMINES
 IUMENTAQUE FOEDA
 PRIMUM FUGADEIN-
 STRA GEORUEBANT
 ITINERA PORTARUM
 QUOS NON OPPRESSE-
 RATIGNIS FERRO ABSUMPTI
 BIBINAQUE ASTRA DEINA
 DELETA DUCESTAMEN
 AMBO EXTOTMILLIBUS
 ARMATORUM DOCTE
 DIPUM ET DEQUITESSE
 MERMES MAGNA PAR-
 SUCI AD FLATIQUE IN-
 CENDIO EFFUGERUNT
 CAESA AUTHAUSTA FLAM-
 MIS XXXX MILLIA HOMI-
 NUM SUNT ET ITA SUPRA
 QUINQUE MILLIA MULTI
 CARTHAGINIENSIVM
 NOBILES UNDECIM SE-
 NATORES SIGNA MILI-
 TARIA CXXXIII EQUIVNU-
 MIDICIS SUPRA XXX DEC.

elephantis ex capto
 toferro flammamq.
 absumpti magnis
 armorum capite
 nixim per mori uile
 nos acratia incendit
 hasdrubal ex iugacu
 pucis a frorum urbe
 proxima paterat
 eo que omnes qui su
 pererant uestigia du
 cis sequentes se con
 tulerant metude in
 dedere^{ne} retur scipioni ur
 be excessit mox eode
 patientibus portis ro
 mania accepti nec quic
 quam hostile equi uo
 luntate concesserat
 in dicionem facium
 duces ubi de urbes
 capite direptae que ex
 praedictae quae exstris
 excensis ex igne pater
 at in milia conces
 sae sunt siphax ocio mil

lum ferme in despa
 tis loco communito
 consedit hasdrubal
 carthaginiem conte
 dit ne quid per metum
 ex recentia demol
 tus consuleretur
 quoniam primor
 rore statutus unio
 saluic ex carthagine
 crederent ex templo
 scipionem oppressu
 senatum itaque uisuf
 fel^{re}es quod uelut con
 sul^{re} imperium apud
 eos erat uocauerunt
 | bnribus una de pace
 legatos ad scipione
 decernebat altera
 hannibalem ad tuer
 dam ab exitu^{re}
 libello patriam per
 uocabat tertiaro
 nae in aduersis reb
 constantia eera
 reparandum exer

CITUNSI PHACEMQ
 ORDANDUM SI PHACÉ
 QUÉ ORDANDUM NE
 BELLO ABSISTERECEN
 SEBAT HÆSES EN SEBAT
 HÆSES EN LENTIA QUIA
 HAS DRUBAL PRÆSENS
 BARCEHINAEQUE OM
 NIES ACTIONES BELLU
 MALEBANTU INCIT
 NDEDILECTUS INURBE
 AGRISQUE HABERICOET
 TUS ET AD SI PHACEM LE
 CATI MISSISUM MAO
 PEETIPSUM REPAREN
 TEM BELLUM CUMU
 XOR NONIAMUTANTE
 BLANDITIIS SATIS POTÉ
 TIBUS AD ANIMUM A
 MANTIS SED PRÆCIBUS
 ET MISERICORDIA LIA
 LUISSET PLENALACRIMA
 RUM OPTESTANS DE PA
 TREM SUUM PATRIAM
 QUE PRODERETISDEM
 QUE FLAMMIS CARTHA

CINEM QUIBUS CAS
 TRA CONFLAGRASSEN
 ABSUMISINERETISPEM
 QUOQUE OMPORTUNE
 OBLITAMADFEREBANT
 LEGATI QUATUOR MIL
 LIACELTIBERORUM CIR
 EXURBEM NOMINE
 OB BAMA BCONQUIST
 TORIBUSSUIS CONDUCE
 TA IN HISPANIA EGRE
 GIXETUENITUTISSIBI
 OCCURRI SSE ETHASDRU
 BALEMPROPEDIEMAD
 FORECUM MANU
 HAUDQUAQUAM CON
 TEMNENDA
 CITURNON BENIGNE
 MODOLEGATIS RESPON
 DITS SED OSTENDIT ETIA
 MULTITUDINEM AGRES
 TIUM NUMIDARUM
 QUIBUS PEREOSDEM
 DIES ARMILEQUOQUE
 DEDISSET ET OMNEM
 IUVENTUTEMAD FIR

MALEX REGNO EXCIU
RUM SCIRE INCENDIO
NON PRO ELIO CLADEM
ACCEPTAM EUM BELLO
INFERIOREM ESSE QUI
ARMIS SUIS INCITUR

HAEC ELEGATIS RESPONSA
ET POST DIES PAUCOS US^{REF.}
HAS DRUBALES SYPHAX
COPIAE IUNXERUNT
OMNIS EXERCITUS FUIT
TRIGINTA FERME MILLIA
ARMATORUM SCIP
ONEM VEL UTIAM DE BEL
LIO QUOD AD SYPHAXE
CAPTIVUM INIENS ESQUE
ATQ. INERET UTICAE OP
PUGNANDAE INIENTUM
IAMQUE MACHINAS
AD MOVENTEM MURIS
ADVERTIT FAMAM REDIN
TEGRATIB. BELLIMODICIS
QUAE PRÆSIDIS AD SPE
CIEM MODO OPSIDIO
NISTERRAMARIQUE RE
LICTIS IPSÆCUM ROB

RE EXERCITUS TRE AD HOS
TIS PERGIT
PRIMO IN TUMULO QUI
TUO RMILLIA FERME DIS
TANTE AB CASTRIS REGIS
CONSEDIT POSTERODIE
CUM EQUITATU IN MAC
NOSTAUOCANTE AM
PDS SUBIECTO SE IN TU
LO DEGRESSUS UCCEDE
DO AD STATIONES HOSTI
UM LACCESENDO QUE
LEVIUS PRO ELIIS DIEM
ABSUMSIT ET PER INSE
QUENS BIDUUM TUMUL
TUOSI SHINEXIT QUE ILLINE
EXCURSIONIBUS INUI
CEM Nihil dicitur xix
die m m m m m m m
hil dicitur xix die nu
FECERUNT QUARTODIE
IN ACIEM UTRIUSQ. DES
CENSUM EST

ROMANUS POST PRINCI
PES HASTORUM PRIMA
SIGNA IN SUBSIDIA TRIA

RIOS CONSTITUIT EQUI
 TATUM ITALICUM AB DEX
 TRO CORNU AB LAEVO
 NUMIDAS MAXIMISSA
 QUE OPPOSUIT
 SYTHA X HXS DRUBALQ
 NUMIDICIS ADVERSUS
 ITALICUM EQUITATUM
 EX RTHAGINIENSIVM
 CONTRA MAXIMISSAM
 LAETISCE TI BEROS
 MEDIA MAXIEM IN AD
 VERSA SIGNA LEGIONU
 ACCEPERE ITA INSTRU
 TI CONCURRUNT PRI
 MO IMPETU SIMULU
 TRXQUE CORNU ET NU
 MIDAE ET RTHAGI
 NIENSES PULSINI AN
 QUENUMIDAE MAXI
 MA PARS AGRESTES RO
 MANUM EQUITATUM
 NEQUE RTHAGINI
 ENSE ET IPSE NOUUS
 MILES
 SARE
 MAXIMIS
 CENTI

SUPER CETERA VICTO
 RI TERRIBILEM SUS
 TINUERE
 NUDATI UT RIMQUE COR
 NIBUSQUE TI BERUM
 ACIES STABAT QUOD NEC
 INFUGAS ALIUS ULLOS
 TENDEBATUR LOCIS
 NOTIS NEQUE SPES UE
 NIRE ABSCESSIONE EX
 QUIBENEMERITUM
 DESEET GENTES UXMER
 CENNA RIIS ARMIS IN
 FRICAM OPPUGNATUM
 VENISSENT IGITUR CIR
 CUMFUSIS UNDIQUE
 HOSTIBUS ALIIS SUPER ALI
 OS CADENTES OPSTINA
 TEMORIEBANTUR OM
 NIBUSQUE INEOS UER
 SIS ALIQUANTUM AD FU
 GAM TEMPORIS SYTHAE
 ET HXS DRUBAL PRAECE
 PERUNT FATIGATOS
 CEDEDI UTIUS QUAM
 PUGNANTIORES NOX

OPPRESSIT POSTERODIE
 SCIPIO HELIUM MASINIS
 SAMQUE CUM OMNI RO
 MANO ET NUMIDICO
 EQUIATU EXPEDITISQUE
 MILITUM AD PERSEQUEN
 DOS SYPHACEM ATQUE
 HASDRUBALEM MIUIT
 IPSE CUM ROBORE EXER
 CITUS URBEM CIRCAQUE
 OMNES CARTHAGINIEN
 SIUM DITIONIS ERANT
 PARTIM SPERANTIM ME
 TU PARTIM UISUBIEN

CARTHAGINIE RATI QUIDEM
 INGENS TERROR ET CIR
 CUMFERENTEM ARMA
 SCIPIONEM OMNIBUS
 FINITIONIBUS PARTIM
 PERDOMITI SI IPSAM CAR
 THAGINEM REPENTE AD
 GRESSURUM CREDEBANT
 ITAQUE ET MURJ REFICIE
 BANTUR PROPUGNACU
 LISQUE ARMA BANTURET
 PROPEREQUISQUE DIUTI

NAL EO PSIDIONISTOLE
 RANDASUNT EXAGRIS
 CONUEHIT

PARAMENTIO EST PACIS
 FREQUENTIOR LEGA
 TORUM AD HANNIBAL
 EM ARCESSEN DUM
 MITTENDORUM PARS
 MAXIMA CLASSEMQUE
 AD COMMEATUS EXCI
 PIENDOS PARATA ERAT
 MITTERE JUBENT AD

OPPRIMENDUM STA
 TIONEM NAUIUM
 AD UTI CAMINCAULAE
 AGENTEM FORSTAN
 ETIAM NAUALIA CASTRA
 RELICTA CUM LEUI PRE
 SIDIO OPPRESSUROS
 IN HOC CONSILIUM MA
 XIME INCLINANT LEGA
 TOSTAMEN AD HANNI
 BALEM MITTENDOS
 CENSENT QUI PRECLAS
 SIUT FELICISSIM
 GERANTUR

RES PARTI EX LIQUALEUX
 REUTI EX EO PSIDIONE
 CARTHAGINEM IPSAM
 QUITU EX TURNEQUEIM
 PER TOREM ALIUM QUI
 HANNIBALEM NEQUE
 EXERCITIUM ALIUM QUI
 HANNIBALIS SUPERES
 SED DUCTA EX EO POS
 TERODIENAE SSI MUT
 ET EX ALIIS IN ALIIS PRO
 FECTI PARTIM QUE OM
 NIA STIMULANTE FOR
 TUNA ACEBANTUR ET IN
 QUO QUI SQUECESSAS
 SET PRODIABSES ALI
 TEM OMNIUM REBA
 TUR IN SCIPIO GRA
 UEM IAM STOLIS MUL
 TARUM URBIS EXER
 CITUM TRAHENS CAPTI
 UIS ALIQUETRAEDIN
 UETERA EX STRA ADUTI
 CAM MISSIS IAM IN CAR
 THAGINEM IN TENTUS
 OCCUPAT RELICIUM FU

CAECUSTODUM IN NE
 TA AB ESTA EX THAGINE
 QUINDEIM MILLIBUS
 INEPTASSUM LOCUS CU
 OPERIBUS TUMSUSPTE
 NATURA TUTUS ET QUI
 ET AB CARTHAGINE CON
 SPICEBANTUR DEBERE SE
 CONSPICUUM CUM TI
 SUMMARE TURBIS POSSIT
 IN DECUM MAXIME AL
 LUM ROMANI HACERET
 CONSPICUA CLASSIS HO
 TIUM EST UTI CAMA CAR
 THAGINE PETENS ICI TUR
 OMISSE OPERE PRONIN
 TATUM INTER SIGNAQUE
 RAPIM FERRE UNICO ET
 TANENAE INTERRAM
 ET OPSIDIONENI UERSA
 AC MINIMEN ALI PRAE
 LIO ALTEO PRIMEREN
 TUR QUI ENIM RESTITU
 ISSENT AGILIE IN ALIICO
 INSTRUMENTO ALTE
 ET ARMATAE CLASSIS NA

uestoramen tam et
 nasque portantes et
 iunonem et his
 usum ueris exuisti pul
 sorem muris ut pro
 ger exactionibus pro
 bere asceus possent
 ita quiescit in otio si qua
 in doli hec et in iudicio
 leti rostratisque prae
 sidio ad hunc esse pote
 rant ipsos ostre maxime
 em receptis propter
 rex moris et primum
 quod in iudicio ordine
 pro muro aduersus
 hostem opposuit
 quod in saxo in tu mul
 tu ruc et turbarior
 dines possent malis
 antemnis quod ena
 ue in nauem traiec
 it saxo aliis disjunctis
 uel ut in uno interse
 uine uolunt in ligatis co
 pressis tabulasque

super instruit et per
 uim in ordinem fecit
 et et sub ipsi spon
 bus interuallum fecit
 quod in rocur per es de
 culdorum et in ues in
 hostem actum ore
 ita possent
 his primum in pro tempore
 rem in struere simile
 ferme dicit et in pro
 natat res in neque
 imponuntur telorum
 missilibus in quibus
 uis longo certamine
 sufficerent uis in
 gens congeritur ita
 parat et in tentis
 hostium aduentum
 operiebantur et
 ita in tentes qui simi
 tur essent in tentis
 permixta turba in re
 tidant in primo
 impetu res sissent
 perculsi in terra in

eladibus utque inde
 in mari quidem ubi
 ipsi plus poterant sa-
 tis fidentes dies egri
 nauigatione absump-
 tos sub occasu in solis
 in portum rusucmo-
 naatriuocant classe
 ad pulere
 posterodies ubi ortum
 solis instruxere ab-
 alio naues uelut ad
 iustum proelium
 nauale et tamquam
 exiturus contraro
 manis cum diu sitis
 sent postquam nihil
 moueri ab hostibus
 uiderunt tum de
 mum onerariae ad
 crediuntur erant
 nime certam in na-
 ualis similis proxime
 speciem muros op-
 pugnantium nauu-
 um altitudine aliqua

tum onerariae supe-
 rant ex rostra
 tistoeni uanx plera
 quesicut potes ut ino-
 actutela in locum su-
 perio rem mittebant
 grauior actio ndere
 ipsoli bratio rsuper
 nee xonerariis ic
 tuserat spectatoriae
 naues ac leui ipsa na-
 uigia quales ubi con-
 stratis pontium per
 interualla excurrere
 bant primo ipsa et an-
 to impetuet magnitu-
 dine rostratarum
 obfuebantur deinde
 et propugnatoribus
 quoque in comito
 dleerant quod per
 mixta cum hostium
 nauibus in hiberes ex-
 petela cocebant me-
 tunem bi quo ius
 uis in ciderent

POSTREMO PASSES
 FERREO UNCO PRÆ-
 XI HARPA GONES UOCAT
 MI LEX PUNICIS NAUIB.
 IN LICII NROMANAS COEP
 TI QUOS CUM NEQUE IP
 SOS NEQUE EXTENAS QUI
 BUSSUSPENSII NICIE
 BANTUR INCIDERE POS
 SENT UTI QUAEQUE RETRO
 INHIBITAROSTRATA
 ONERARIAMHABENTE
 UNCO TRAHERE TSCINDI
 UIDERESUINCULA QUI
 BUS ALIALIIS INNEXA
 ERAT SERIEM ALIAM SI
 MUL PLURIMUM NAUIUM
 TRAHI HOEC MAXIME MO
 DO LACEPTI QUI DEM
 OMNES PONTES ET UIX
 TRANSILIENTI IN SECUN
 DUM ORDINEM NAUIUM
 SPATIUM PROPUGNATO
 RIBUS DATUM EST EXFER
 ME ONERARI DE PURPI
 BUS ABSTRACTAE KAR

THAGINEM SUNT MA
 IOR QUALI TROPOLITANI
 TIASEDEOCRAI IOR QUOD
 INTER ADSIDUALADES
 AELACRIMAS UNUM
 QUANTUM CUMQUE
 EXINSPERTIO CLAUDIUM
 AD FULSERANT CUM MED
 UT APPARERE THAUD PRO
 CULEXITIO FUISSE RO
 MANA MELASSEM NICE
 SATUM APPRAEFECTISSU
 ARUM NAUIUM MORET
 ET SCIPIO IN TEMPORE
 SUBUENISSET
 PEREOS DEM FORTEDIES
 CUM LAELIUSE TMAXINIS
 SAQUI TO DECIMO FER
 MEDIE IN NUMIDIAM
 PERUENISSENT MAXSE
 SUI REGNUM PATERNUM
 MAXINISSAELATI UT AD
 REGEM DIU DESIDERAT
 TUM CONCESSERAT
 SYRAX PULSIS INDE PRÆ
 FECTIS PRÆSIDIIISQUE

Suisuitereseconti
 nebx regnoneuui
 camquieiturustimu
 labxatēgrumamore
 uxor socerque etia
 uirisequiisque abun
 dabat ut subiecta eocu
 lis regni per multos
 flores annos uires
 etiam minus barba
 ro atque inpotenti
 animo spiritus pos
 sent jacere

Quia uero omnibus qui
 bello apti erant in
 unum coacti equos
 armati ad diuiditequi
 tes inter uia spedes
 cohortis sic ut quon
 dam ab romani scen
 turionibus didice
 rit ad distribuit exer
 citu huiusmodi minore
 quam antiqui prius
 habuerat ceterum
 omni prope nouo

atque in condito ire
 ad hostis percitet
 castris in propinquo
 positus primo pauci
 equites ex tuto spee
 i xculantes ab statio
 nibus progredi de
 iaculis summo turre
 currere ad suos in
 de excursiones inui
 cem fieri et cum pul
 sos indignatio accen
 deret plures subire
 quod inritamentum
 certaminum eques
 trium est cum aut
 uincens uisus spes aut
 pulsus iram ad gregem
 suos iratum maxime
 cum proelio accensum
 omnem utrimque
 postremo equitatum
 certaminis studium
 effundit. ac dum
 sincerum mequestre
 proelium exatmul

TITUDO MAXILESULIORU
 INCENTIA LACMINAS
 PHACEE MITTENTESUS
 UNERUIX POTERAT
 DEINDE UT PEDES ROMA
 NUS REPENTINO PER
 TURMAS SUAM UIAM
 DANTIS INTERCURSUSTA
 BILEM ACIENTECITAB
 STERRUITQUE EFFUSE
 INUEHENTEMESSEHOS
 TEMPRIMO BARBARI
 SECNIUS PERMITTERE
 EQUOS DEINSTATREX
 PROPERETURBATINO
 UOGENEREPUGNARE
 POSTREMOMONPEDITI
 SOLUM CEDERE SED
 NEQUI TEMQUI
 DEMSUS TENERE PEDI
 TIS PRAESIDIOLUDEN
 TEMIAM SIGNA QUOQ
 LEGIONUM AD PROPI
 QUABANT TUM UERO
 MAXILESULI NON MODO
 PRIMUM IMPETUM SED

NE CONSPICITUMQUI
 DEM SIGNORUM ATQUE
 ARMORUM TULERUNT
 TANTUM EIMEMORIA
 PRIORUM ELAUDIUM
 SEU PRAESENS ERROR
 UALUIT BIS PHACEDUM
 OB AEQUITAT HOSTIUM
 TURMISSI PUDORES IPE
 RICULOSUO FUGAM SIS
 TERE POSSETEQUO GRA
 UITERICIO EFFUSUSOR
 PRIMITUR CAMPURQ
 ETUISUS LAETUM ANTE
 OMNIMAXINISSILE
 PRAEBITURUS SPECTA
 CULUM AD LAELIUM PER
 TRAHITUR
 CIRCACEPTI REGNIS
 PHACISERAT EOQUE
 INCENS HOMINUM
 CONTULITUIS CAEDES
 IN EO PROELIO MINOR
 QUAM UICTORIA FUIT
 QUIAECQUESTRI TANTU
 MODOPROELIO CERTA

Nec uisus erat dieret
 exilis ad regiam oecu-
 pinam cetera iouauit
 equo INTRANTI
 uestibulo in ipsolimi-
 nes ophontibus auxor
 sythacis filia haeseru-
 bit ista oenocecurrit
 letum in medio lacu
 ne arum aiorum masi
 missa in signem cum
 armis tum certo ha-
 bitu conspexisset et
 regem esse id quod erat
 rex agensibus aduolu-
 ta eius omnia quidem
 ut posses in nobis di-
 derunt uirtusque et
 felicitas uas sed sic ar-
 tiulex pud dominum
 uirtutem necisquesule
 uocem supplicem mit-
 te felicitatem signem
 uictricem a tunc ere
 dextram praecor
 quales oque permales

tatem regiam in qua
 paulo ante nos quoque
 fuimus per centis nu-
 midarum nomen
 quod tibi cum sytha-
 cem communefuit per
 huiusce regis edeos
 quoniam melioribus om-
 nibus accepit antiqui
 sythacem hinc misse
 sunt hanc ueniam
 supplicid ut ipse quod
 cumque fert animus
 decipit uas tui uas ne
 quem in cuiusquam
 romanis superbum
 et crudele arbitrium
 uenires inas
 Si nihil aliud quam sy-
 thacis uxor fuissen
 tamen numid rex
 in eadem mecum
 friolacem iniquam
 eni genae et externi
 fidem experiri mal-
 lem quid carthagini

454

ENSIABROMANOQUID
 FILIAEHASDRUBALISTI
 MENDUMSITUIDESSI
 NULLAREALIAPOTESMOR
 TEMEUTUINDICESXRO
 MANORUMAREITRIO
 OROOPTESTORQUEFOR
 MAERATINSIGNISEILO
 REATISSIMAXETASITA
 QUECUMDOMODEX
 TRAMAMPLECTENSIN
 IDNECUIROMANOTRA
 DERETURFIDEMEXPOS
 CERETPROMIUSQUEBLAN
 DITIASORATIOESSSET
 QUAMPRÆCESNON
 INMISERICORDIAMMO
 DOPROLAPSUSESTANI
 MUSVICTORISSEDUI
 ESTGENUSNUMIDARU
 INUENERENIPRÆCEPS
 AMORECAPTIUULEVIC
 TORCAPTUSDXTADEX
 TRAINIDQUODPETEBA
 TUIROBLICANDX^{us}ETDEI
 INREGIAMCONCEDIT

RESECUMIPSEQUEM
 ADMODUMIPROMISSI
 FIDEMPRÆSTARETQUOD
 CUMEXPEDIRENON
 POSSETABAMORETEME
 RARUMATQUEIMPUL
 DENS MUTUAXURCONSI
 LIUMNUPTIASINEUM
 IPSUMDIEMPAPAPIRE
 TENTELIBETNEQUIDRE
 LINQUERETINTEGRITUT
 LAELIOXUTIPSISCIPIONI
 CONSULENDIUELUTIN
 CAPTIUAMQUALEMASI
 NISSAXEAMNUPTIARET
 FACTISNUPTIISUPERUE
 NITIAELIUSETADEO
 NONDISSIMULAUITIM
 PROEXPRÆSEFACTUM
 UTPRIMOETIAMCUM
 SYTHACEETCETERISEXP
 TIUISDETRACTIAMEAM
 GENIALIMITTEREXDSCI
 PIONEMICONXTUSSIT
 ULTIUSDEINDEPRÆCIB
 MAXSINISSAXEORANTIS

UT ABITRUM UTRIUS RE
 CUM DUORUM FORTUNA
 ACCESSIO SOPHONIBLES
 SET ADSEIPIONEM REICE
 REIMISSOSYPHACEET
 CAPTIVIS CETERA SURBES
 NUMIDIAE QUAE PRAESI
 DMS REGISTENE BANTUR
 ADIUVANTEM ASIINISSA
 RECEPIT SYPHACEM
 INEXTRA ADDUCEJ CUM
 ESSET NUNTIIATUM OM
 NIS VELUT ADSPECTA CU
 LUM TRIUMPHI MUNTI
 TUDDEJFUSAE STRAE
 CEDEBAT IPSE UINCTUS
 SEQUEBATUR C REX NO
 BILIUM NUMIDARUM
 TUM QUANTUM QUISQ
 PLURIMUM POTERAT
 MAGNITUDINESYPHA
 CISTAMAE GENTIS UICIO
 RIAM SUAM AU GENDO
 ADDEBAT ILLUM ESSE RE
 GEM CUIUS TANTUM
 MAIESTATJ DUO POTE

TISSIMI INTERISTI RIBU
 ERINT POPULI R CARTHA
 GINIENSIS QUE UT SCIPIO
 IMPERATOR SUUS ADAMI
 CITIAM EI SPETENDAM
 RELICTA PROVINCE JAHISPA
 NIA EXERCITUQUE DUX
 BUS QUINQUE REMI BUS
 IN AFRICAM PERXUICAE
 RITHAS DRUBAL POENO
 RUM IMPERATOR NON
 IPSE MODO AD EUM IN
 REGNUM VENERIT SED
 ET JAM FILI AME IN UPTUM
 DEDERIT
 HABUISSE CUM UNOTEM
 PORE IN POTES TAE DU
 OS IMPERATORES POENU
 ROMANUM QUE SICUT
 AB DIS IMMORTALIBUS
 PARS UTRAQUE HOSTIIS
 MACIANDIS PACE NIP
 TISSET ITA AB EOUTRIM
 QUE PARI TERAMICITIA
 PETITAM
 JAM TANTAM HABUISSE PORE

UT MAXIMAM IN REGNO
 PULSUM FEREDECERIT
 UT UTAEIUS FAMAM OR
 TIS ET LATEBRIS FERAXUM
 MODO IN SILUIS RAPTOUI
 UENTISTE GERETUR HIS
 SERMONIBUS CIRCEUM
 STANT IUM CELEBRATIS
 REX IN PRÆTORIUM AD
 SCIPIONEM EST PERDUE
 TUR MOUIT SCIPIONEM
 CUM FORTUNA PRISTINA
 UIRI PRÆSENTI FORTU
 NA CONLATUM RECOR
 DATIO HOSTIUM DEXTRE
 QUE DATAE ET FOEDERIS
 PUBLICAE CRIUATIM
 IUNCTI EADEM
 HÆC EST SYPHACIANI
 MUNI DEDERUNT IN AD
 LOQUENDO VICTOREM
 NAM CUM SCIPIO QUID
 SIBI UOLUISSET QUAE
 RERET QUI NON SOCIE
 TATEM SOLUM AB NU
 LLO ROMANAM SED

ULTRO BELLUM IN TULIS
 SET IN TUMILLE REC
 CASSE QUID EM SE SEX
 QUE IN SEX NISSE PRÆBA
 TUR SED NON QUID EM
 MUNI CUM ARMAD
 UERSUS PRÆCEPISSET
 EXITUM SUI FURORIS
 FUISSE NON IN PRINCIPIUM
 TUNC SE INUASISSET UM
 HOSPIUM PRÆUATAE PU
 BLICAE FOEDERAE OMNIA
 EX ANIMO EIECISSE CUM
 CARITHACINIENSEM
 MATRONAM DOMUM
 ACCEPERIT ILLIS NUPTIA
 LIBUS PACIBUS REGIAM
 CONFLAGRASSE IN SUA
 VILLAM FURAMPESTEM
 QUE OMNIBUS DELENT
 MENTIS ANIMUM SUU
 AUERTISSE ET QUA LIPAS
 SENEC CONQUIESCERE
 DONEC IPSA MANIBUS
 SUI NEFARIAS BIBI ARMAS
 ADVERSUS HOSPIEM

Alique amicum induce
 Ret perdit o tamen ad
 quæd si ciossi bi hoc
 in miseris solaciis esse
 quod in omnium ho
 minum inimicissimis
 issi bido summa pena
 te se andem pestem ac
 furiam transisse uide
 at neque prudenti o
 rem neque constan
 tiorem maxime in
 quam si phœcem esse et
 am iuuentia in clu
 rem ceptis tultius il
 lum atque in tempe
 rantius eam quam se
 duxisse
 hæc non hostili modo
 odiosæ amoris et
 amisti mulis am tam
 apud æmulum cer
 nen scum dixisset
 non mediocri cura
 scipionis animi me
 pulit et si demerimi

NIBUS RAPTA ET PROPE
 INTERAMINAM NUPTIÆ
 NEQ. CONSULTO NEQUE
 EXCEPTO LAELIO PAC
 EBANT TAM QUÆ PRÆ
 CEPSTES IN XATIONE
 DIE CAPTUM HOSTEM
 UIDISSET EODEM MA
 TRIMONIO IUNCTAM
 ACCIPERE ET AD PENAS
 HOSTIS SUI NUPTIALES
 CRUM CONFICERET
 Eo foedi ora hæc uide
 BANTUR SCIPIONI QUOD
 IPSUM IN HIS PANIAM
 IUENEM NULLIUS FOR
 MA PERULERA CAPTIVE
 HÆC SECUM VOLUNT
 TI LAELIUS AC MAXIMIS
 SASUPERUENEQUINT
 QUOS CUM PARITERAM
 BOET BENIGNO UUL
 TU EXCEPISSE TE ET RE
 CIS LAUDIBUS FREQUEN
 TI PRÆTORIO CELEBRAS
 SET ABDUCTUM IN SE

CRETUM MAXI NISSAM
 SI EX DLOQUINUR ALIQUA
 TE EXISTIMO MAXI NIS
 SAI N TUE NTEM IN ME
 BONAE ET PRINCIPIO IN
 HISPANIA ADIUNGEN
 DAM ME CUM AMICITI
 AMUENISS ET POSTEA
 IN AFRICA ET PSONIS PES
 QUE OMNIS TUAS TE IN
 FIDEM MEAM COMMI
 SISSE AT QUI NULLA ERU
 UIRTUS EST PROPTER
 QUAM SIBI AD PETENDUS
 UISUS IN QUAE COAEQ
 AC TEMPERANTIA ET CO
 TINENTIA LIBIDINUM
 GLORIOUS FUERIT HANC
 TE QUOQUE AD CETERAS
 TUAS EXIMIAS UIRTUTES
 MAXI NISSA ADIECISSE
 UELIM NON EST NON MI
 HI CREDITANTUR MA BROS
 LIBUS ARMATIS ET ATIS
 NOSTRUM PERICULUM
 QUANTUM AB CIRCEUM

FUSIS UNDIQUE UOLUP
 TATIBUS QUI EX TEMPE
 RANTIA SUA FRENAVIT AC
 DOMUIT MULTO MAIUS
 DECUS MAIOREMQUE
 UICTORIAM SIBI PEREPI
 QUAM NOS SYTHACEUIC
 TO HABEMUS QUAE ME
 APSENTESTRENUUELE
 FORTITER FECISTI LIBEN
 TERE ET COMMEMORA
 UI ET MEMINI CETERA
 TE IPSUM REPUNARE TECU
 QUAM MEDICENTE ERU
 BES CEREMALO
 SYTHAX POPULI RAUSPICIS
 UICTUS EX TUUSQUE EST
 ITAQUE IPSE CONTIUNX
 RECNUM ACEREO PLE
 DA HOMINES QUI IN CO
 LUNT QUID QUID DENIQ
 SYTHACEIS SUNT PRAXOPO
 PULI RE EST ET REGEM CON
 IUGEMQUE ET IUS ET IAN
 SI NON QUI S EX RHAGI
 NIENSIS ESSET ET IAN

SINON PATREM EJUS IM-
PERATOREM HOSTIUM
UIDEREMUS ROMAM
OPORTERET MITTACSE
PATRIS POPULI QUERO
MANIDEE ADJUDICIUM
ATQUE ARBITRIUM ESSE
QUAE REGENS SOCIUM
NOBIS ALIENASSET ATQUE
IN ARMIS ECCE SE PRÆCI-
PIE MDCIATUR INCE-
ANIMUM EXUEDE FOR-
MES MULTA BONA UNO
VITIO ET IO MERITORUM
GRATIA MAIORE CULPA
QUAM EXUS A CULPA EST
CONKUMPTAS MAXIMIS
SALUTEC AUDIENTI NON
RUBOR SOLUM SUFFU-
SUS SED LACRIMAE ETI-
AM OBORTAE ET CUM
SE QUIDEM IN POTESTA-
TE FUTURUM IMPERATO-
RIS DIXISSET ORASSET
QUE ETIAM UT QUANTUM
RESSINE RETI FIDEI SU-

AE TEMERE OBSTRICTE
CONSULERE ET PROMISSIS
SE ENIM SE IN NULLIUS
POTESTATE MEAM TRA-
DITURUM EX PRÆTO-
RIO IN TABERNACULI
SUUM CONFUSUS CON-
CESSIT BIARBITRIS RE-
MOTIS CUM CREDBROS
SUSPIRANTE ET GEMITU
QUOD FACILE AB EIS CUM
STANTIBUS TABERNA-
CULUM EXAUDIRI POS-
SET ALIQUANTUM TEM-
PORIS CONSUMPSISSET
INCENTIA AD OSTREMUM
EDITO GEMITU FIDUM
ESSE UT SVO EXISUBCU-
IUS RECIOMORE AD
INCERTA FORTUNAE BE-
NENUMERAT ET MIX-
TUM IN FOSULO FERRE
AD SOPHONIAM IUBET
AESIMUL NUNTIA RE-
MASINISSAM LIBEN-
TER PRIMAE MIJDEM

PREESTATURUM FUIS
 SEQUAMUR UXOR IDE
 BUERINQUONIAMQUE
 ARBITRIUM QUI POSSIN
 ADMANT SECUNDUM
 FIDEM PREESTARE NEU
 UAM IN POTESTATE TEMPO
 MAIORUM INUENIAM ME
 MOR PATRIS IMPERATO
 RIS PATRIS NEQUE IDUO
 RUM REGUM QUIBUS
 NUPTI FUISSET SI BI
 SA CONSULERE THUNC
 NUNTIIUM AC SIMUL
 UENENUM FERENS
 MINISTER CUM AD SO
 PHONIAM UENISSET
 ACCIPIO INQUIT NUPTI
 ALEM UNUS NEQUE IN
 GRATUM SINI HIL MA
 IUS UI UXORI PREES
 TARE POTUIT HOC IAM
 NUNTII AMELIUS ME
 MORITURAM FUISSE
 SINON IN FUNERE ME
 NUPSISEM NON

LOCUS EST FEROCIOUS
 QUAM ACCEPITUM PO
 CULUM NULLO TREPIDA
 TIONIS SIGNO DATO IN
 PAUIDE HUIUS QUOD
 UBI NUNTIIATUM EST
 SCIPIO INEQUIDE
 GERANIMIFEROXTU
 UENIS GRULUS CON
 SULERE ACCEPITUM
 EUM EX TEMPLONUNC
 SOLATUR NUNC QUOD
 TEMERARIUM ME
 RIATE ALI LUCRITIS
 TIORUM QUERE MIQUA
 NECESSE FUE RIT FECE
 RIT LENITE ROASTICAI
 POSTERODIE UT PRAE
 SENTIM OTUMIERTE
 RE ANIMUM UENIS IN
 TRIBUNALE SCENDIT
 EICONIIONEM ADUO
 CARITUS II
 BIMASINISSANIM PRIMI
 REGEM APPELLATUM
 EXIMISQUE ORNATUM

ludibus xurex coro
 na uir capite rasella
 cyruhet scijpione ebur
 notocapitae et palma
 tunicadonati
 addituerbis honorem
 nequemagnificentij
 usquiequantiu trium
 phorum pud romanos
 neque triumphantij
 bus ampliore meo
 ornatus esse sequo uno
 omnium exter no
 rum dignum maxinis
 sam produci
 laetum deinde eipsum
 conlaudatum aurea
 corona donatum et alij
 militares uiriprouit
 aquoquien luxta ore
 praerit donati
 his honoribus mollitur
 regis animus erep
 tusque in spem pro
 pinquam sublatu sy
 phace omnis numi

Diapotiunda
 Scipioe la diocum sy
 phace alij que capiti uis
 romam missocum
 quibus eim maxinis
 legatij profecti sunt ip
 se ad hunc et rursum
 exstrare fert et quae
 munimenta in coha
 uerat permunit
 Carthaginienses non
 breuis solum sed pro
 pe uano gaudio ab sa
 tis prospera in praesens
 oppugnationes elas
 sis perfusis ostiamam
 capiti syphace in quo plus
 prope quam in hasdru
 bale et quae exercitus suo
 spei reposuerunt per
 cussam in nulla exicio
 rebellium et audito
 oratores ad pacem te
 tendam mittunt xxx
 seniorum principes
 id erat sancti ius apud

illos consilium ma-
ximaque ad ipsum se-
nextum regendum
his qui ubi in castris
manet in praetoria
peruenierunt more
adulanti iugiter
credo sit ut ex crecio
ne ex quod iundi
erant proci buerunt
conueniens oratio
humili adulationi
fuit non culpam pur-
cantium sed trans-
ferentium initium
culpa in Hannibalem
petentia exque ius pau-
tores ueniam ciuitati
petebant ciuium teme-
ritate bis iam teuerse
in columi futu praete-
rum hostium benefi-
cio imperium exiit
tis hostibus prae non
perniciem petere pa-
ratu sibi oboedienter ser-

uiri imperaret quae
uelleret scipio et uenis-
se ex spe in africanis
ante spem suam pro spe
robore bellum uenit mauc-
tam uictoria mense
pacem domum repor-
taturum esse tamen
cum uictoria in pro-
pe in manibus habeat
pacem non abnuere
ut omnes gentes sci-
ant prae et suscipere
te bellum inire leges
pacis se has dicere ex
tuo se et per fugas et
fugitius restituant
exercitus ex Italia et
gallia deducant his pa-
nia et sine an in sulis
omnibus quae in ter-
ra Italiae quae ex africa
sunt decedant in ues
longas praeter xx om-
ne stradam in triplici
quingentia horde in re-

centa milia modiorum,
pecunia summam
quantam imperauerit
parum conuenientibus
quinque milia talenta
tum alibi quinque milia
pondora argenti alibi
duplex stipendium mi-
litibus imperatorum in-
uenio.

his condicionibus in-
quit placeat ne pax tri-
duum a consulando
dabitur si placebit me-
cum induit si paciter o-
mam ad senatum mil-
lites legatos ita di-
missi cartaginiensi-
bus nullas recusandas
condicionis placiscum
censuissent iquit pe-
qui moram temporis
quaererent dum han-
nibal in africa mtra-
ceret legatos alios
ad scipionem ut indu-

ti as faceret alios ubi
nam ad pacem peten-
dam mittunt duces
tis paucos in speciem
captiuos per fugas que-
rit fugitiuos quom-
petra bili orax esset
multis ante diebus
laelius cum scipio hae-
rimoribus quenu-
midarum captiuus ro-
mam uenit quaeque
in africa gestae essent
omnia ordine expo-
suit patribus in gen-
ti hominum et in pre-
sens laetitia et in fu-
turum spe consulti
inde patres regem
in eustodiam albam
mittendum censue-
runt laelium petinen-
dum donec legati
cartaginienses ue-
nissent supplicatio
in quadriduum inde

CRETA EST. ADIUS PR
 SENATIUMISSE OET CON
 TIONE INDE ADUOCA
 TACUM ET EXLII IN ROS
 TRASCENDIT BUIERO
 AUDIENTES FUSO SEX
 THACINIENSIIUM EXER
 CIUS DEVICTUM ET EX
 TUMINCENTIS NOMI
 NIS REGEM NUMIDIA
 OMNEM EGREGIA UIC
 TORIA PERAGRAM
 TACITUM CONTINERE
 CALIDIUM NON POTE
 RANT QUINCLAMMO
 RIBUS QUIBUSQUE ALI
 IS MULTITUDO SOLET
 LAETITIAM IN MODICA
 SIGNIFICANT
 TAQUE PRÆTORI EXTEM
 PLO EDIXIT UT IEDNUS
 DESSACRASTO TALIURBE
 APERIRENTORUM IN
 DISALUTANDUQUE DEOS
 AGENDI QUE GRATES PER
 TOTUM DIEM POPULO PO

459
 TESTAS FIEREI
 POSTERODIE LEGATOS MA
 SINISSAE IN SENATIUM
 INTRODUXIT GRATULA
 TI PRIMUM SENATIUM
 SUNT QUOD PRÆCIPUO
 PROSPERERE IN AFRICA
 EXCESSISSE DEINDE
 GRATIAS EGERUNT QUOD
 MASINISSAM NON A
 PELLASSET MODORÆ
 SED FECISSET RESITU
 ENDUM IN PATERNUM
 REGNUM IN QUO POS
 SIT PACEM SUBIACUM
 SINI PATRIBUS UISUM
 ESSET SINEM ET UET
 CERRAMINE ESSE ET REGNUM
 RUS DEINCONIACUM
 TUM PRO CONTIONE
 AMPLISSIMIS DECORAS
 SET OPERAM MASINIS
 SAM ET PORRO DAIURUM
 ESSE PEREUNTI REGUM
 NOMEN CETERAQUE
 SCIPIONIS BENEFICIA

ei munera senarios de
creto confirmare et
xpnisimolestum es
se illud quoque pete
re maxinissamutnu
midas capiti uos qui ro
mae in eustodias sen
remitterent id sibi am
plum apud populares
futurum esse

Ad ex responsum lega
tis rerum gestarum
prospere in africa co
munem sibi cum rege
gratulationem esse
scimonem recte ad q
ordine uideri fecisse
quod eum regem ap
pellauerit quid quid
aliut fecerit quod cor
di foret maxinissae
ei patres comproba
re ex laudare mune
ra quae legatis terren
regi decreuerunt sa
cula purpurea duo

Cum tribulissimulis
et luto clauotunicis
equos duo phaleris
tos binasque strig
as armacum loriceis et
ta bernacula milita
remquesupellecti
lem qualem prebe
ri consuli mos esset
haec regis praetor mit
tere iussus legatis in
singulos donauit
nusquinum millium
comitibus eorum mil
lium maxis et uestime
ta binasque strig
as comitibus numidis
que qui ex custodie
missi redderentur
regis ad hoc ex desi
beris localitatem
legatis decreta eadem
desine quae haec de
cretis romae et in afri
ca gestasunt quin
tilius uaruis praetor

CORNELIUS PROCOS IN
 AGRO IN SUBRUMICAL
 LORUM CUM MAGONE
 POENOSIGNIS CONLATOS
 PUGNARUNT PRAETORIS
 LEGIONES IN PRIMACIE
 FUERUNT CORNELIUS
 SUAS IN SUBSIDII STENU
 ITI SE AD PRIMASIGNA
 EQUOTADUECTUS PRO
 QUEDUOBLIS CORNIB
 PRAETORAC PRO COS MI
 LITES AD INFERENDAM
 HOSTIIS SIGNA SUMMA
 UI HORTABANTUR POST
 QUAM NIHIL COMMoue
 BANTUM QUINTILLUS
 CORNELIO

LENTIOR UTUIDES IN PUG
 NA ET INDURXTUS PRE
 TER SPERMESISTENDO
 HOSTIUM TUMORACNE
 UERTATINAUDACIA IN PE
 RICULUM ESTEQUES
 TREMPROCELLAM EX
 CITEMUS OPOBIES TUR

BARCESTXTUM OUERE
 UOLUMUS ITAQUE UEL
 TUADPRIMASIGNA PROE
 LIUMSUSTINEE GOIN
 DUCAM IN PUGNAM E
 QUI TESUELEZ & HIEIN
 DUEXAM IN PUGNAM
 EQUITESUELEZ HICIN
 PRIMACIE MREMGE
 RAMTUQUXTTUORLEGI
 ONUM EQUITES INHOS
 TEM ENITELITRA MUEL
 LETPR MUNERIS PARTEM
 PROCOS ACCIPIENTE QYN
 TILLUS PRAETOR CUM FILIO
 CUI MARCO PRAENOME
 ERAT IN PUGROIUUENE
 ADEQUITES PERE ITI
 IUSSOSQUE ESCENDE
 RE INAEQUOS REPENTE
 IN HOSTEM EMITTITU
 MULTUM EQUES TREM
 AUXITELAMORABLEGI
 ONIBUS ADDITUS NEC
 STENISSE ITHOSTIUM MACI
 EINEN IN AGORDPRIMU

equum motum mo-
 tum parato selephan-
 tosexp[er] templo inproe-
 lium induxisset
 rumisridoremodo
 renuq[ue]t et aspectum
 territequiliuani
 equestrexiliu[m]
 feceruntetutrem
 permixtusuticusp[er]
 deum comminus cla-
 dioposset roboris
 maioris romanus
 equeserat inabla-
 tum pluentibus pro-
 cul equis melius ex-
 intervallo numidae
 iacu[er]antur simul
 et pedum legionu[m]
 duodecim maxime
 ex parte ex pudore
 maxisquam uiribus
 tenebat locum nec
 diutius tenuisset
 ex subsidio tertio de-
 cum legionum prima

aciem inducia proe-
 lium dubium expe-
 tisset maxime ex
 subsidio gallos in te-
 gre legionis opposu-
 it quibus haud max-
 nocertamine fusis
 hastis legionis un-
 de sime conglobati
 essetque elephantos
 tam pedum maxime
 turbantis in udu[m]
 in quos cum pila con-
 fertos coniecerent
 nullo ferme frustra
 emisso omnis retro
 in aciem suorum
 auerterunt quatuor
 gradibus in nefi-
 bus conruerunt
 tum prima commo-
 ta hostium accessi-
 mul omnes ibi pedi-
 bus ut ne persosode-
 re elephantos admi-
 gendum prauiorem

ACTUMULTUM EFFU
 SISSE DONEC STETIT
 ANTESIGNA MAXIMO GRA
 DUM SENSIM PERFERE
 TES ORDINES ET TENU
 REN PUGNAE SEPUX
 BANT POSITUM SEMI
 NEX TRANSFIXO CADE
 TEM ALI FERRIQUE EX
 PRODIO PROPE EXSA
 QUEMUIDERE EX TEN
 PLO IN PUGNA OMNES
 UERSI AD QUINQUE MI
 LIA HOSTIUM EODIE
 CESAE ET SIGNA MILI
 TARIA DUO ET XX CAP
 TA NEC ROMANI SIN
 CRUENTIA VICTORIA FU
 IT. XXX ET CCCC DEEXER
 CITU PR. PARS MULTO
 MAXIMA EX LEGIONE
 DUO DECIMAE MISSI IN
 DETR. MIL. DUO IN COS.
 CONTUS ET IN MAXIM
 USTERTIA DECEM MA
 QUOQUE LEGIONIS

QUAE POST REMO PROE
 LIO AD FUERAT. HELI
 IUSTR MIL. IN RESITU
 ENDA PUGNA CECIDIT
 ET DUO ET XX FERME
 EQUITES IN IUSTRES
 OBTRITIA BELEPHAN
 TIS CUM CENTURIONIB.
 ALIQUOT PERIERUNT
 ET LONGIUS CERTAMEN
 FUISSET NI IULNERE
 DUCES CONCESSA VIC
 TORIA ESSE IN MAXIMO PRO
 XIMA ESSENT. NON OC
 TIS PROFECTUS QUAM
 TUM PATIUI ET PERUI
 NUS POTERAT. INE
 RIBUS EXIENTIS AD
 MAXIMAE IN LIGURE SIN
 GULINOS PERUENIT
 TIBI EUM LEGATIA BOAR
 TILIAE IN OPLAUE SAN
 TEDIEBUS IN SINUM
 QUILICUM MAXIMO PULSIS
 NALUIBUS ADIERUNT
 IUBENTES PRIMO QUO

QUE TEMPORE IN ATRIA
TRAICERE IUDIS FRATREM
EJUS HANNIBALEM NAM
ADEUM QUOQUE ISSE LE
GATOS AD EMIUBENTIS
FACTURUM

NON IN EO ESSE CARTHAGI
NIENS IUM RESUIT GALLI
AMAT QUER TALIAM ARMIS
OPTINEANT MACO
NON IMPERIO MODO
SENATUS PERICULO QUE
PATRIAM MOTUS SED ME
TUENSE ETIAM NEUICTOR
HOSTIS MORANTIS INSTA
RE ALIQUOS QUE IPSI RE
LINQUIT TALIAM ARMIS
NISCERNENTES AD EOS
QUORUM MOX IN POTES
TATE FUTURI ESSENT DE
FICERENT SIMUL SPERANS
LENIOREM IN NAVIGATIONE
QUAM IN UIVIA ACTIONE
MULNERIS FORTE ET CURTIONIS OM
NIA COMMODO REXIM

POSTIS COPIS IN NAUES
PREFECTUS UIX DUM
SUPERAT ASARDINIALEX
UULNEREMORITURNA
UES QUOQUE ALIQUOT
POENORUM DISSECTAE
IN ALIO CLASSEROMAN
NAQUE CIRCEASARDI
NIA MERANT EXPUN
TUR HAEC TERRAMARI
QUE IN PARTE TALIAE
QUA ACETADALPIS GESTA
CONSUL C. SERGIUS NUL
LAMEMORABILIREIN
PROVINCIA ET PURIA
ET GALLIA QUE IAM EO
QUOQUE PROCESSERAT
CESTI PATRE C. SER
VILIO ET C. LUTATIO EXER
CITANTE POST SEXTUM
DECIMUM MANNUM RE
CEPTIS QUI AD TICUM MAN
NETUM AB ONSA PTIFU
ERANT HINC PATRE HINC
EXTULO BATERICIRCU
M DATIS PRUXTOMAGIS

QUAM PUBLICO DECORE
 IN SICNIS ROMANI REDI
 NITUM AD POTULUM
 EST NEC SERVILIOTRAI
 DI ESSE ET QUOD PATRE QUI
 SELLACURULIS EDISSET UI
 UO CUM IDIGNO RARET
 TR. PL. XIQUE AD ILIS PL. FI
 ISSET CONTRA QUAM
 SANCTUM LEGIBUS ERAT
 HÆROGATIONE PER LA
 TA IN PROVINCIA MRE
 DIT AD CENSERAT
 UUM COS. QUI IN BRUI
 TIIS ERAT CONSCIENTIA
 AUFUGIUM BERGA DE BE
 SIDIAE PERICULUM ILM
 PHÆLIUM ARGENTANU
 CLAUDETAM ULTIQUE
 ALII IN OBILES POPULI
 SENESCERE PUNICUM
 BELLUM CERNENTES
 DEFICERE IDEM CONSIL
 CUM HANNIBALE INA
 GROCRATONIENSIA CIE
 CONFELIXIT OBSCURÆUS

PUGNA ET AMÆST
 VALERIUS ANTIASQUIN
 QUE MILLIAX HOSTIUM
 CÆSARUM QUÆ ET ANTARES
 EST UIA UT IMPUDENTER
 FIETAS ITA UT NEC LEGEN
 TER PRÆTERMISSA NIHIL
 CERTE ULTRA REINNALIA
 AB HANNIBALE GESTUM
 NAM ADEUM QUOQUE
 LEGATIA BECA RT HA CINE
 UOCANTES IN AFRICAM
 HIS FORTE DIEBUS QUIBUS
 AD MACONEM UENE
 RUNT IFRENDENS CE
 MENSQUE ACUIX LACR
 MIS TEMPERANS DICITUR
 LEGATORUM UERBA UI
 DISSE POSITUM MEDITA
 SUNT MANDATA
 AMNON PERPLEXE INQUIT
 SED PALAM RELIOCANT QUI
 UENDOS SUPPLEMENTU
 ET PECUNIAM MITTITIA
 PRIDEM TRAHENTUI
 CITERGO HANNIBALENO

PRATIENSCE SUSFU
 GIUSQUESCESENATUS
 EXATHACINJENSISOB
 TRECTATIONEATQUEIN
 UIDIANEQUEHACDEFOR
 MITATEPREDIUSMEIAM
 PSCIPMOEXULTABITQUE
 EFFERREISESEQUAMHAN
 NOQUIDOMUMNOSTRA
 QUANDOLIXRENONPO
 TUITRUINACATHACI
 NISOPPRESSIT
 IAMBHOEIPSUMPRÆSAGI
 ENSANIMOPRÆPARA
 UERATANTENXUESITA
 QUEINUTILIMILITUM
 TURBATPRÆSIDII SPECIE
 INOPPIDABRUTTIACRI
 QUÆTALUEAMXGISQUA
 MEUFIDECONTINEBAN
 TURDIMISSAQUODRO
 BORISINEXERCITUERA
 INAFRICAMTRANSUE
 RITMULTISIT
 LIEISGENERISQUIAM
 AFRIOMSECLUTUROS

ABNUENTESCONCES
 SERANTINIUNONISLA
 CINIXEDELUBRUMIN
 UIOLTIUMADEAMDE
 INTEMPLOIPSEFOEDE
 INTERFECTISRARQUE
 QUAMMALIAMPRÆTAM
 EXILIICAUSA RELINQUE
 TEMINXESUMABIS
 FERUNTQUAMHANNT
 BALEMHOSTIUMTER
 PRÆCEDENTEMRES
 PEXISSESAPETALIE
 LITOPRÆIDEOSHOMI
 NESQUEEXCUSANTEM
 INSEQUOQUEXESUM
 IPSIUSEXPUIEXECPA
 TUMQUODNONICRU
 ENTUMABEANNENS
 UICIORIAMILITEMPO
 NAMDUXISSEISCIP
 ONEMPRÆDEXATHA
 CINIEMXUSUMQUI
 CONSULTHOSTEMPOE
 NUMINITALIANON
 UIDISSETSECEP

TUM IN MILIBUS ARMIA
 TORUM AD TRASUMEN
 NUM ALUIT CANNAS EX
 SIBI ET CASILINUM CUI
 ASQUE ET NOLA MCON
 SENUISSE HÆC EXCUI
 SANSQUAERENSQUE
 EXDIUTINA POSSESSIO
 NE ITALIÆ EST DETRACTUS
 ROMAM PER
 EOS DEM DIESET MAX
 GONEMETHANNIBALE
 PROFECTOS ALLATUM
 EST CUIUS DUPLICIS GRA
 TULATTONIS MINUITIÆ
 TITIAM ET QUOD PARUM
 DUCES IN RETINENDIS
 ILLE CUM IDMANDATI
 ABSENTUESSENT ANI
 MI ALIUM IJUM HABU
 ISSE UIDEBANTUR ET
 QUOD SOLI ET TERANI
 OMNIBELLIMALE INU
 NUM EXERCITIUM DU
 CEMQUE INCLINATA
 QUOEUS URGESSET

RES. PER EOS DEM
 DIES LEGATIS ACQUNTINI
 UENERUNT CONTRA
 SOS CUM PECUNIA AD
 DUCENTES CAPTA CINI
 ENSIS QUI AD CONDUCE
 DA AUXILIUM IN HISPANIA
 AMTRACI ECCESENT DU
 CENTUM ET LXXRIDCC
 PONDORCENTI INUES
 TIBULO CURIAE POSUE
 RUNT HOMINIBUS AC
 CEPTIS IN CARCEREM
 CONDITIS LXXRIDCC
 TO QUERE DDIO GRATIA
 LEGATIS AC TACITUS
 SUPER MUNERA DATA
 ACNUES QUIBUS IN
 HISPANIA INREUEREN
 TUR. MENTIO DE
 INDE ABS ENIORIBUS
 IACTA EST SEGNIOUSHO
 MINES BONA QUAM
 MALA SENTI RETRANSMIT
 TITIALIAM HANNIBAL
 LIS QUANTUM TERRORIS

PAUORISQUE ESSE MEMI
 NISSE QUAM DE INDE CLA
 DES QUOS LUCTUS INCIDIS
 SEUIS AC STRUXIT HOSTIUM
 EMURIS URBISQUE UO
 TAS IN GULORUM MUNI
 UERSORUM QUE FUISSE
 QUOTIENS IN CONCILIIS
 UOCES MANUS ADCE
 LUM PORCENTUM MALU
 DITASENUM QUAM MILLE
 DIES FUTURUS ESSE QUO
 UACUAM HOSTIBUS ITA
 LIAM BONAM PACE FLOREN
 TEM UISURJESSENT DE
 DISSE IDEO STANDEM
 SEXTO DECIMO DEMUM
 ANNO NECESSE FUIT
 QUIDEIS CRATES AGEN
 DASCENSE ANTI ADEO
 NE ADUENIENTEM QUI
 DEM GRATIAM HOMINES
 BENIGNE ACCIPERE NE
 DUM UT PRÆTERITAE
 SXTIS MEMORESSINT
 CONELAMXTUM DEIN

DE EX OMNI PARTE CUI
 PAX EST UT REFERRE
 PAXELIUS PRÆDECRETUM
 QUE UTI QUINQUE DIES
 CIREX OMNIA PULVINA
 RIX SUPPLICARE TURUNC
 TUM XEQUEM XIORES
 IMMOLARENTUR EXCE
 IAM DEMISSO LAELIO
 LEGATIS QUE MAXINIS
 SAE CUM EX THAGINI
 ENSIUM LEGATOS DEPA
 CE AD SENXTUM UENI
 ENTIS PUTEOLIS UISOS
 INDE IERAXUENTUROS
 ALLXTUM ESSE TREVIO
 CARIC LAELIUM PAX
 CUM TUNC CORAME ODE
 PACE XGERETUR Q. FUL
 VIUS GILLOLEGXTUS ST
 RIONIS CARITHAGINIEN
 SES ROMAM ADDUXIT
 QUIBUS UETLIS INGRE
 DI URBEM HOSTIUM
 IN UILLA PUBLICA SENX
 TUS ADXEDEM BELLO

pax dicitur esse tormio
 ne me ad emferme
 quum apud scipione
 ex dicitur in equum
 xru dicitur in equum
 boerunt culpam om
 nem bellum publico co
 silio in hannibalem
 uertentes cum inius
 susenatus non alio mo
 do sed hiberum quoq
 transgressum negro
 nianis solum sed an
 te et in saguntinis
 paxio consilio bellu
 in iulisse senatu pax
 populo capta hactenus
 si quis suere aestimet
 fore dusa de amorem
 in iulio latum esse cu
 romanis itaque
 nihil aliud si bimam
 datum esse uti pete
 rent quum in iulio
 pax quae postremo
 elime luitatio facta

esset in manu relicta ei
 cum more tradito
 apud tribus potestate
 interrogandi si quis
 quid uellet legatos
 praetor fecisset se
 nioresque qui foede
 ribus interfuerant
 alia alii interrogare
 nec meminisse perae
 tatem etenim omnes
 ferme iuuenes erant
 dicerent legatos con
 clamatum ex omni
 parte curiae est pni
 ex fraude electos
 qui uerem pacem
 repererent cuius si
 non meminissent
 emotis deinde curia
 legatis sententiae
 interrogatio coepit
 m. liuius c. seruilium
 cos. qui promiores
 se accessendum
 uti coram eo de pace

AGERETUR CENSEBAT
CUM DEREMPTORAE
QUAMQUANTALEXESSE
CONSULTATIONE INCIDE
RE NON POSSET NON
UIDERISIBI ABSENTE
CONSULUM ALTERO AM
BOBUSQUE AM RENIA
GISXISSEX DIGNITATE
PRÆESSE Q. METELLUS
QUINTIENNIO ANTE COS
DICTATOR Q. FUERAT CŪ
P. SCIPIO CEDENDO
EXERCITUS AGROS PO
TULANDO IN EXAMNE
CESSITATEM HOSTIS
COMPULSISSE UT SUPPLI
CES PACEM PETERENT
ET NEMO OMNIUM
UERIUS EXISTIMARE
POSSET QUAM ENTE
EX PACI PETERETUR QU
EUM QUAM ANTE PORTAS
CARTHAGINIS BELLUM
GERERE INULLIUS ALTE
RIUS CONSILIO QUAM

SCIPIONIS ACCIPIENTES
ABNUENDAM UER PAC
ESSE MULIERIUS LAEUI
NUS QUI BIS COS. FUERAT
SPECULATOR ES NON LE
CATOS UENISSE EX QU
EBAT TUBENDOSQUE
P. IN ALIA EXCEDERE ET
CUSTODES CUM ILLIS
QUE AD NUNCIUM MITTE
DOS SCIPIONI QUI ESER
BENDUM NE BELLUM
REMITTERET LAEUIUS
FULVIUSQUE ADIECE
RUNT ET SCIPIONEM
INEO POSTAM HABU
ISSE SPERM PACIS SI HAN
NIBALEM AGO EXITA
LIA REUIOCARENTUR
OMNIA SIMUL ATQUE
CARTHAGINIENSIS
DUCES EO SE EXERCITUS
QUE SPERANTIS DE IN
DE QUAM ILLIS RECEN
TIUM FOEDERUM ET
DEORUM OMNIUM

Uelut in primis desu-
tunt uentus die inde
uersus in Africa cum tur-
ba uita passim naues
disiecit in secum pro-
stratis per aduersos
fructus in gentem remi-
gum labore enisus
apollinis promuntur
um tenuit onerariae
pars maxima adae-
murum in sulae si-
num ab alto claudu-
in quos ita carthago
est xxx ferme milia
ab urbe aliae aduer-
sus urbem ipsam
ad eam hidas aquas de-
latae sunt omnia in
conspetu carthagi-
nis erant itaque ex
totae urbe in forum
concursum est ma-
gis tractus senatum
uocare populum in-
curia uel est in bulo fre-

merene et ante oculo-
lis manibusque am-
tere ut prae-
Cum quidam praes-
titae alii in dutiaru-
ne edum enim des-
exierat si de moppo-
nerent per mixto-
raenes enxtus popu-
lique concilio con-
sensu est ut classem
quinquaginta nau-
um hasdru balae-
mukum traiceret
inde per litore portus
que dispersas roma-
nas naues colligeret
deserta et uix nauia
rum primum abae-
simuro deinde abae-
quis onerariae et ar-
thae in empuribus
tractae sunt
Non dum ab romae re-
uerterant tunc in ne-
quiesceiebatur quae

SENATUS ROMANI DE
 BELLO AUT PACE SENTEN
 TIA ESSE ET NECDUM IN
 DUCTUM DIES EXTERAT
 COINDIENIOREM INIU
 RIA MPTUUS SCITIO
 INDIENIOREM INIU
 RIA MPTUUS SCITIO
 QUI PETISSENT PACEM
 ET IN DUCTAS ET SPER
 PACIS ET IDEM IN DUCT
 ARUM VIOLATAM ESSE
 LEGATOS CARTHAGINE
 L. BAEBIUM M. SERUI
 LIUM. L. FABIUM EXTE
 PLUMISIT QUI CUM MIL
 ITUDINIS CONCURSU
 PROPE VIOLATISSENT
 NECREDITUM TUTOR
 FUTURUM CERNERENT
 PETIERUNT A MAGISTRA
 TIBUS QUORUM ALI XI
 LIQUIS PROHIBUIT ERAT
 UT NAUIES MILLERENT
 QUE SE PROSEQUERENT
 TURDIA ET RIRE MISSU

DECUM AD BAERADAM
 FLUMEN PERUIENISSENT
 UNDE CASTRA ROMANA
 CONSPICIEBANTUR CAR
 THAGINEM REDIERE
 CLASSIS PUNICAE DUCTA
 STATIONEM HABEBAT
 EX ALTES QUADRI RE
 MESSEUCLAMMISSO
 ACARTHAGINENUNATIO
 UT FIERET SEU HAS DRU
 BALEM QUI CLASSIS PRAE
 ERAT SINE PUBLICA TRAI
 DEXUS OFACINUS QUIN
 QUEREMEM ROMANA
 SUPERANTEM PROMPT
 TURUM EXALTOR ET
 TEXADGRESSUS UNTS ED
 NEQUE PROSTROFERI
 REI CELEPITATES SUPER
 LABENTEM POTERANT
 NEQUE TRANSIRE ARMATA
 TIXE HUMILIORIBUS IN
 ALTIORE MIAUENET DE
 FENDEBATUR REGIE
 QUOD TELASUPPEDITA

RUNT quis deficientis
 BUSIAM NULLA XIPES
 EAM QUAM PROPINQUI
 TAS TERRAE MULTITUDO
 QUE EXSTRIS INUISE
 PUS TUERI POTUISSET
 CONECTA MENIM RE
 MIS QUANTO MAXIMO
 IMPETU POTERANT IN
 TERRAM CUM IMMISIS
 SENTINLIIS TANTUM
 IACTURA FACTA IN COLU
 MES IPSI EUASERUNT
 I TALIO SUPERALIIUSCE
 LE RE CUM HAUD DUBI
 XE IN DUTIXERUNT
 ESSENT I XE IUS FULVI
 USQUE AB ROMA CUM
 LEGATIS CARTHAGINEN
 SIBUS SUPERUENERUNT
 QUIBUS SCIPIO ET ANO
 INDUTARUM FIDES
 MODO EXCARTHAGINI
 ENSIBUS SED IUS ET I
 GENTIUM INPLECATIS
 UNOLTIUM ESSET TAMEN

SENHIL NEC IN STITUIS
 PRINEESUIS MORIBUS
 INDIGNUM INIIS FACI
 RUM ESSE CUM DIXISSET
 DIMISSIS LEGATIS BELLUM
 PARABAT HANNIBAL I
 TERRAE AD PROPIN
 QUANTI IUSSU SENI
 CUS UNUS ESCENDERE
 IN MALIUS SPECULARE
 TUR QUAM TENERE
 REGIONEM CUM DU
 XISSET SEPULCHRUM
 DIRUTUM PROPRAM SPEC
 TARE BOMINATUS PR
 TERUEH IUS SOGUBER
 NATORE AD LEFTIMAD
 PULITCLASSENADQUE
 IBICORIAS EXPOSUIT
 HAECE EO ANNO IN XRI
 CAGESTA
 IN SEQUENTI ALEXCE
 IN EGIMANNUM QUO
 MISERUIIUS QUITUM
 MAXEQ ET ETI CLAU
 DIUS NERO CONSULES

FACTI SUNT CETERUM EX
TUIS SUPERIORIS ANNI
CUM LESXII SOCIARUM
TURBUM EXERCITUM
QUOTI ESSENT IUXTA LOS
XEROS XB REGIS PRÆ
SIDII SPERECTIO QUEM
MALEDONIMITEC XIOS
XO RES REPOTENDAS NO
XMISSOS XOPHIJHJ
RECENTI SIMUL NUNTI
TASSENT QUOD QUO MILI
TUM EU MISOPATRODU
BET PRÆCIPUAFRICAM
IDICIT ESSENT CARTHA
GINENSTBUS PRÆSI
DIDET PECUNIÆ ALIQUA
TURBEM XMISSIOLE
CATOS XORECENTI QUI
HABERETUSUM PRÆ
DUS FACILITATE PRÆ
PRÆBUS NUNTIAT PRÆ
MITTENDOS CETEROS
SOPATROS MISSIOLE
RENTIUS XPRÆCIPU
MILIAS PRÆCIPU

HISTRES QUINQUEREMES
 DIXERANT NISI IN SIGNIS
 INCENDIO IN CENTIQUO
 ELIUS PUBLICUS AD SO
 LUM EXISTUS SED QUIA
 RUM MAGNITUDINEM
 SI ANNON LEUI IUSTE
 IT PRÆTER QUAM QUOD
 PACE OMNIBUS HABERAT
 APERTA ETIAM QUOD
 MAGNAM UIUIT FRUMEN
 TI EX HISPANIA MISSAM
 M. VALERIUS PALLO ET
 FABIVS BVTIO LEXICV
 QUI ALTERNIS LEXIS VICE
 TIMPOPULI DISCRIPSE
 RUNT EODEM
 ANNO QUINTVS FABIVS
 MAXIMVS MORITVR
 EXACTA ET ALIIS SIQUI
 DENI VERVM EST ALIQU
 REM DUOS ET LX ANNI
 FVISSE QUOD QUIDAM
 AUCTORES SUNT VICE
 TEFVIT DIGNVS TANTO
 COGNOMINE VELSINO

UIMABEOINTEPERET
 SUPERUITPATERNOS
 HONORES AUITO SEQUA
 UINUICTORISELMANO
 RIBUS PROELIIS AUIS
 IN SIGNIS RUILLUS SED
 OMNIA AEQUARE UNUS
 HOSTIS HANNIBAL PO
 TESTICAUTIOR TAMEN
 QUAM PROMPTIOR HIC
 HABITUSET SICUT DUBI
 TES UT RUM IN GENIO
 CUNCTIOR FUERIT AN
 QUIA TABELLO PROPRIE
 QUOD TUM GEREBATUR
 APUD MERXISICNIHIL CER
 TIUS EST QUAM MUNUM
 HOMINUM NOBIS CUNE
 TANDOREMPRESTITISSE
 SICUT ENNIUS AIT
 AUGURINLOCUM EIUS
 IN LUXURATUS QUINTUS
 FABIUS MAXIMUS FILI
 US IN EIUSDEM LOCUM
 PONTIFEX NAM DUOSA
 CERDOTIA HABUIT SER

SULPICIUS CALPURNIUS
 MANI DIEM UNUM PLE
 BE INTER OTIUM IN ESTURA
 TABA EDILIBUS IN SEX
 TIOS AB INO ET ENTRE
 MELIOR FLACCITIAMBO
 PRÆFACTI ET CUM IN SE
 UIUS SALINATOR ET NY
 VALERIUS COTTA COMI
 TIAE IUS ANNIUTRUM
 CÆSERULIUS CHABUE
 RIT ANQUIAEUMSINET
 RUM MENUEKINQUES
 TIONES EX SEDE CONI
 RATIONIBUS PRINCIPU
 HABENTEM DICTATOR
 AB EODICTUS P. SULPICI
 US INCERTUM UTSIT
 DISPERSI XUETORES FA
 CILITAT PRINCIPIO IN
 SEQUENTIS ANNI IN MC
 SERULIUS ETI. CLAUDI
 USSEN XIUIN EX MITA
 LIUM UOEXTODEPRA
 UINCHIS RETTULEPUL
 ITALIX MAXTQUEX FLO

IN SORTIEM COICIA FRI
 CIMA MBOCUPIENTES
 UOLEBANT COETERUM
 Q. M. CIELLO MAXIME XD
 NIENTES NEQUE NEGA
 TANQUE OXPAESTAFRI
 CXEONSTULESIUSSICUM
 TRIPACEREUTSHSUIDE
 ROTOPULUM PROXRENT
 QUEMUELLEXTINAFRI
 CUMBELLUM CERERE
 OMNIASTRIBUSP. SCPI
 OKIAMJUSSEUNTNI
 HILOMINUSCOS PRO
 UINCIA MAXFRICAMTA
 ENIMSENATUSDECRE
 UERATINSORTIEMCON
 ICEJUNTJ. CLAUDIO
 AFRICAUEENITUTQUIN
 QUAGINTANXUUM
 CIPSEMOMNESQUIN
 QUEREMESINAFRICA
 MIAECEPETARJQ. IM
 TEJTOELIMSCIONE
 HINTEPATORESSET
 M. SEPULIUS ETROMA

SORTITUSINEADEM
 PROUINCIAETC. SERUI
 LIOPROPOCATUMIM
 PERIUMSICUTMANE
 READURBEMSENATUM
 PLACUISETPRELTERES
 M. SECTIUSGALLIAM
 ESTSORTITUSADDUAS
 LEGIONESPROUINCIAM
 QUETRADERETET. QUIN
 TILUSUAPRUSC. LIJUS
 BRUTTIOSCUINDUABUS
 LEGIONIBUSQUIBUS
 P. OSSEM. P. ONIUSPRO
 COS. PRIORISANNIPRE
 FUEPATENTREMELIUS
 SICILIAMUTAP. UILLIO
 T. APPULO. PR. PRIORIS
 ANNI PROUINCIAM
 ETDUASLEGIONESACEI
 PERETUILLIUSPROPR
 XXNXUIBUSLONGIS
 SIMILIBUSCO. ORA
 SICILIAETUTARETURM.
 POMPONIUSXXNALI
 BUSRELIIQUSQ. ETD

milites romam de por
 tare i caurelio coti
 te urbane uenit ce
 teris ita ut quisque
 optinebant prouin
 ciae exercitusque pro
 rogata imperia xui
 non amplius eo anno
 legionibus defensu
 imperium est et ut pla
 cati dis omnia inci
 perent accerent que
 ludos quos mclau
 diomarcello tquin
 tiocos l manlius dic
 tator quasque hosti
 as maiores uouerit
 si per quinquennium
 r p eodem statu fuis
 set ut eos ludos cos
 priusquam ad bellum
 proficiscerentur
 facerent illi in circo
 perquadriduum impe
 ti hostia eque quibus
 uota erant dis caesse

INTER HAEC SIMUL SPES
 SIMUL CURA IN DIES
 CRESCEBAT NECESSITAS
 TUM CONSISTARE PUT
 ANIMUM POTERATU
 TRUM QXU DIO DIGNU
 ESSE HANNIBALEM
 POST SEXUO DECIMU
 ANNUM EX ITALIA
 DECEDEN TEM UICIA
 POSSESSIONEM EIUS
 RELIQUISSE POPULUM
 AN MAGIS METUEN
 DUM QUOD IN COLUM
 EXERCITU IN AFRIAM
 TRANSISSET
 LOCUM NIMIS NON
 PERICULUM MUTATI
 CUI INSTANTIA EDIMICA
 TIONIS UXTEM QUINU
 PER DECESSIS SET QTA
 BIUM AUT RUSTRA
 NERESOLUTUM GRAU
 OREM INSUXIT TERRA
 TURUM HOSTEM HAN
 NIBALEM QUAM INAH

ENA FUISSE ET NEC SCIPI
 ONIA UT SYPHACETINEO
 DIXEBAT BARBARA REGE
 CUI STATORI USE MILIX
 ADUCERE EXERCITUS
 SOLIUS UT AUT CUM SO
 CEROEIUS HAS DRUBA
 LEFUGACISSIMO DUCERE
 REFUTUR ALIUTUMUL
 TUXE SE EXERCITIBUS
 EXAGRESTIUM SEME
 RUNTUR BARBARO CON
 JECTIS SED CUM
 HANNIBALI PROPEXIO
 IN PRÆTORIO PATRIS
 FORTISSIMO DUCIS ALITO
 ATQUE EDUCATO INTER
 ARMA PUERO QUONDA
 MILITE UIX DUM TUDE
 NE IMPERATORE QUI
 SENEX ULTIMO CENDOPAC
 TUS HISPANIA SCALLIAS
 ITALIA MABALIBUS AD
 PRÆTORIUM MONUMEN
 TIS IN GENTIUM PRÆTORI
 COMPLEXSET DUCERE

RE EXERCITUM ALEXAN
 DEM STIPENDIIS SUIS DU
 RATUM OMNIUM RERUM
 PATIENTIA QUAE FIDES
 FIAT HOMINES PASSOS
 PERFUSUM MILLIENS
 CRUORE ROMANO EXU
 VIAS NON MILITUM TAN
 TUM SED ETIAM IMPERA
 TORUM PORTANTEM
 MULTOS OCCURSUIROS
 SCI MONI IN AEJECUL
 PRÆTORES QUI IMPER
 RATORES QUI CONSUL
 LES ROMANOS SUAM MAN
 U OCCIDISSET MURA
 LIBUSQUE IN SIGNIS
 CORONIS PERUICACIOS
 CAPTA CASTRA CAPTA
 URBS ROMANA NON
 ESSE HODIETOTI PASCES
 MAGISTRATIBUS POPULI
 ROMANI QUOD CAPTOS
 EXCEDE IMPERATORUM
 PRÆTER REPOSSETHAN
 NIBAL HAS FORMI

DINESAGITANDOANIMIS
 IPSICURASIMETUSAU
 GEBANTEHAMQUODCŪ
 ADSUESSENTIPERALHQUD
 ANNOSBELLUMANTE
 OCULOSALIISATQUEALIIS
 INTALIAEPARTIBUSLEN
 TASPEINNUILLUMPRO
 PINQUUMDEBELLANDI
 FINEMGEREREEREEXE
 RANTOMNIUMANIMOS
 SCIPIOETHANNIBALUE
 UTADSUPPREMIUM
 CERTAMENCOMPARATI
 DUCESEIQUOQUEQUI
 BUSERATINCENSINSCI
 PIONEFIDUCIAETUICTO
 RIAESPESQUOMACIS
 INPROFINQUAMEAM
 IMMINEBANTANIMIS
 EOCURASINTENTIORIS
 HAUDDISPARHABITUS
 ANIMORUMCARTHAGI
 NIENSIBUSERATQUOS
 MODOPETISSEPACEM
 INTUENTISHANNIBALĒ

ACERERUMGESTARUM
ELUSMAENITUDINEM
PAENITEBATMODOCUM
RESPICERENTIBSSESE
ACIEUCIOSSTHACEM
CAPTUMPULSOSSEHISPA
NIA PULSOSSEHISPA
PULSOSITALIATQUEEA
OMNIAUNIUSUIPUTE
ETCONSILIOSEIPTIONIS
FACTAUELINFATALEM
EUMDUCEMINEXSTI
UMSUIUMPIATUMHOR
REBANT

Amhadrum etumue
nerathannibalunde
adreficiendumex
lactationemmaritima
militempaucis diebus
sumptis excipus pa
uidis nuntiis omnia
circacarthaginem
optineri armis adfe
rentium magnis
itinerebus zammam
contendit

TAM IN QUINQUE DIEBUS
 PER ACRIAM CINEAS
 EST IN DEPREMISSI SPE
 CULATORES CUM EXCEP
 TIACUSTODIBUS ROMA
 NIS DEDUCIT AD SCINIO
 NEM ESSENTI TRADITOS
 EOS TRIBUNIS MILITUM
 IUSSUSQUE OMISSE
 METUUISER OMNIA
 PER ACRIAM QUAE UELLEN
 CIRCUMDUENSI
 PERCUNCTIOSQUE STATI
 PER COMMODO MONT
 NIA EXPLORASSENT
 DATISQUE PRÆSEQUE
 RENTUR RETRO AD HAN
 NIBALEM DIMISIT
 HANNIBAL NIL UL QUIDE
 EORUM QUAE NUN
 TIABANTURNX MET
 MAXIMISSAM CUM
 SEX MILLIBUS PEDI
 TUM QUAE TUIORE QUI
 TUM UENISSE CUM
 SO FORTE DIE AD FERE

BANILIACTO ANIMO AD
 DIT MAXIME SI HOSTIS
 FIDUCIA QUAE NON DEDI
 LOT PRO FECTO CONCEP
 TI PERCUSSUS EST
 ITAQUE QUAE QUAE
 ET IPSE EXUS ABELLERAT
 ET ADUENTUS UO TURBA
 UERAT ET PACTAS IN DU
 TIAS ET SPEM FOEDERUM
 TAMEN SI INTEGER QUAE
 SI UICTUS PETERE TRAC
 EQUIORAM PETRARI
 POSSERAT US NUNTIU
 AD SPIONEM MISIT UT
 CONLOQUENDI SECUM
 POTESTATEM FACERET
 IDUTRUM SUASPONTETE
 CERTUM PUBLICO CON
 SII ONEUTRUM CUR
 AD FIRMEN HABEOUA
 LERIUS ANTIAS PRI MO
 PROELIO UICTUM EUM
 XSCIPIONE QUOD UODE
 CUM MILLIBUS ARMATO
 RUM IN ACIES UNICE

SA AD EIDCO: EAPILE:
 CALUMEUNXLIISDECE
 LEGATISTRADITINOS
 TRAADSCIPIONEMUE
 NISSE: CETERUM
 SCIPIO CUM CONLOQUI
 CUM HAUDABNUISSET
 AMBO EXCOMPOSITO
 DUCES CASTRA PROIULE
 RUNTUTE OIERUNT EX
 TROPINQUO POSSENT
 SCIPIO HAUD PROCU
 NARAC: CARAURBEM
 CUM AD CETERA LOCO
 OPPORTUNO TUM QUOD
 AQUALIO INTRA TELICO
 TECTUM EX TICONSE
 DIT: MO: HANNIBAL
 TUMULUM IN AQUATU
 ORNILLIBUS INDEIU
 TUM COMMODUMQ:
 ALIOQUINISI QUOD LON
 GINGE EXQUATONISERAI
 CEPT: OUIB: SIN MEDIO
 LOCUS CONSPECTUS
 UNDISQUE NEQUID IN

SIDARUM ESSE TOILEC
 TUS SUMMOTUS PRIN
 SPATIO ARMATIS CUM
 SINGULIS INTERPRE
 TIB: CONGRESSIS UN
 NON SUAVEMODO DEI
 TITIS MAXIMI DUCES
 SED OMNIS ANTE SEME
 MORIAE OMNIUM
 CENTIUM MILIB: BEIRE
 CUM IMPERATORUM
 UETARES PULIS PERAL
 TERALITERTUS CONSP
 TUAD MIRATIONEM U
 TUAPROPEXTIONIT
 CONTCUERETUM IN
 NIBAL PRIOR: IN
 Si hoc erat ad omni
 ERATUM QUI PRIMUS
 BELTUM IN TULIP
 QUI QUETONENS PRO
 PEINMANIBUS QIO
 TORIAM IN BUTISUT
 TROAD PACEM PEREN
 DAM UENIRE MILIE
 TORTEM IN HIS ORTEP

TISSIMUM DATUM QUO
 PETEREM. TIBI QUO
 QUE INTERMITTA GRÆ
 CIA NON IN ULTIMIS
 LAUDUM HOC QUERIT
 HANNIBALEM CUITOT
 DEROMANIS DUCIBUS
 VICTORIA MDIDEDIS
 SENTI BICESSISSE TE
 QUE HUIUS BELLOUES
 TRIS PLUS QUAM NOSTRIS
 CLADIBUS IN SIGNIFI
 NEM IMPOSUISSE
 hoc quoque ludibrium
 CASUS EDIDERIT FOR
 TUNA UT CUM PATRE VIO
 CEPERIM ARMAM CUM
 EODEM PRIMUM RO
 MANO IMPERATORE
 SIGNA CONTULERIM
 AD FILIUM MEI US INER
 MIS AD PACEM PETEN
 DAM VENIAM
 OPTIMUM QUIDENI FU
 ERAT EAN PATRIBUS
 NOSTRIS MENTEM

DUA MAXIMIS ESSE VIT
 ET VOS ITA HÆC ET NOS AFRICÆ
 IMPERIO CONTENTI
 ESSEMUS NEQUE ENI
 NE VOBIS QUIDEM SI
 CILIA CESAR DINIASA
 TIS DICNA PRÆTULASIN
 PRO TOT CLASSIBUS TOT
 EXERCITIBUS TOT TAME
 GRÆCII SAMISSIS DU
 CIDUSSISSE PRÆTER ITA
 AGRIS REPREHENDI POS
 SUNT QUAM CORRICITA
 ALIENAM PETIMUS UT
 DE NOSTRIS DIMICARE
 MUS NEC IN ITALIA SO
 LUM VOBIS IN AFRICA
 ESSET SED ET VOS IN
 PORTUS VESTRIS PROPE
 XEMO ENIBUS SIGNA
 ARMA QUE HOSTIUM
 VIDISTISET NOS AB EAF
 THAGINE FREMITUM
 CASTRORUM ROMANO
 RUM EXAUDIMUS

Quod iugurnos maxi
 me aluomina nura
 uos ante omnia ota
 retis in meliore ues
 tra fortuna de pace
 ac turba cum se quo
 rum maxime inter
 est pacem esse qui
 quod cum que ce
 rimus pacem ciuita
 tes nostras habu
 ras in tamen motan
 tum nobis opus est
 non abhorrerent ea
 quietis consilii
 quod ad me tunc ex
 acta sine in pa
 re uerentem unde
 fuerit profectus su
 iam secum dacta ad
 uersa res ita rae
 dixerunt ut ratione
 sequi quam forlu
 nam malim tuam
 et adulescentiam
 tu per te tuam felici

latem ferociora uita
 que quam quietis op
 est consilii me uo
 non temere incerta
 casuum repugnari
 quem fortuna non
 quid decipit quod
 ego fui a rasu men
 num ad ex nna si d
 tu hodie uix dum mi
 li et a rae tae in terio
 accepit o omnia au
 dacissimi ne mien
 tem nus quam fel
 lita fortuna
 parisi et patribus se
 cutus mortem ad ex
 iam in te uestra
 domus de euzis sig
 ne uirtutis pietatis
 que eximia accepis
 iam missa hispani
 as reciperasti quod
 tuor inde funis
 ex eremibus pulsis
 consul cretus scu

fol. 239. edit. Manub.
 post. 1

Reliqua xxx. libri T. Livii
 amissa sunt

neque domare talios
 bellum neue in africa
 neue extra africa m
 ius sup populi roma
 nigererent in asinis
 sacres redderent
 neque usque eum eo sa
 cerent frumentum
 stipendium quae ali
 uis donec ab roma
 nis leuati reddissent
 praesentem decem
 milia talentum ar
 genti describita pen
 sioni bus aequis in
 annos soluerent
 quos decem talentum ar
 genti usque pentionis dare
 neque maiores xiiii annis
 neque xxx annis in
 diuitas ita sed a iurum
 et priores induit
 et priores onerata pax
 et sequi neque ius
 set in xxi uisus res
 et priores alter nec

INDUITAS NEC SPEN
 PACIS ULLAM ESSE
 HAS CONDICTIONES LEGA
 TICUM DOMINUM REFER
 RE IUSSE IN CONTIONE
 EDERENT ET CISGOLD
 DISSUADENDAM PACEM
 PROCESSIS SET AUDI
 RETURQUE AMUNITU
 DINE INQUIETAE EDEM
 ET IN BELLI INDIGNUS
 HANNIBAL DICENNA
 LI TEMERE AUDIRI QUE
 ARREPTUM CISCONEM
 MANUS UX EX SUPERIO
 RE LOCO DEIRAXIN
 QUAE INSUEIT LIBERAE
 CIVITATIS SPECIES CUM
 FREMITUM POPULI MO
 UISSE ET PERTURBATUS
 MILITARIS VIURBANA
 LIBERTATE NOUEM
 INQUINTANNO ROMANO
 BIS PROPECTUS POST
 SEXIMUM ET TRICESIMUM
 ANNUM REDII MILITARIS

ARTES QUAS ME PRUECO
 FORTUNA NUNEPRI
 UXTA NUNEPUBLICELOO
 CUIT PROBEU IDEOR
 SCIREURBISAEFORHU
 RALECES MORESUOS
 MEOPORTE DOCEATIS
 EXCUSATI INPRUDENTIA
 DISSERUNT QUAMNEC
 INQUAETNECESSARIA
 ESSENT DOMINIUMMA
 XIME DIFFICILE ERAT
 QUODEXNUNIBUSPER
 INDUTIASCAPTUSNI
 HILPRAEETERIPSA SCO
 PARABATINXUESNEC
 INQUISITIO DERAT FACI
 LISADVERSANTIBUS
 PACIQUIARQUERETUR
 PLACUITINXUES REDDI
 ETHOMINESUTIQUE
 INQUIRICETERAQUAE
 ABESSENTIAESTIMAN
 DASCIPIONIPERMIT
 TITATQUEITAPECUNIA
 LUERE CAPTIVAGINIE

SES
 HANNIBALEMEX
 ADMAREPERLIT
 INDEPRADERA
 UEA DRECEMAN
 OCUMEXTENIP
 FECTUMTRADAM
 TULANTIQUEN
 NIA SCIPIONIUT
 BALSIBITRADERE
 RESPONSUMESSE
 NIBALEM INAF
 NONESSE
 POSTQUAMREDI
 ADSCIPIONEMLE
 QUAE PUBLICAIN
 BUSFIERANTE
 BLICISDESCRIBI
 TIONIBUSQUAE
 RESQUAETRIUA
 PROFITERIDON
 TUSSI PROEXSU
 PECUNIAEXCUR
 PONDORACENT
 SENTIAEXACEM
 TIHAEXCURTI

